

DIDACTIVE

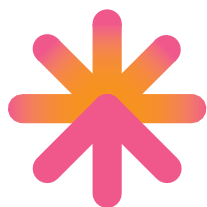
Ανάπτυξη καινοτομίας σε ψηφιακές και
πρακτικές δεξιότητες
Εκπαίδευση και Κατάρτιση για την
Ενσωμάτωση στην Επαγγελματική
Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Πακέτο Εργασίας 2 **Ερευνητική Έκθεση**

Co-funded by
the European Union

DIDACTIVE

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	3
Εννοιολογικές Διευκρινίσεις για την “Αυτενέργεια” στην ΕΕ	4
Συναφείς Όροι: Επικαλύψεις και Όρια	4
Συναφείς έννοιες: Επικαλύψεις και οριοθετήσεις	4
Μεταφράσεις και Εθνικές Ερμηνείες του Όρου “Agency”	5
Σχέση με τα Ευρωπαϊκά Πλαίσια LifeComp και DigComp	10
LifeComp: Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Προσωπική, Κοινωνική και τη Δεξιότητα «Μαθαίνω πώς να Μαθαίνω»	10
Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων για τους Πολίτες (DigComp)	11
Ο Ορισμός του DIDACTIVE για τον Όρο «Αυτενέργεια»	12
Καλές πρακτικές και μέθοδοι ανάπτυξης της ικανότητας αυτενέργειας	15
Επίλογος	18
Συνημμένα	19
Παράρτημα 1: Έρευνα γραφείου ανά εταίρο έργου	19
Παράρτημα 2: Καλές πρακτικές ανά εταίρο έργου	84

DIDACTIVE

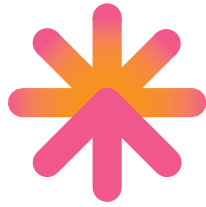

Εισαγωγή

Στο σημερινό ταχέως εξελισσόμενο εκπαιδευτικό περιβάλλον, η ανάπτυξη ικανοτήτων αυτενέργειας έχει καταστεί καθοριστικός παράγοντας για την ενδυνάμωση των εκπαιδευόμενων ώστε να αναλάβουν τον έλεγχο της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής τους πορείας. Το ευρωπαϊκό έργο DIDACTIVE στοχεύει στην ενίσχυση των ικανοτήτων αυτενέργειας, επιτρέποντας στους ενήλικες εκπαιδευόμενους στην ΕΕΚ με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο να διαμορφώνουν ενεργά τη μαθησιακή και επαγγελματική τους πορεία.

Ο βασικός στόχος αυτής της Έκθεσης Έρευνας Γραφείου (desk research) είναι η διερεύνηση των μεταφράσεων, ορισμών και πολιτισμικών εφαρμογών του όρου "Agency" (αυτενέργεια) σε διαφορετικά εθνικά και ακαδημαϊκά πλαίσια. Οι έξι εταίροι του έργου από τη Γαλλία, την Αυστρία, την Ιταλία, την Κροατία, την Ελλάδα και την Ολλανδία συνέβαλαν με τις απόψεις τους, αναδεικνύοντας θεωρητικές και πρακτικές εφαρμογές της έννοιας αυτής, ώστε να δημιουργηθεί ένας κοινός λειτουργικός ορισμός για το έργο DIDACTIVE.

Στο πλαίσιο της δευτερογενούς έρευνας, εντοπίστηκαν καλές πρακτικές σε κάθε χώρα εταίρο που θα αποτελέσουν θεμέλιο για το πλαίσιο ικανοτήτων DIDACTIVE. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο πως η εκπαίδευση μπορεί να ενδυναμώσει ενήλικες εκπαιδευόμενους με περιορισμένο εκπαιδευτικό υπόβαθρο, εξοπλίζοντάς τους με βασικές δεξιότητες για τη σύγχρονη αγορά εργασίας.

DIDACTIVE

Εννοιολογικές Διευκρινίσεις για την “Αυτενέργεια” στην ΕΕ

Για την εξερεύνηση της μετάφρασης, του ορισμού και της πολιτισμικής εφαρμογής του όρου “Agency” σε διαφορετικά εθνικά και ακαδημαϊκά πλαίσια, όλοι οι εταίροι διεξήγαγαν δευτερογενή έρευνα στις χώρες τους. Στόχος ήταν η δημιουργία ενός κοινού λειτουργικού ορισμού ως βάση για την ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για ενήλικες εκπαιδευόμενους στην ΕΕΚ με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

Θεωρία της Αυτενέργειας: Διαφορετικές Σχολές Σκέψης

Η έννοια της αυτενέργειας συζητείται ευρέως στις κοινωνικές επιστήμες, τη φιλοσοφία και την εκπαίδευση. Σε διαφορετικά θεωρητικά πλαίσια, η αυτενέργεια νοείται ως η ικανότητα του ατόμου να ενεργεί αυτόνομα και να λαμβάνει αποφάσεις μέσα σε ένα κοινωνικό, θεσμικό ή δομικό πλαίσιο.

- Κοινωνιολογική Προσέγγιση: Συχνά αντιπαραβάλλεται με τη δομή. Ο Giddens (θεωρία της δομικής συγκρότησης) και ο Bourdieu (habitus) τονίζουν την ικανότητα αλληλεπίδρασης με τις κοινωνικές δομές.
- Ψυχολογική Προσέγγιση: Συνδέεται με την αυτο-αποτελεσματικότητα (Bandura) και την προσωπική ενδυνάμωση.
- Εκπαιδευτική Προσέγγιση: Περιλαμβάνει την ανάληψη ευθύνης για τη μάθηση, με έμφαση στην αυτοκατευθυνόμενη μάθηση.
- Οικονομική και Πολιτική Προσέγγιση: Συνδέεται με την ενδυνάμωση στην αγορά εργασίας και τις κοινωνικές πολιτικές ενεργού πολίτη.

Συναφείς Όροι: Επικαλύψεις και Όρια

Η έννοια της αυτενέργειας σχετίζεται με άλλους όρους όπως:

- Ενδυνάμωση: Απόκτηση ελέγχου πάνω στη ζωή και τη λήψη ανεξάρτητων αποφάσεων.
- Ανθεκτικότητα: Προσαρμογή και ανάκαμψη από δυσκολίες.
- Ικανοποίηση: Ανάπτυξη ικανοτήτων για αποτελεσματική δράση.
- Αυτο-αποτελεσματικότητα: Πίστη στις δυνατότητες επίτευξης στόχων.
- Αυτονομία: Ικανότητα για ανεξάρτητη δράση.

Αν και αυτοί οι όροι είναι αλληλένδετοι, η αυτενέργεια παραμένει διακριτή, καθώς περιλαμβάνει τόσο τη λήψη αποφάσεων όσο και τη δράση, μέσα σε προσωπικά και κοινωνικά πλαίσια.

DIDACTIVE

Μεταφράσεις και Εθνικές Ερμηνείες του Όρου “Agency”

Ο όρος «αυτενέργεια» δεν έχει πάντα άμεσο αντίστοιχο σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες. Οι παρακάτω ερμηνείες αναδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο η αυτενέργεια εννοιοποιείται και εφαρμόζεται στις επιλεγμένες χώρες της ΕΕ.

Γαλλία

Δεν υπάρχει άμεση μετάφραση του όρου «agency» στα γαλλικά· συνήθως συνδέεται με τον όρο *agentivité*, ο οποίος χρησιμοποιείται κυρίως από ερευνητές του Κεμπέκ. Συναφείς εναλλακτικοί όροι είναι η ενδυνάμωση (*empowerment*), ικανότητα για δράση (*capacity to act*) και δύναμη για δράση (*pouvoir d’agir*).

Διαφορετικά κοινωνιολογικά πλαίσια επηρεάζουν τον ορισμό του όρου:

- ο Κοινωνιολογία της κυριαρχίας: Η αυτενέργεια ως αντίσταση στις δομές εξουσίας.
- ο Κοινωνιολογία των οργανισμών: Η αυτενέργεια ως λήψη αποφάσεων μέσα σε δομημένους ρόλους.
- ο Κοινωνιολογία της κοινωνικής δράσης: Εμπνευσμένη από τον Βέμπερ, δίνει έμφαση στη σκόπιμη και ουσιαστική δράση.
- ο Κλινική κοινωνιολογία: Εστιάζει στην προσωπική ενδυνάμωση και αυτοκαθορισμό.

Πρακτικές εφαρμογές:

- ο Τα προγράμματα ESAT υποστηρίζουν άτομα με αναπηρίες να αναπτύξουν αυτενέργεια μέσω της απασχόλησης.
- ο Προγράμματα διατήρησης τροφίμων σε κοινοτικό επίπεδο προάγουν τη συλλογική ενδυνάμωση.

Προτεινόμενος Ορισμός:

Η αυτενέργεια είναι η ικανότητα του ατόμου να ενεργεί (με σκοπό και αυτονομία), καθώς και να επηρεάζει τον εαυτό του, τις προσωπικές του καταστάσεις και το περιβάλλον γύρω του. Ο φορέας (*agent*) είναι ενεργός παράγοντας στη ζωή του.

Ιταλία

Στην Ιταλία, δεν υπάρχει ευρέως αποδεκτή εναλλακτική μετάφραση του όρου· ορισμένοι χρησιμοποιούν τους όρους *agentività* ή *capacitazioni* (επηρεασμένοι από την Προσέγγιση των Δυνατοτήτων - *Capability Approach* των Amartya Sen και Martha Nussbaum).

DIDACTIVE

Εφαρμογές:

- Χρησιμοποιείται στις κοινωνικές πολιτικές, τις πολιτικές απασχόλησης και την εκπαίδευση (ιδιαίτερα στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών και την επαγγελματική κατάρτιση).

Τρεις βασικοί τομείς πολιτικής και πρακτικής:

1. Κοινωνική πολιτική: Βασίζεται στην Προσέγγιση των Δυνατοτήτων του Amartya Sen, δίνοντας έμφαση στην ικανότητα των ατόμων να ακολουθούν μια ζωή με αξία.
2. Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης: Μετάβαση από την παθητική πρόνοια προς την εκπαίδευση των ατόμων ώστε να μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την εργασία.
3. Εκπαίδευση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών: Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναπτύξουν τη δική τους αυτενέργεια για να μπορούν να την καλλιεργήσουν στους μαθητές.

Προτεινόμενος Ορισμός:

Η αυτενέργεια μπορεί να θεωρηθεί ως μια μετα-ικανότητα που περιλαμβάνει ένα σύνολο επιμέρους ικανοτήτων:

- Ικανότητα αναγνώρισης των προσωπικών αναγκών
- Ικανότητα καθορισμού στρατηγικών δράσης (λήψη αποφάσεων)
- Ικανότητα αναγνώρισης των πόρων ενός πλαισίου (αυτοκατεύθυνση)
- Ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του πλαισίου
- Ικανότητα κινητοποίησης προσωπικών πόρων για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου
- Ικανότητα εντοπισμού στοιχείων που μπορούν να αξιοποιηθούν και ικανότητα δράσης με επίγνωση των διαθέσιμων πόρων και των ορίων επιρροής στο κοινωνικό/πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο δρουν τα άτομα.

Κροατία

Η προσέγγιση της Κροατίας για την έννοια της “αυτενέργειας” επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση των ατόμων ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις και να αποκτούν τον έλεγχο της ζωής τους – «Ključne životne sposobnosti» (Βασικές Ικανότητες Ζωής) – χωρίς να υπάρχει μέχρι στιγμής άμεση μεταφραστική απόδοση του όρου “agency”.

Βασικοί τομείς εφαρμογής:

- Εκπαίδευση: Το πρόγραμμα σπουδών βασισμένο σε δεξιότητες προάγει τη λήψη αποφάσεων και την προσαρμοστικότητα.
- Χώρος εργασίας: Οι εργοδότες δίνουν έμφαση στην αυτονομία και την αυτοπαράκινση.
- Πολιτική: Οι κυβερνητικές στρατηγικές χρησιμοποιούν την αυτενέργεια ως εργαλείο αντιμετώπισης της ανεργίας και της οικονομικής αστάθειας.

DIDACTIVE

Προτεινόμενος Ορισμός:

Η ικανότητα να έχει κανείς ενεργό έλεγχο της ζωής του, να λαμβάνει εσκεμμένες αποφάσεις και να επηρεάζει αποτελεσματικά το περιβάλλον του. Αυτό περιλαμβάνει δεξιότητες όπως η λήψη αποφάσεων, η πρωτοβουλία, η επίλυση προβλημάτων και η ανθεκτικότητα.

Ελλάδα

Δεν υπάρχει άμεση μετάφραση του όρου «agency» στα ελληνικά· συχνά χρησιμοποιείται ως δάνειος όρος από τα αγγλικά και ερμηνεύεται μέσα από συναφείς έννοιες, αντί για έναν ακριβή αντίστοιχο όρο. Το Life Skills Collaborative (LSC) ορίζει την αυτενέργεια ως «την ικανότητα λήψης εσκεμμένων και τεκμηριωμένων αποφάσεων, την ανάληψη αυτόνομων δράσεων και την πλοήγηση σε κοινωνικές δομές».

Στην Ελλάδα υπάρχει παράδοση γύρω από την έννοια της αυτενέργειας ήδη από την ελληνορωμαϊκή φιλοσοφία (Οδύσσεια, Σωκράτης, Πλάτων, Αριστοτέλης, Επίκουρος και Στωικοί), με έμφαση στην αποτελεσματικότητα, την αισιοδοξία και τη φαντασία.

Εφαρμογές: Η αυτενέργεια εντοπίζεται σε μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση, πολιτικές επαγγελματικής κατάρτισης και πρωτοβουλίες κοινωνικής ενδυνάμωσης.

Ορισμός της αυτενέργειας σε σχέση με τη μάθηση:

- ο Η ικανότητα λήψης εσκεμμένων και τεκμηριωμένων αποφάσεων.
- ο Περιλαμβάνει την αυτογνωσία, την αυτο-αποτελεσματικότητα, την αυτορρύθμιση και την προσαρμοστικότητα.
- ο Σχετίζεται στενά με την αυτονομία και την ενδυνάμωση, ιδιαίτερα σε ευάλωτες ομάδες.

Προτεινόμενος Ορισμός:

Η αυτενέργεια, στο πλαίσιο της ισότητας, της συμπεριλήψης και της ένταξης (ΙΣΕ), αναφέρεται στην ικανότητα του ατόμου να ενεργεί ανεξάρτητα και να λαμβάνει αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή και το περιβάλλον του. Περιλαμβάνει την ικανότητα να υπερασπίζεται τον εαυτό του, να λαμβάνει αποφάσεις και να αναλαμβάνει τον έλεγχο των συνθηκών του. Στο πλαίσιο οργανισμών και κοινοτήτων, η αυτενέργεια ενδυναμώνει τα άτομα να εκφράζουν τις απόψεις τους, να έχουν πρόσβαση σε πόρους και να συμβάλλουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Ολλανδία

Στην Ολλανδία, ο όρος «agency» (αυτενέργεια) συνδέεται κυρίως με τους

DIDACTIVE

όρους *Handelingsvermogen* (ικανότητα για δράση) και *Zelfbeschikking* (αυτοδιάθεση). Συνεπώς, δεν υπάρχει άμεση μετάφρασή του. Συχνά χρησιμοποιούνται σχετικοί όροι όπως *Empowerment* (ενδυνάμωση – χρησιμοποιείται αυτούσιο στα ολλανδικά), *Autonomie* (αυτονομία), *Participatie* (συμμετοχή), *Zelforganisatie* (αυτο-οργάνωση) και *Eigenaarschap* (ιδιοκτησία, κυρίως με την έννοια της προσωπικής ή οργανωσιακής ευθύνης).

Η θεωρία και η πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας στην Ολλανδία διασταυρώνονται με επιστημονικά πεδία όπως η κοινωνιολογία, η ψυχολογία, η διακυβέρνηση και οι οργανωσιακές σπουδές.

Στην Ολλανδία, η έννοια της αυτενέργειας εξετάζεται στους εξής τομείς:

Κοινωνιολογία και Κοινωνικές Επιστήμες:

- Εστιάζει στο πώς τα άτομα ή οι ομάδες αναπτύσσουν ικανότητα δράσης μέσα σε κοινωνικές δομές.
- Οι θεωρίες των κοινωνιολόγων *Pierre Bourdieu* (*habitus*) και *Anthony Giddens* (*structuration*) έχουν επηρεάσει έντονα τον ολλανδικό ακαδημαϊκό λόγο.
- Κοινοί σχετικοί όροι στην έρευνα είναι *sociale cohesie* (κοινωνική συνοχή) και *maatschappelijke participatie* (κοινωνική συμμετοχή).

Ψυχολογία και Εκπαίδευση:

- Η αυτενέργεια συνδέεται με την προσωπική ανάπτυξη, την αυτο-αποτελεσματικότητα (*zelfeffectiviteit*) και την ενδυνάμωση (*empowerment*).
- Στην εκπαίδευση, ευθυγραμμίζεται με την *actief leren* (ενεργητική μάθηση) και την *leerautonomie* (μαθησιακή αυτονομία).

Διακυβέρνηση και Πολιτικές Σπουδές:

- Η αυτενέργεια στη διακυβέρνηση, και ειδικότερα η *burgerparticipatie* (συμμετοχή πολιτών), τονίζει την ενίσχυση της δυνατότητας των ατόμων και των κοινοτήτων να επηρεάζουν τις πολιτικές.
- Οι τάσεις αποκέντρωσης έχουν ενισχύσει την *zelfredzaamheid* (αυτοδυναμία) ως βασική αρχή της ολλανδικής πολιτικής.

Προτεινόμενος ορισμός:

Η πρότασή μας είναι να χρησιμοποιείται ο όρος «ικανότητες αυτενέργειας» (*agency competences*) και όχι απλώς «αυτενέργεια». Η ικανότητα αυτενέργειας ορίζεται ως η ικανότητα του ατόμου να εφαρμόζει τις γνώσεις του ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά καθήκοντα, να λαμβάνει σωστές αποφάσεις και να επιτυγχάνει στόχους εντός του πεδίου ευθύνης του.

DIDACTIVE

Αυστρία

Δεν υπάρχει άμεση μετάφραση του όρου «agency» στα γερμανικά. Συναφείς όροι και μεταφράσεις είναι:

- Handlungsfähigkeit (ικανότητα για δράση)
- Handlungsmacht (δύναμη για δράση)
- Handlungskompetenz (δεξιότητα/επάρκεια για δράση)

Διεπιστημονική χρήση:

- Νομική: Νομική ικανότητα λήψης αποφάσεων.
- Ψυχολογία: Βασική ανθρώπινη ικανότητα διαμόρφωσης των συνθηκών ζωής.
- Ιατρική: Γνωστική ή σωματική ικανότητα για δράση.
- Κοινωνιολογία: Ανεξαρτησία στη λήψη αποφάσεων.

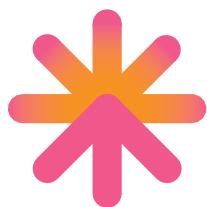
Έμφαση στην εκπαίδευση και την ενδυνάμωση:

- Η εκπαίδευση με βάση τις δεξιότητες ενσωματώνει την έννοια της αυτενέργειας.
- Οι πολιτικές δια βίου μάθησης τονίζουν την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση.
- Κριτική άποψη: Κάποιοι υποστηρίζουν ότι η αυτενέργεια παρουσιάζεται μέσα από ένα οικονομικά καθοδηγούμενο πλαίσιο.

Προτεινόμενος Ορισμός:

Η αυτενέργεια είναι μια ψυχολογική έννοια και περιλαμβάνει τέσσερις δραστηριότητες:

1. Προνοητικότητα: απόφαση για ανάληψη πρόκλησης, σκέψη για το μέλλον, θέσπιση στόχων και κατάρτιση σχεδίου.
2. Εφαρμογή: πρώτα βήματα, υλοποίηση σχεδίων και επιμονή στην επιτυχία.
3. Αυτοδιαχείριση: φροντίδα εαυτού, διαχείριση συναισθημάτων και άγχους, διατήρηση καλής υγείας για συνέχιση της προσπάθειας.
4. Μάθηση και προσαρμογή: παρακολούθηση της προόδου, αναθεώρηση στρατηγικών και τακτικών, και αποτελεσματικές προσαρμογές.

DIDACTIVE

Σχέση με τα Ευρωπαϊκά Πλαίσια LifeComp και DigComp

Για την ανάπτυξη ενός ουσιαστικού ορισμού της αυτενέργειας βασισμένου σε δεξιότητες, οι εταίροι του έργου DIDACTIVE έλαβαν υπόψη τους ήδη υπάρχοντα και ευρέως αναγνωρισμένα Πλαίσια Δεξιοτήτων. Ο ορισμός της «Ικανότητας Αυτενέργειας» στο DIDACTIVE βασίζεται στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για τις Προσωπικές, Κοινωνικές και Μαθησιακές Ικανότητες (LifeComp) και στο Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων για Πολίτες (DigComp) — δύο βασικά ευρωπαϊκά πλαίσια που προσφέρουν ισχυρό θεωρητικό και πρακτικό υπόβαθρο.

Με την ενσωμάτωση αυτών των πλαισίων, το Πλαίσιο Ικανότητας Αυτενέργειας εξασφαλίζει μια ολιστική προσέγγιση που ευθυγραμμίζει την προσωπική αυτενέργεια με τις απαιτήσεις ενός ολοένα και πιο ψηφιοποιημένου κόσμου.

LifeComp: Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Προσωπική, Κοινωνική και τη Δεξιότητα «Μαθαίνω πώς να Μαθαίνω»

Το LifeComp ορίζει τις βασικές ικανότητες που χρειάζονται τα άτομα για τη δια βίου μάθηση, με έμφαση στην προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη, την κριτική σκέψη και την αυτορρύθμιση. Τονίζει τρεις αλληλένδετους τομείς ικανοτήτων: Προσωπικό, Κοινωνικό και Μάθηση πώς να Μαθαίνεις.

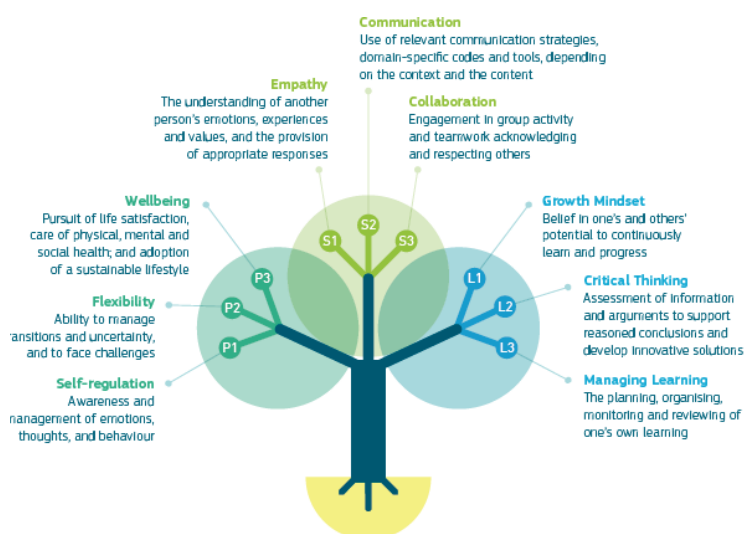

FIGURE 5. LIFEComp AT A GLANCE

DIDACTIVE

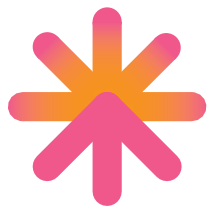
Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων για τους Πολίτες (DigComp)

Το DigComp περιγράφει βασικές ψηφιακές δεξιότητες που επιτρέπουν στους πολίτες να συμμετέχουν με αυτοπεποίθηση σε ψηφιακά περιβάλλοντα, εστιάζοντας στον ψηφιακό γραμματισμό, την επικοινωνία, τη δημιουργία περιεχομένου, την ασφάλεια και την επίλυση προβλημάτων. Παρέχει μια δομημένη προσέγγιση στην ψηφιακή επάρκεια, επιτρέποντας στους χρήστες να αξιολογούν κριτικά το ψηφιακό περιεχόμενο, να χρησιμοποιούν την Τεχνολογία για συνεργασία και να διασφαλίζουν την ψηφιακή ευημερία.

Πηγή: OEAD <https://oead.at/en/expertise/digcomp-zuordnung/kompetenzmodell>

Αυτό το πλαίσιο αποτελεί τη βάση για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προγραμμάτων ανάπτυξης που προετοιμάζουν τα άτομα για επιτυχία σε έναν ολοένα και πιο ψηφιοποιημένο κόσμο.

DIDACTIVE

Ο Ορισμός του DIDACTIVE για τον Όρο «Αυτενέργεια»

Στις συνεισφορές των εταίρων, τα κύρια στοιχεία που συνιστούν την Ικανότητα Αυτενέργειας (Agency Competence) εντοπίστηκαν με συνέπεια ως: ένας συνδυασμός αυτονομίας, λήψης αποφάσεων, προσαρμοστικότητας και αυτοκαθορισμού. Οι κύριες διαφορές εντοπίζονται στην θεωρητική έμφαση (π.χ. η προσέγγιση των ικανοτήτων έναντι της κοινωνικής δράσης) και στις πρακτικές εφαρμογές (όπως πολιτικές απασχόλησης, κοινωνιολογία, εκπαίδευση κ.ά.).

Με βάση τη σύνθεση της έρευνας, το DIDACTIVE προτείνει τον ακόλουθο λειτουργικό ορισμό της αυτενέργειας:

Η αυτενέργεια είναι η ικανότητα του ατόμου να ενεργεί με σκοπό και αυτονομία, επηρεάζοντας τις συνθήκες της ζωής του και το περιβάλλον του. Ο φορέας είναι ενεργός συμμετέχων στη διαμόρφωση της προσωπικής του ανάπτυξης, στη λήψη αποφάσεων και στην πλοήγηση σε περιορισμούς.

Αυτός ο ορισμός ευθυγραμμίζεται με θεωρητικές και εφαρμοσμένες προσεγγίσεις από διαφορετικές χώρες της ΕΕ, εξασφαλίζοντας ευρεία εφαρμοσιμότητα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), καθώς και στα πλαίσια προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης.

Για να αποσαφηνιστεί το πλαίσιο εντός του οποίου χρησιμοποιείται ο όρος «Αυτενέργεια», συμφωνήθηκε στο έργο να χρησιμοποιείται ο όρος «Ικανότητα Αυτενέργειας» (Agency Competence). Ο λειτουργικός ορισμός της Ικανότητας Αυτενέργειας που υιοθετήθηκε στο έργο λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές – εθνικές, νομικές, φιλοσοφικές, ψυχολογικές, ιατρικές, κοινωνιολογικές και εκπαιδευτικές – παραδόσεις και συμφραζόμενα του όρου.

Σύμφωνα με το Life Skills Collaborative (LSC), η αυτενέργεια είναι η ικανότητα να λαμβάνουμε σκόπιμες και τεκμηριωμένες αποφάσεις για τη ζωή μας και να προβαίνουμε σε αυτόνομες ενέργειες, ακόμη και απέναντι σε αντίξοες συνθήκες. Είναι η ικανότητά μας να επηρεάζουμε τη λειτουργία μας και την εξέλιξη των γεγονότων μέσω των πράξεών μας και να συμβάλλουμε καθοριστικά σε μία σχέση, σε μία απόφαση ή ακόμη και σε ένα σύνολο κοινωνικών υποθέσεων και περιορισμών.

DIDACTIVE

Περιλαμβάνει επίσης την ικανότητα να θέτουμε φιλόδοξους στόχους και να εργαζόμαστε προς την επίτευξή τους, αξιοποιώντας διαθέσιμους πόρους – εσωτερικούς και εξωτερικούς – καθώς και να πλοηγούμαστε σε εξωτερικές δομές εξουσίας όταν απαιτείται.

Η αυτενέργεια αναφέρεται επίσης στην αίσθηση ελέγχου ή στην πεποίθηση που έχουμε για την ικανότητά μας να επιτύχουμε σε συγκεκριμένες καταστάσεις.

Η αυτενέργεια παρέχει αυτονομία και ενδυνάμωση στους νέους, στα ευάλωτα και ιστορικά περιθωριοποιημένα άτομα και κοινότητες.

Ως εκ τούτου, το άτομο είναι σε θέση να:

- Εκφράζει ανοιχτά τις σκέψεις και τα συναισθήματά του.
- Συμμετέχει ενεργά στη λήψη αποφάσεων που το αφορούν, ακόμη και αν δεν ευθυγραμμίζονται με τις κοινωνικές προσδοκίες.
- Υπερασπίζεται τον εαυτό του και διεκδικεί αυτό που επιθυμεί να κάνει.
- Ανταποκρίνεται επιτυχώς σε μεταβαλλόμενες συνθήκες.
- Θέτει στόχους που ευθυγραμμίζονται με τις αξίες, τα ενδιαφέροντα και τις επιθυμίες του.
- Εργάζεται με αυτοπεποίθηση και αποτελεσματικότητα προς τους στόχους του, αξιοποιώντας και συντονίζοντας τους διαθέσιμους πόρους.
- Συμβάλλει ενεργά στη δημιουργία αλλαγών στον εαυτό του ή/και στο περιβάλλον του.
- Χρησιμοποιεί στρατηγικές για να αντισταθεί σε κοινωνικές αδικίες.

Συναφείς Δεξιότητες Ζωής είναι:

Αυτογνωσία, Αυτοεκτίμηση, Αυτο-αποτελεσματικότητα, Διαπραγμάτευση, Επικοινωνία, Λήψη αποφάσεων, Κοινωνική ευαισθητοποίηση, Ευρηματικότητα, Πρωτοβουλία, Συμμετοχή, Υπευθυνότητα, Ανάλυση ρίσκου.

Για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη ενός ουσιαστικού προγράμματος εκπαίδευσης για ενήλικες εκπαιδευόμενους στη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (VET) με χαμηλά επίπεδα εκπαίδευσης και για να ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία των ικανοτήτων δράσης, ορίστηκαν οι ακόλουθες ικανότητες και υπο-ικανότητες:

DIDACTIVE

Φαντασία & Προσανατολισμός στο Μέλλον (LifeComp L1, L2, DigComp 1.1, 1.2, 2.3)

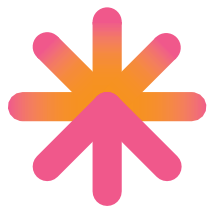
- Να αναλύουν την τρέχουσα κατάσταση και να αναγνωρίζουν τις ανάγκες ("Αυτό είναι που χρειάζομαι")
- Να σκέφτονται μπροστά και να δημιουργούν ένα όραμα ("Αυτό θέλω να εξελιχθώ σε")
- Να είναι κινητοποιημένοι και αποφασισμένοι να αναλάβουν μια πρόκληση ("Μπορώ να το κάνω και θέλω να το κάνω")
- Να συλλέγουν δεδομένα στον ψηφιακό κόσμο και να τα χρησιμοποιούν για δικούς τους σκοπούς
- Να είναι ενήμεροι για τους διαθέσιμους δικούς τους και περιβαλλοντικούς πόρους και να μπορούν να τους χρησιμοποιούν κατάλληλα
- Να παίρνουν αποφάσεις, να θέτουν στόχους και να ορίζουν σχέδιο δράσης ("Αυτά είναι τα συγκεκριμένα βήματα που θα ακολουθήσω")
- Να συνεργάζονται με άλλους και να ζητούν υποστήριξη
- Να εκτελούν τις απαιτούμενες εργασίες και να υλοποιούν τα σχέδια
- Να αλληλεπιδρούν και να συνεργάζονται μέσω ψηφιακών τεχνολογιών

Αυτορύθμιση & Ανθεκτικότητα (LifeComp P1, P2, P3)

- Να διαχειρίζονται τα συναισθήματα και το άγχος
- Να γνωρίζουν τα δυνατά τους σημεία και τους περιορισμούς τους
- Να διατηρούν καλή υγεία
- Να επιμένουν μέχρι την επίτευξη των στόχων

Μάθηση για μάθηση & Προσαρμογή (LifeComp L3, S1)

- Να παρακολουθούν την πρόοδο
- Να αναθεωρούν τα σχέδια
- Να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις των ενεργειών στο περιβάλλον
- Να κάνουν κατάλληλες προσαρμογές

DIDACTIVE

Καλές πρακτικές και μέθοδοι ανάπτυξης της ικανότητας αυτενέργειας

Μετά από την εκπόνηση βιβλιογραφικής έρευνας για την εξερεύνηση των διάφορων μεταφράσεων, ορισμών και πολιτισμικών εφαρμογών του όρου «Αυτενέργεια» (Agency) σε διαφορετικά εθνικά και ακαδημαϊκά πλαίσια, οι εταίροι του έργου DIDACTIVE πραγματοποίησαν μια δεύτερη έρευνα για την ταυτοποίηση καλών πρακτικών στην εκπαίδευση και υποστήριξη της ικανότητας δράσης στις συμμετέχουσες χώρες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά.

Η έρευνα επικεντρώνεται κυρίως στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση Ενηλίκων (C-VET), αλλά επίσης και καλές πρακτικές στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση Νέων (I-VET), προγράμματα αγοράς εργασίας ή μαθήματα εκπαίδευσης ενηλίκων μπορεί να έχουν ενδιαφέρον. Το έργο αναζητά καινοτόμες και αποτελεσματικές διαζώσης εκπαιδεύσεις, διαδικτυακές μορφές μάθησης, μεθοδολογίες και προσεγγίσεις εκπαίδευσης, εργαλεία, εκπαιδευτικούς ή μαθησιακούς πόρους ή άλλου είδους καλές πρακτικές. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον εντοπισμό κατάλληλων διαδικτυακών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη της ικανότητας δράσης.

Η επόμενη ενότητα παρέχει μια επισκόπηση των καλών πρακτικών στην ικανότητα δράσης που εντοπίστηκαν στις έξι ευρωπαϊκές χώρες εταίρους. Τα παραδείγματα αυτά παρουσιάζουν μια ποικιλία καινοτόμων προσεγγίσεων, μεθοδολογιών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υποστηρίζουν την ανάπτυξη της ικανότητας δράσης σε διαφορετικά εκπαιδευτικά, επαγγελματικά και κοινωνικά πλαίσια.

Γαλλία

• The Hologram (Cap Ulysse)

- Ένα εργαλείο προφίλ προσωπικότητας που επιτρέπει στους εκπαιδευτές να κατανοούν καλύτερα τα προφίλ των εκπαιδευόμενων τους και να επιλέγουν κατάλληλες μεθόδους και εργαλεία διδασκαλίας.
- Υποστηρίζει την αυτογνωσία και την ανάπτυξη της ικανότητας δράσης, επιτρέποντας στα άτομα να αναλογιστούν τα δυνατά τους σημεία και τους τομείς που χρειάζονται βελτίωση.

AI Vera (Cap Ulysse)

- μαδικές συζητήσεις για τα fake news.
- Το εργαλείο είναι διαθέσιμο στα γαλλικά και τα αγγλικά και μπορεί να

DIDACTIVE

φορτωθεί εύκολα σε κινητό τηλέφωνο.

- Ενισχύει την ομαδική εργασία, την προφορική έκφραση, την αυτοπεποίθηση και την κριτική σκέψη — βασικά στοιχεία της ικανότητας δράσης.

Ιταλία

PROMETHEUS (ENAIP)

- Παρέχει εκπαιδευτικούς πόρους για την ανάπτυξη 12 μαλακών δεξιοτήτων που ευθυγραμμίζονται μερικώς με υπο-ικανότητες της ικανότητας δράσης.
- Ενθαρρύνει την αυτορύθμιση, τον καθορισμό στόχων και την ανθεκτικότητα στην επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη.

VIC: Validating Integration Competences of Refugees (ENAIP)

- Μια δομημένη προσέγγιση για την περιγραφή, αναγνώριση, εκπαίδευση και επικύρωση μαλακών δεξιοτήτων σχετικών με την ενσωμάτωση, οι οποίες ευθυγραμμίζονται μερικώς με την ικανότητα δράσης.
- Στοχεύει στην ενδυνάμωση των προσφύγων με αυτοδιάθεση, ικανότητες λήψης αποφάσεων και προσαρμοστικότητα.

Κροατία

VET_GPS – Guiding Tools for Professional Skills Development in VET (POU Varazdin)

- Μια δομημένη μεθοδολογία και εκπαιδευτικός πόρος εστιασμένος στην ικανότητα δράσης για εκπαιδευόμενους με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο.
- Υποστηρίζει τον καθορισμό στόχων, την επίλυση προβλημάτων και τις δεξιότητες λήψης αποφάσεων.

2B – DIGITAL (POU Varazdin)

- Εστιάζει στην ψηφιακή ένταξη και στη χρήση καινοτόμων διαδικτυακών μεθοδολογιών κατάρτισης για την ενίσχυση της ικανότητας δράσης.
- Ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να αναλαμβάνουν την ευθύνη της εκπαίδευσής τους και να συμμετέχουν στη δια βίου μάθηση.

Ελλάδα

Equality, Diversity, Inclusion: For Improving the Quality of Management Education, Training, and Professions (EDIFY EDU) (HOU)

- Ένας διαδικτυακός μαζικός ανοιχτός κύκλος μαθημάτων (MOOC) και εξειδικευμένο πρόγραμμα με 40 ενότητες για Ισότητα, Διαφορετικότητα και Ένταξη, που ευθυγραμμίζονται με τα ευρωπαϊκά πλαίσια

DIDACTIVE

LifeComp και DigComp για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε μια πιο ίση, πολυπολιτισμική και περιεκτική αγορά εργασίας.

- Παρέχει δομημένη μεθοδολογία για το σχεδιασμό και ανάπτυξη υλικών blended μαθήματος και αξιολόγησης.

Neet prevention in Educational systems through positive Future vision Enhancing Learning and teacher Education (NEFELE) (HOU)

- Μια εκπαιδευτική πρωτοβουλία για προπτυχιακούς καθηγητές γυμνασίου, με στόχο να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν επαγγελματικές πορείες και θετική προοπτική για το μέλλον.
- Προλαμβάνει το φαινόμενο NEET (Μη εργαζόμενοι, μη εκπαιδευόμενοι ή μη σε κατάρτιση) προωθώντας την ελπίδα, την προσαρμοστικότητα και τον προσανατολισμό στο μέλλον.
- Περιλαμβάνει MOOC με πέντε ενότητες και Ανοιχτούς Εκπαιδευτικούς Πόρους (OERs) διαθέσιμους σε πολλές γλώσσες. Το MOOC περιλαμβάνει το NEFELE BOX, ένα εργαλειοθήκη με Χειροπιαστό Περιβάλλον Χρήστη (Tangible User Interface) για να βοηθά τους μαθητές να οραματιστούν και να διαμορφώσουν το μέλλον τους.

Ολλανδία

DI - Gedifferentieerd Instructie (Pressure Line)

- Μια μεθοδολογία διδασκαλίας που αυξάνει την εμπλοκή των εκπαιδευομένων, την αυτονομία και την ικανότητα δράσης.
- Υποστηρίζει εξατομικευμένες προσεγγίσεις μάθησης και προσαρμοστικές στρατηγικές διδασκαλίας.

Practoraten (Docenten-Onderzoekers) (Pressure Line)

- Ενσωματώνει την έρευνα στην καθημερινή διδακτική πρακτική για τη δημιουργία δυναμικής και αποτελεσματικής εκπαίδευσης.
- Ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς να αναπτύσσουν μεθοδολογίες βασισμένες σε έρευνα, προωθώντας τη μάθηση με έμφαση στην αναζήτηση και την επαγγελματική ανάπτυξη.

Αυστρία

Therapy-Tools on Self-Esteem (die Berater)

- Παρέχει πρακτικές ασκήσεις και τεχνικές για την ενίσχυση της αυτογνωσίας, της αυτοπεποίθησης και της ικανότητας δράσης.
- Μπορεί να προσαρμοστεί στα υλικά του DIDACTIVE για την ενίσχυση της αυτοδιάθεσης και των δεξιοτήτων σχεδιασμού καριέρας.

DIDACTIVE

The Big Six – 6 stappen naar meer zelfverzekerdheid (die Berater)

- Ένα δομημένο πρόγραμμα σχεδιασμένο να ενισχύει την ικανότητα δράσης μέσω της βελτίωσης της αυτοαντανάκλασης, της αυτοπεποίθησης και της λήψης αποφάσεων.
- Βοηθά τα άτομα να αναπτύξουν την αποφασιστικότητα και την ικανότητα να επιδιώκουν επαγγελματικούς στόχους με ανεξαρτησία.

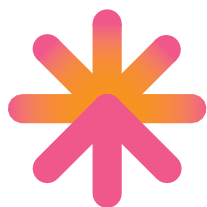

Επίλογος

Η δευτερογενής έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου DIDACTIVE παρέιχε πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις υπάρχουσες καλές πρακτικές στις χώρες εταίρους. Με τον εντοπισμό επιτυχημένων προσεγγίσεων για την ενίσχυση των ικανοτήτων δράσης στους ενήλικες εκπαιδευόμενους της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (VET) με χαμηλά επίπεδα τυπικής εκπαίδευσης, η έρευνα έθεσε ένα σταθερό θεμέλιο για το επόμενο στάδιο του έργου. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν τη σημασία των δομημένων συστημάτων υποστήριξης, των μαθητοκεντρικών μεθοδολογιών και της ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής δέσμευσης και της αυτοαποτελεσματικότητας.

Ένα βασικό συμπέρασμα από την έρευνα είναι ότι η έννοια της «ικανότητας δράσης» δεν έχει μία ενιαία άμεση μετάφραση στις περισσότερες γλώσσες των εταίρων. Αντίθετα, συνδέεται με έννοιες όπως η ενδυνάμωση, η αυτορύθμιση και η ενεργή συμμετοχή στη μάθηση και στην εργασία. Αυτό τονίζει την ανάγκη να τοποθετηθούν οι ικανότητες δράσης μέσα στο συγκεκριμένο πολιτισμικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο κάθε χώρας, διατηρώντας παράλληλα ένα κοινό πλαίσιο για την ανάπτυξή τους.

Βασιζόμενοι στα αποτελέσματα αυτής της επιτραπέζιας έρευνας, το επόμενο βήμα θα είναι η ανάπτυξη ενός πλαισίου ικανοτήτων για τις ικανότητες δράσης. Το πλαίσιο αυτό θα λειτουργήσει ως καθοδηγητική δομή για εκπαιδευτικούς και παρόχους κατάρτισης, εξασφαλίζοντας ότι οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν στοχευμένη υποστήριξη για να αναπτύξουν την αυτονομία τους, τις ικανότητες λήψης αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων.

DIDACTIVE

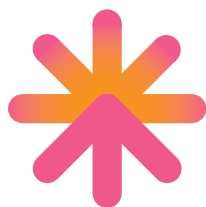
Παραρτήματα

Παράρτημα 1: Έκθεση Έρευνας Γραφείου ανά εταίρο του έργου Έκθεση Έρευνας Γραφείου από το Cap Ulysse (Γαλλία)

Εταίρος	Cap Ulysse
---------	------------

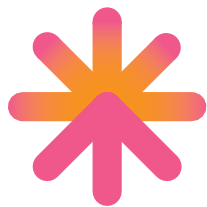
Ορισμοί και ερευνητική βιβλιογραφία έρευνας σχετικά με την αυτενέργεια ή τους συναφείς όρους

Πηγή 1	The role of agency in learning
Πλήρης παραπομπή	Chuter, C. (2020, January 20). The role of agency in learning. The Education hub. Retrieved November 14, 2024, από https://theeducationhub.org.nz/agency/
Σύνδεσμος	https://theeducationhub.org.nz/agency/
Σύντομη περιγραφή (max. 10 γραμμές)	Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει τον ορισμό της αυτενέργειας με άμεση σύνδεση με τη μάθηση. Αυτενέργεια είναι η «ικανότητα να προσδιορίζεις πολύτιμους στόχους και επιθυμητά αποτελέσματα και να επιδιώκεις αυτούς τους στόχους και τα αποτελέσματα προληπτικά, σκόπιμα και αποτελεσματικά». Η αυτοαποτελεσματικότητα, η αυτογνωσία, η αυτορρύθμιση και η ατομική διαφοροποίηση είναι βασικά στοιχεία που μπορούν να καθοδηγήσουν τον μαθητή στην ανάπτυξή του και επίσης, που μπορούν να βοηθήσουν τον εκπαιδευτικό να προσαρμόσει καλύτερα τις μεθόδους του στους μαθητές του με μαθησιακές διαφορές. Η αυτενέργεια στη μάθηση αυξάνει την πιθανότητα ακαδημαϊκής επιτυχίας και αποτελεί βασικό στοιχείο για τη δια βίου μάθηση. Το παρόν κείμενο παρουσιάζει ένα εργαλείο που βασίζεται σε μια σειρά ερωτήσεων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί για να μετρήσουν την ενεργητικότητα των μαθητών τους.

DIDACTIVE

Σχετικός(-οί) ορισμός(-οί)	«Η ικανότητα να προσδιορίζεις πολύτιμους στόχους και επιθυμητά αποτελέσματα και να επιδιώκεις αυτούς τους στόχους και τα αποτελέσματα προληπτικά, σκόπιμα και αποτελεσματικά» υπάρχουν 3 σημαντικές συνιστώσες: - ο προσδιορισμός των αξιών και των προτεραιοτήτων του ατόμου - η πίστη στις ικανότητές του - η ικανότητα να κατευθύνει κανείς σκόπιμα τις προσπάθειές του προς συγκεκριμένους στόχους
Πηγή 2	Toward a Psychology of Human Agency
Πλήρης παραπομπή	Bandura, A. (2006). Toward a Psychology of Human Agency. Perspectives on Psychological Science, 1(2), 164-180. https://doi.org/10.1111/j.1745-6916.2006.00011.x
Σύνδεσμος	http://wexler.free.fr/library/files/bandura%20(2006)%20towards%20a%20psychology%20of%20human%20agency.pdf
Σύντομη περιγραφή (max. 10 γραμμές)	Αυτό το άρθρο του Albert Bandura παρουσιάζει τη θεωρία της ανθρώπινης ανάπτυξης, η οποία θεωρεί ότι η ικανότητα του ανθρώπου να χρησιμοποιεί σύμβολα είναι ζωτικής σημασίας για τον έλεγχο και την τροποποίηση του κόσμου και δεν περιορίζεται από τις περιστάσεις. Οι άνθρωποι διαμορφώνουν οι ίδιοι τις συνθήκες της ζωής τους και την ανάπτυξή τους και δεν είναι απλώς προϊόντα του περιβάλλοντος. Στο κείμενο αυτό επισημαίνονται επίσης οι διαφορετικοί τρόποι δράσης (ατομικός, πληρεξούσιος και συλλογικός) καθώς και ο αντίκτυπος της δράσης στους διάφορους τομείς της ζωής.
Σχετικός(-οί) ορισμός(-οί)	Η ανθρώπινη αυτενέργεια σχετίζεται με το γεγονός ότι οι άνθρωποι έχουν την ικανότητα να επηρεάζουν τις συνθήκες της ζωής τους. Είναι συντελεστές και ενεργά μέρη των συνθηκών της ζωής τους και όχι προϊόντα αυτών. Αυτός ο ορισμός περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές

DIDACTIVE

	ιδιότητες: - Σκοπιμότητα: Οι άνθρωποι διαμορφώνουν προθέσεις που περιλαμβάνουν σχέδια δράσης και στρατηγικές για την υλοποίησή τους. - Προνοητικότητα: Οι άνθρωποι θέτουν στους εαυτούς τους στόχους και προβλέπουν τα πιθανά αποτελέσματα των μελλοντικών ενεργειών για να καθοδηγήσουν και να παρακινήσουν τις προσπάθειές τους. - Αυτοαντιδραστικότητα: Η ικανότητα να υιοθετούν μια πρόθεση για εκτέλεση και να θέτουν σε εφαρμογή τις οικειοποιημένες πορείες δράσης καθώς ρυθμίζουν τα κίνητρα και την εκτέλεσή τους. - Αυτοαναστοχαστικότητα: Οι άνθρωποι είναι αυτοεξεταστές της δικής τους λειτουργίας. Οι άνθρωποι αναστοχάζονται σχετικά με την αυτοαποτελεσματικότητά τους καθώς σκέφτονται τις πράξεις τους, τους στόχους τους, τα κίνητρά τους και κάνουν τις προσαρμογές που θεωρούν απαραίτητες
--	--

Πηγή 3	Αυτενέργεια για μάθηση: Πρόθεση, Κίνητρο, Αυτοαποτελεσματικότητα και Αυτορρύθμιση
Πλήρης παραπομπή	Code , J. (2020). Agency for Learning: Intention, Motivation, Self-Efficacy and Self-Regulation. Frontiers in Education, 5. https://doi.org/10.3389/feduc.2020.00019
Σύνδεσμος	https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/feduc.2020.00019/full
Σύντομη περιγραφή (max. 10 γραμμές)	Ο κώδικας βασίζεται στην έννοια της αυτενέργειας, σε μια ειδική μαθησιακή έννοια της αυτενέργειας, την Αυτενέργεια για τη μάθηση (AFL). Η έννοια αυτή διαμορφώνει την αυτενέργεια ως μια αναδυόμενη ικανότητα που μεσολαβεί στην αλληλεπίδραση μεταξύ προσωπικών, συμπεριφορικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στο πλαίσιο της μάθησης. Αυτό δίνει έμφαση στην ικανότητα των μαθητών να ρυθμίζουν σκόπιμα, να ελέγχουν και να επηρεάζουν τις δικές τους μαθησιακές

DIDACTIVE

Σχετικός(-οί) ορισμός(-οί)	διαδικασίες, με την ανάδειξη της σκοπιμότητας, της προνοητικότητας, της αυτορρύθμισης και της αυτοαποτελεσματικότητας. Ο Κώδικας επιδιώκει αυτή την έρευνα παρουσιάζοντας τις μεθόδους και τα αποτελέσματα της μέτρησης της AFL των μαθητών. Αυτενέργεια για τη μάθηση (AFL)- Θεωρητικό πλαίσιο που εφαρμόζει την έννοια της αυτενέργειας ειδικά στη διαδικασία της μάθησης. Ορίζει την αυτενέργεια ως μια διαμεσολαβητική ικανότητα που βοηθά τους μαθητές να αλληλεπιδρούν με προσωπικούς, συμπεριφορικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες για να ρυθμίζουν τη μάθησή τους. Η αυτενέργεια στην AFL είναι δυναμική και εξαρτώμενη από το πλαίσιο, καθώς επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να επιτύχουν προσωπικούς και συλλογικούς στόχους, ενσωματώνοντας γνώσεις από την κοινωνική γνωστική θεωρία, τις κοινωνικοπολιτισμικές προοπτικές και το αναπτυξιακό πλαίσιο.
-----------------------------------	--

Πηγή 4	Understanding agency in Sociology
Πλήρης παραπομπή	Edwards (2024, February 4). Understanding Agency in Sociology. Easy Sociology. Retrieved November 18, 2024, from https://easysociology.com/general-sociology/understanding-agency-in-sociology/
Σύνδεσμος	https://easysociology.com/general-sociology/understanding-agency-in-sociology/
Σύντομη περιγραφή (max. 10 γραμμές)	Ο Edwards παρουσιάζει τη θέση της αυτενέργειας σε κοινωνιολογικό πλαίσιο, καθώς διερευνά το νόημά της και τον τρόπο με τον οποίο διασταυρώνεται με την ταυτότητα της δομής και τους κοινωνικούς περιορισμούς. Ο συγγραφέας παρουσιάζει μια σημαντική συζήτηση μεταξύ Αυτενέργειας (η ικανότητα των ατόμων να ενεργούν ανεξάρτητα και να κάνουν επιλογές, ως ενεργό μέρος της κοινωνίας, που

DIDACTIVE

Σχετικός(-οί) ορισμός(-οί)	μπορεί να αντισταθεί στη δύναμη των δομικών δυνάμεων) και Δομή (κανόνες και θεσμοί εξωτερικοί προς το άτομο που περιορίζουν τις επιλογές του). Ο Edwards παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο η αυτενέργεια αντιμετωπίζεται διαφορετικά στις κοινωνιολογικές θεωρίες. Ορισμένες δίνουν προτεραιότητα στο ρόλο της δομής στον καθορισμό της ανθρώπινης συμπεριφοράς, ενώ άλλες δίνουν έμφαση στην ικανότητα των ατόμων να διαμορφώνουν τη ζωή και την κοινωνία τους, αντιστεκόμενοι στους περιορισμούς των δομών. Η Αυτενέργεια από κοινωνιολογική άποψη είναι η ικανότητα να ενεργεί κανείς και να κάνει επιλογές, οι οποίες είναι σε κάποιο βαθμό ανεξάρτητες από τους περιορισμούς που επιβάλλονται από τις κοινωνικές δομές. Στο κοινωνιολογικό πεδίο, η αυτενέργεια περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά στοιχεία: • Σκοπιμότητα: Η αυτενέργεια περιλαμβάνει σκόπιμες ενέργειες, όπου τα άτομα θέτουν στόχους και λαμβάνουν μέτρα για την επίτευξή τους. • Αυτονομία: Η αυτενέργεια συνεπάγεται έναν βαθμό ανεξαρτησίας από εξωτερικές δυνάμεις, που επιτρέπει στα άτομα να ενεργούν με τρόπους που δεν ελέγχονται εξ ολοκλήρου από τις κοινωνικές δομές. • Αντανακλαστικότητα: Η αυτενέργεια περιλαμβάνει την αυτογνωσία, όπου τα άτομα αναστοχάζονται πάνω στις πράξεις τους, κάνουν προσαρμογές και κατανοούν τον ευρύτερο αντίκτυπο των επιλογών τους. • Εξουσία και αντίσταση: Η αυτενέργεια συχνά περιλαμβάνει την άσκηση εξουσίας και, ενίοτε, την αντίσταση στις κυρίαρχες δομές ή προσδοκίες.
-----------------------------------	--

DIDACTIVE

Πηγή 5	
Πλήρης παραπομπή	Vorhölter, Julia. 2024. "Agency". In The Open Encyclopedia of Anthropology, edited by Rachel Cantave. Διαδικτυακά: http://doi.org/10.29164/24agency
Σύνδεσμος	https://www.anthroencyclopedia.com/entry/agency
Σύντομη περιγραφή (max. 10 γραμμές)	Ο συγγραφέας διερευνά την έννοια της αυτενέργειας, παρουσιάζοντας την εξέλιξή της και την εισαγωγή της στην ανθρωπολογία. Η έννοια σχετίζεται με τη μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι επιδιώκουν τα κίνητρα και τους στόχους τους σε συγκεκριμένα πλαίσια κυριαρχίας (αποικιοκρατικά, πατριαρχικά...). Η αυτενέργεια αντιμετωπίζεται διαφορετικά ανάλογα με τα ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσια που επηρεάζονται από τις πεποιθήσεις της κοινωνίας, τους κοινωνικούς κανόνες και τις δομές εξουσίας. Ο όρος της αυτενέργειας αμφισβητείται σε άλλα μέρη του πλανήτη και μπορεί να διαφέρει από την δυτική αντίληψη που δίνει έμφαση στον όρο «υπομονή» ή «παθητικότητα» ως τρόπους ύπαρξης στον κόσμο. «Η έννοια εφαρμόζεται σε πεδία όπως η γλώσσα, η αντίσταση και οι μη ανθρώπινοι δρώντες, διερευνώντας τις πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις μεταξύ πρόθεσης, δράσης και αποτελεσμάτων».
Σχετικός(-οί) ορισμός(-οί)	Αυτενέργεια στην ανθρωπολογία είναι η κοινωνικο-πολιτισμικά διαμεσολαβημένη ικανότητα δράσης. Η έννοια βοηθά στην κατανόηση και ανάλυση «του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι προσπαθούν να επηρεάσουν ή να αλλάξουν τον κόσμο της ζωής τους και του τρόπου με τον οποίο δρουν μέσα σε ισχυρές δομές ή ακόμη και αντιστέκονται σε αυτές.»

DIDACTIVE

Μετάφραση της αυτενέργειας στη γλώσσα σας. Εάν δεν υπάρχει, δώστε μεταφράσεις σχετικών όρων.

Agentivité (Κεμπέκ)

Δεν υπάρχει επίσημη μετάφραση του όρου αυτενέργεια στη Γαλλία. Υπάρχουν συναφείς όροι που περιλαμβάνουν ή σχετίζονται με την έννοια της αυτενέργειας, οι όροι αυτοί είναι: ενδυνάμωση, ικανότητα δράσης, δύναμη δράσης, αυτενέργεια και συνείδηση δράσης.

Ωστόσο, αυτή η έννοια υιοθετήθηκε επίσης στο γαλλικό λεξιλόγιο από ορισμένους γαλλόφωνους ερευνητές (κυρίως από το Κεμπέκ) στον τομέα των κοινωνικών επιστημών και της ψυχολογίας, οι οποίοι χρησιμοποίησαν και διέδωσαν τον όρο agentivité.

Στη Γαλλία, η μετάφραση αυτού του όρου δημιουργεί τόσο πρακτικές όσο και εννοιολογικές αμφισημίες, καθώς τείνει να εστιάζει την προσοχή στη γαλλική λέξη «agent». Ωστόσο, ανάλογα με το ρεύμα σκέψης, ο όρος αυτός ποικίλλει, δημιουργώντας διαφορετικές επιστημονικές έννοιες, ανάλογα με το αν προσεγγίζεται από την κοινωνιολογία της κυριαρχίας, την κοινωνιολογία των οργανώσεων, την κοινωνιολογία της κοινωνικής δράσης ή την κλινική κοινωνιολογία (Jézégou, 2022).

Ο Jézégou (2022) ορίζει την agentivité ως την ικανότητα των ατόμων να είναι φορείς της ύπαρξής τους. «Με την ευρύτερη έννοια, η αυτενέργεια αναφέρεται στην ικανότητα των ανθρώπων να ενεργούν σκόπιμα πάνω στον εαυτό τους, στους άλλους και στο περιβάλλον τους.

Jézégou, A. (2022) . Agentivité. Dans Jorro, A. (dir.), Dictionnaire des concepts de la professionnalisation. (2e éd., p. 41 -44). De Boeck Supérieur. <https://doi.org/10.3917/dbu.jorro.2022.01.0041>.

Θεωρία και πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας και συναφείς όροι στη χώρα σας (μέγ. 1 - 2 σελίδες)

Η θεωρία και η πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας στη Γαλλία ποικίλλουν ανάλογα με την έννοια της αυτενέργειας σε διάφορα κοινωνιολογικά πλαίσια. Ανάλογα με το ακαδημαϊκό πλαίσιο, η έννοια εξελίσσεται, δημιουργώντας ασάφειες στον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύουμε και ορίζουμε την έννοια της αυτενέργειας ή της agentivité.

DIDACTIVE

Αρκετές θεωρητικές βάσεις εννοιολογούν την αυτενέργεια στο πλαίσιο των γαλλικών κοινωνικών επιστημών. Τα θεμέλια αυτά έχουν τις ρίζες τους στην κοινωνιολογία της κυριαρχίας, στην κοινωνιολογία των οργανώσεων, στην κοινωνιολογία της κοινωνικής δράσης και στην κλινική κοινωνιολογία.

Στην κοινωνιολογία της κυριαρχίας, η *agentivité* διερευνάται μέσω της αλληλεπίδρασης μεταξύ των σχέσεων εξουσίας και των διαρθρωτικών ανισοτήτων. Εδώ, το άτομο ή η «αυτενέργεια» κατανοείται ως αντίσταση στα συστήματα κυριαρχίας, όπως αυτά που υπάρχουν στις αποικιοκρατικές και πατριαρχικές κοινωνίες (Edwards, 2023).

Στην κοινωνιολογία των οργανισμών, η αυτενέργεια συνδέεται με τους ρόλους, τις ευθύνες και τις αποφάσεις των ατόμων που λειτουργούν στο πλαίσιο των κανόνων της κοινωνίας στην οποία ανήκουν. Η προοπτική αυτή δίνει έμφαση στο πώς τα άτομα ασκούν επιρροή εντός οργανωτικών πλαισίων (Mullaly, 2015).

Στο πλαίσιο της κοινωνιολογίας της κοινωνικής δράσης, η άποψη αυτή, εμπνευσμένη από τον Weber, υποστηρίζει ότι τα άτομα ενεργούν σκόπιμα και με νόημα, τοποθετώντας τις ενέργειές τους στο πλαίσιο του κοινωνικού κόσμου.

Τέλος, η κλινική κοινωνιολογία εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα ή οι ομάδες μπορούν να διεκδικήσουν ή να ενισχύσουν τη αυτενέργειά τους ως απάντηση σε κοινωνικές ή ψυχολογικές προκλήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η αυτενέργεια συνδέεται με την ενδυνάμωση, την αυτονομία και την ικανότητα αυτοπροσδιορισμού. Συνδέεται επίσης, με την ιδέα ότι η αυτενέργεια αντιπροσωπεύει την επιβεβαίωση της επιθυμίας κάποιου σε σχέση με τις επιθυμίες των άλλων (Widmer, 2010).

Πρακτικές και ενέργειες που περιλαμβάνουν τον όρο αυτενέργεια ή *agentivité*

Ο όρος «αυτενέργεια» δεν χρησιμοποιείται συνήθως στην πράξη στη Γαλλία. Ωστόσο, τα projects και τα προγράμματα συχνά ενσωματώνουν τις έννοιες της ενδυνάμωσης, που αναφέρονται ως *runevoir d'agir* ή *puissance d'agir*.

Τα γαλλικά ESAT (*Établissements et Services d'Aide par le Travail*) είναι εγκαταστάσεις και υπηρεσίες υποστηριζόμενης απασχόλησης που έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν άτομα με αναπηρία. Τα ιδρύματα

DIDACTIVE

αυτά παρέχουν έναν συνδυασμό ιατρικής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής υποστήριξης μέσω της κατάρτισης, με στόχο την ενίσχυση των κοινωνικο-επαγγελματικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων. Οι εργαζόμενοι εκπαιδεύονται σε επαγγέλματα που ευθυγραμμίζονται με τα ενδιαφέροντά τους και λαμβάνουν εξατομικευμένη υποστήριξη για την ανάπτυξη των ατομικών τους ικανοτήτων και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Αυτή η συνεχής υποστήριξη τοποθετεί το άτομο στο επίκεντρο της λήψης αποφάσεων, επιτρέποντάς του να αναλάβει την ευθύνη των προσωπικών του έργων. Ενισχύοντας το *pouvoir d'agir* του ατόμου, οι κοινωνικοί λειτουργοί της ESAT, οι εκπαιδευτές και οι εκπαιδευόμενοι συνεργάζονται για να επιτύχουν τόσο την κοινωνική όσο και την επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη (ESAT, 2024).

Ένα άλλο παράδειγμα εφαρμογής του *développement du pouvoir d'agir* (ανάπτυξη της δύναμης δράσης) είναι το έργο *Conserverie mobile et solidaire*. Με πρωτοβουλία των κοινωνικών κέντρων του χωριού Romans, σε συνεργασία με τη νεοφυή επιχείρηση *Conserverie mobile et solidaire*, το έργο αυτό συμβάλλει στη βιώσιμη, τοπική παραγωγή και κατανάλωση τροφίμων. Καταπολεμά τη σπατάλη τροφίμων, ενώ παράλληλα ενισχύει τις κοινωνικές συνδέσεις μεταξύ πόλεων και χωριών.

Η πρωτοβουλία χρησιμοποιεί ένα καινοτόμο, προσαρμοσμένο όχημα που χρησιμεύει τόσο ως εργαστήριο επεξεργασίας για κονσερβοποίηση όσο και ως κουζίνα για εργαστήρια και δραστηριότητες. Αυτό προωθεί την ενεργό συμμετοχή της κοινότητας (*Maison de quartier des Romans*, 2017).

Η ενδυνάμωση και η δύναμη για δράση αποτελούν κεντρικό στοιχείο της φιλοσοφίας του έργου. Οι κάτοικοι του χωριού συμμετέχουν ενεργά, διαδραματίζοντας καθοριστικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων και στις δραστηριότητες, επηρεάζοντας έτσι τόσο τη ζωή τους όσο και το ευρύτερο περιβάλλον τους.

Ο προτεινόμενος ορισμός εργασίας σας για την «αυτενέργεια»

Αυτενέργεια είναι η ικανότητα του ατόμου να ενεργεί (με σκοπό και αυτόνομα) καθώς και να επηρεάζει τον εαυτό του, τις καταστάσεις της ζωής του και το περιβάλλον του. Η αυτενέργεια είναι μια ενεργή δράση στη ζωή του.

DIDACTIVE

Επιπρόσθετες πηγές

Les établissements ou services d'aide par le travail (ESAT). (2014, 3 décembre). Travail-emploi.gouv.fr | Ministère du Travail et de L'Emploi. <https://travail-emploi.gouv.fr/les-etablissements-ou-services-daide-par-le-travail-esat>

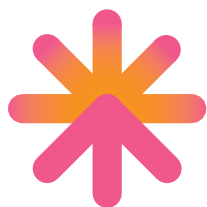
Maisons de quartier. (2017). Conserverie mobile et solidaire - Maisons de Quartiers de Romans. <http://www.maisonsdequartier.fr/actions/projets/122-conserverie-mobile-et-solidaire>

Mullaly (2015) Exercising agency : What is agency? <https://markmullaly.com/2015/03/13/exercising-agency-what-is-agency/>

Sociology, E. (2024). Understanding Agency in Sociology. Easy Sociology. <https://easysociology.com/general-sociology/understanding-agency-in-sociology/#h-how-sociological-theories-view-agency>

Wikimedia. (2023). Structure et agentivité. https://fr.wikipedia.org/wiki/Structure_et_agentivit%C3%A9

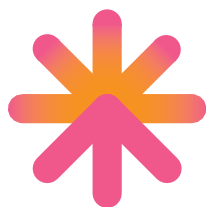
Widmer, É. D. (2010). « Qui est je ? » ou la difficile construction de soi dans l'hypermodernité. SociologieS. <https://doi.org/10.4000/sociologies.3364>

DIDACTIVE

Έκθεση Έρευνας Γραφείου από το EnAIP PIEMONTE ETS (Ιταλία)

Πηγή 1	Έκθεση
Πλήρης παραπομπή	Whitten D. (2020) Exploring adults' lifelong-learning capacity through the integration of learner agency, language, literacy and numeracy
Σύνδεσμος	https://ako.ac.nz/about-us/ako-aotearoa-news/project-update-exploring-and-developing-adults-lifelong-learning-capacity-through-the-integration-of-agency-literacy-and-numeracy
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Ορισμένες μελέτες ασχολούνται με το ζήτημα της αυτενέργειας εστιάζοντας στην αυτενέργεια των μαθητών και τοποθετώντας την στην προοπτική της δια βίου μάθησης. Με στόχο την προώθηση της καινοτομίας στα σχολικά/εκπαιδευτικά συστήματα, οι μελέτες αυτές εστιάζουν στην κατασκευή πλαισίων που μπορούν να προωθήσουν την ανάπτυξη της αυτενέργειας στη μαθησιακή διαδικασία. Η υπόθεση αυτών των μελετών είναι ότι εάν η αυτενέργεια βιώνεται και αναπτύσσεται σε ένα μαθησιακό πλαίσιο, τότε μπορεί να αναπτυχθεί και σε άλλα πλαίσια της ζωής. Η παρούσα έκθεση ορίζει την ανθρώπινη δράση (Bandura, 2006; Hempel-Jorgensen, 2015) ως το αποτέλεσμα της ανθρώπινης συνείδησης που είναι ικανή να οραματίζεται μελλοντικές καταστάσεις και στη συνέχεια να κατασκευάζει, να αξιολογεί και να τροποποιεί τις δράσεις για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων. Προσδιορίζονται τέσσερις προτεραιότητες: 1. προθετικότητα (επιλογή δράσης) 2. προνοητικότητα (οπτικοποίηση ενός επιθυμητού μέλλοντος και σχεδιασμός) 3. αυτοαντιδραστικότητα (διαχείριση της διαδικασίας) 4. αυτοαναστοχασμός (αναστοχασμός και πραγματοποίηση αλλαγών, όπως απαιτείται).
Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Η ικανότητα αυτενέργειας είναι η ικανότητα των ατόμων να κάνουν επιλογές για να δράσουν (σκόπιμη δράση), να οραματίζονται

DIDACTIVE

	ένα επιθυμητό μέλλον και να σχεδιάζουν (προνοητικότητα), να εφαρμόζουν αυτοαντιδραστικότητα στη διαχείριση της διαδικασίας και να ενεργοποιούν διαδικασίες αυτοανασκόπησης (αναστοχασμός και πραγματοποίηση αλλαγών, όπως απαιτείται).
Πηγή 2	Άρθρο
Πλήρης παραπομπή	Ellenani P., Morselli D. (2020) Verso un programma di ricerca sull'agency in accordo al capability approach - Giornale Italiano della Ricerca Educativa – Italian Journal of Educational Research XIII – 24 – 2020 © Pensa MultiMedia Editore srl Ellenani P., Morselli D. (2021) Lo studio dell'agency secondo il Capability Approach nei paradigmi d'indagine qualitativa - Formazione & Insegnamento XIX – 1 – 2021 © Pensa MultiMedia Editore
Σύνδεσμος	https://ojs.pensamultimedia.it/index.php/sird/article/download/3991/3609/14997 https://ojs.pensamultimedia.it/index.php/siref/article/download/4636/4024/17112
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Τα άρθρα εξετάζουν το ζήτημα της αυτενέργειας σε πλαίσια εκπαίδευσης και κατάρτισης σύμφωνα με την προσέγγιση των Μελετών Ικανότητας. Μέσω μιας ανάλυσης της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, οι συγγραφείς επισημαίνουν ορισμένα βασικά στοιχεία: - η ικανότητα αυτενέργειας, σύμφωνα με μια κοινωνικο-οικολογική προσέγγιση, ορίζεται ως η ελευθερία να ενεργεί κανείς για να αποκτήσει ένα καθεστώς που έχει αξία (Sen 2010) - η αυτενέργεια επηρεάζεται τόσο από τις ατομικές ικανότητες (προσωπικά και υλικά αγαθά και ικανότητες) όσο και από τις συλλογικές/κοινοτικές ικανότητες (έχοντας φωνή, οργάνωση, εκπροσώπηση και

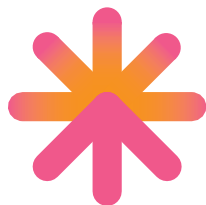
DIDACTIVE

Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	ταυτότητα) · η πρόσληψη και η ανάπτυξη της αυτενέργειας λαμβάνει χώρα σε συγκεκριμένα πλαίσια · η αυτενέργεια είναι (επίσης) ένα συλλογικό/κοινωνικό φαινόμενο - Η ικανότητα αυτενέργειας μπορεί να σχετίζεται με την προοπτική της δια βίου μάθησης. Στην πραγματικότητα, οι άνθρωποι πρέπει να ασκούν την ικανότητα αυτενέργειάς τους όσον αφορά τη διαχείριση της σταδιοδρομίας και της πορείας της ζωής τους, έχοντας κατά νου τις μεταβαλλόμενες συνθήκες εργασίας των παγκοσμιοποιημένων κοινωνιών. Οι άνθρωποι δημιουργούν υποκειμενικά σημαντικές σταδιοδρομίες, αντιμετωπίζουν τις μεταβάσεις στην εργασία και διαχειρίζονται τις διακοπές της αδράνειας (Eteläpelto et al., 2013). Η ικανότητα αυτενέργειας είναι μια ικανότητα που ασκείται σκόπιμα (και επομένως κατά διακριτική ευχέρεια) σε συγκεκριμένα χρονικά και σχεσιακά πλαίσια. - Κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών συνεδριών, η αυτενέργεια μπορεί να αναπτυχθεί με πέντε μορφές: 1) αντίσταση στον συντονισμό ή την κατεύθυνση της παρέμβασης, 2) εξήγηση νέων δυνατοτήτων ή δυναμικών της δραστηριότητας, 3) σύλληψη νέων διαμορφώσεων ή προτύπων δραστηριότητας, 4) συμμετοχή σε συγκεκριμένες δράσεις που στοχεύουν στην αλλαγή της δραστηριότητας, 5) λήψη επακόλουθων δράσεων για την αλλαγή της δραστηριότητας (Engeström 2011) - Ο δάσκαλος/εκπαιδευτής ως «ενεργός επαγγελματίας» είναι ο ίδιος ένα άτομο που αποφασίζει να δράσει για να αναδιαμορφώσει το (εκπαιδευτικό) περιβάλλον του οποίου είναι μέρος, αντί να αφήνει τα πράγματα να συμβούν από μόνα τους. Η ανάπτυξη της αυτενέργειας στους εκπαιδευτικούς συνδέεται με τη συν-δημιουργία των συνθηκών που επιτρέπουν επίσης την απόκτησή της στους μαθητές (Saroijni 2014) • Η αυτενέργεια, από την άποψη της δια βίου μάθησης, είναι η ικανότητα δράσης που νοείται ως η ικανότητα ενός ατόμου να διαχειρίζεται
-------------------------------------	---

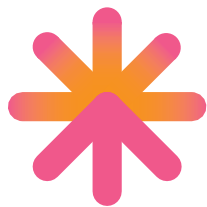
DIDACTIVE

	την επαγγελματική του σταδιοδρομία και την πορεία της ζωής του, να αντιμετωπίζει τις μεταβάσεις στην εργασία και να διαχειρίζεται τις περιόδους αδράνειας. • Η ικανότητα αυτενέργειας των ενηλίκων στην εκπαίδευση δεν μπορεί να διαχωριστεί από αυτό που κάνει ο δάσκαλος/εκπαιδευτής στον εαυτό του και την ικανότητα αυτενέργειάς του (όσον αφορά τις σκέψεις, τις συμπεριφορές, τη δράση και τη διαδικασία αναστοχασμού) και τη συν-δημιουργία των συνθηκών που επιτρέπουν την απόκτηση αυτής της ικανότητας στους μαθητές.
Πηγή 3 Πλήρης παραπομπή Σύνδεσμος Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές) Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Βιβλίο Giddens, A. (1984). The Constitution of Society: Outline of the Theory of Structuration. Cambridge: Polity Press. Σύνδεσμος χωρίς συμμετοχή (nr) Ο Giddens ορίζει την αυτενέργεια σε σχέση με τη θεωρία του για την κοινωνική δομή. Ο Giddens ορίζει την αυτενέργεια ως την ικανότητα των ατόμων ή των ομάδων να ενεργούν συνειδητά και σκόπιμα, λαμβάνοντας αποφάσεις και επηρεάζοντας το κοινωνικό/πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο βρίσκονται. Ο Giddens έχει αναγνωριστεί για το ότι αντιμετωπίζει την αυτενέργεια όχι ως «οντολογική μεταφορά των ατόμων», αλλά ως αυτό που προκύπτει από τη σχέση μεταξύ των παραγόντων (Santi, 2018) και πρέπει να θεωρείται από οικολογική προοπτική (Emirbayer & Mische, 1998) «ως παράγοντας στο ευρύτερο σύστημα σχέσεων» (Aiello, 2018). Η αυτενέργεια ως η ικανότητα των ατόμων ή των ομάδων να ενεργούν συνειδητά και σκόπιμα, λαμβάνοντας αποφάσεις και επηρεάζοντας το κοινωνικό/πολιτισμικό πλαίσιο

DIDACTIVE

Πηγή 4	στο οποίο βρίσκονται. Άρθρο
Πλήρης παραπομπή	Evans, K. (2024). Putting knowledge and experience to work: the role of agency. IUSVEducation, Supplemento al n. 23, 54-68.
Σύνδεσμος	https://www.iusveducation.it/putting-knowledge-and-experience-to-work-the-role-of-agency/
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Η αυτενέργεια μπορεί να θεωρηθεί ως μια κοινωνικά ενσωματωμένη, ενεργή και δυνητικά μετασχηματιστική διαδικασία. Ο συγγραφέας εισάγει την έννοια της «περιορισμένης αυτενέργειας». Η αυτενέργεια στην ενήλικη ζωή ασκείται σε ποικίλα και διαφορετικά πλαίσια (θεσμικά, εργασιακά, στην καθημερινή ζωή) που χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένα δίκτυα σχέσεων και κοινωνικές δομές που αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου. Η έννοια της «περιορισμένης» αυτενέργειας αναγνωρίζει ότι η ένταξη των ανθρώπινων παραγόντων σε αυτές τις σχέσεις και δομές περιορίζει και επεκτείνει τις διαθέσεις για δράση, οδηγώντας σε νέες εκφράσεις αυτενέργειας. Η έκφραση της «περιορισμένης» αυτενέργειας από τη σκοπιά της πορείας της ζωής είναι μια χρονική διαδικασία (Carré 2013). Οι αποφάσεις και οι ενέργειες στις απρόβλεπτες καταστάσεις του παρόντος επηρεάζονται από τις συνήθειες και τις εμπειρίες του παρελθόντος, όπως και τα πιθανά μελλοντικά σενάρια μπορούν να αναδιατυπωθούν και να επανεξεταστούν αναστοχαστικά. Στην επαγγελματική ζωή, οι ενήλικες εκφράζουν την αυτενέργειά τους στους ρόλους που είναι πρόθυμοι να αναλάβουν, περιοριζόμενοι από τα διαθέσιμα μέσα και από αυτό που πιστεύουν ότι είναι εφικτό. Η αυτενέργεια μπορεί επίσης να «εξαρτάται» από την προοπτική των διαδικασιών που υποκρύπτουν τη δράση στις καθημερινές εργασιακές πρακτικές.

DIDACTIVE

Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Η αυτενέργεια είναι μια κοινωνικά ενσωματωμένη, ενεργή και δυναμικά μετασχηματιστική διαδικασία. Ο όρος «περιορισμένη» δράση υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ενσωμάτωση των ανθρώπινων παραγόντων σε σχέσεις και δομές περιορίζει και επεκτείνει τις διαθέσεις για δράση, οδηγώντας σε νέες εκφράσεις αυτενέργειας.
Πηγή 5 Πλήρης παραπομπή Σύνδεσμος Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Άρθρο Giuseppa Cappuccio, Martina Albanese, Lucia Maniscalco, Il dialogo tra Capability Approach e la formazione delle competenze digitali in "EDUCATION SCIENCES AND SOCIETY" 2/2020, pp 395-409, DOI: 10.3280/ess2-2020oa9494 https://francoangeli.it/riviste/SchedaRivista.aspx?IDArticolo=67408&Tipo=Articolo&idRivista=191 Η Προσέγγιση των Ικανοτήτων, λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της, προκαλεί διάφορες σκέψεις στον τομέα της εκπαίδευσης. Από αυτή την οπτική γωνία, η εκπαίδευση θεωρείται ως μια σχεσιακή διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας κάθε άτομο έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει τις ικανότητές του – που σχετίζονται με τη σφαίρα του πράττειν και του είναι – ώστε να επιλέξει από ένα σύνολο ευκαιριών που προωθούν τα περιβάλλοντα και η κοινωνία για το ίδιο. Η έκφραση της ελευθερίας του ατόμου να ενεργεί και να δημιουργεί περιλαμβάνει όχι μόνο την προσωπική, αλλά και την κοινωνική ανάπτυξη (Ellerani, 2013). Οι συγγραφείς, μέσα σε αυτό το εννοιολογικό πλαίσιο, αντιμετωπίζουν το ζήτημα της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων από την προοπτική της ψηφιακής εκπαίδευσης και τονίζουν πώς η επανεξέταση των «τρόπων χρήσης» της παιδείας (Hoggart, 1957) αντί της θεώρησης της (ψηφιακής) παιδείας ως

DIDACTIVE

Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)

αυτοσκοπού αποτελεί μια στρατηγική για τη σύζευξη αυτών των «τρόπων χρήσης» με την προσέγγιση των ικανοτήτων του Sen (2005). Από την οπτική γωνία των μελετών ικανοτήτων, η ευημερία ενός έθνους μετράται με βάση τα επιθυμητά πρότυπα που πρέπει να επιτευχθούν. Στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων, το επιθυμητό πρότυπο είναι η επίτευξη της ψηφιακής ιθαγένειας. Το πρότυπο μετράται μέσω της λειτουργίας, δηλαδή της ικανότητας των ανθρώπων να είναι, να κάνουν και να συμμετέχουν. Η κριτική συμμετοχή, η δημιουργική κατασκευή και η συνειδητοποίηση της νέας ψηφιοποιημένης πραγματικότητας είναι η λειτουργία που καθιστά δυνατή την ευημερία. Σύμφωνα με αυτή την προοπτική, η κατάρτιση στοχεύει στο να καταστήσει τους ανθρώπους ελεύθερους και ικανούς να κάνουν κριτικές επιλογές μεταξύ διαφορετικών επιλογών (Sen, 2000; Nussbaum, 2012). Και, σε σχέση με τις ψηφιακές δεξιότητες, δεν υπάρχει ψηφιακή ικανότητα αν δεν υπάρχει ανάπτυξη κριτικών και ενημερωμένων δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων.

Η εκπαίδευση για την ψηφιακή ιθαγένεια (που νοείται ως το σύνολο των δικαιωμάτων και των καθηκόντων που, χάρη στις υπηρεσίες και τα εργαλεία, στοχεύουν στην απλοποίηση της σχέσης μεταξύ πολιτών, επιχειρήσεων και δημόσιας διοίκησης μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών) θα πρέπει επομένως να σχεδιαστεί και να διαμορφωθεί με αυτό το στόχο κατά νου. Η αυτενέργεια δεν μπορεί να περιγραφεί χωρίς να ληφθεί υπόψη η ψηφιακή διάσταση που διατρέχει τα διάφορα πλαίσια της ζωής των ανθρώπων. Στην εκπαίδευση για την ανάπτυξη της αυτενέργειας, είναι επομένως απαραίτητο να συμπεριληφθεί το ζήτημα της ψηφιακής ιθαγένειας. Το έγγραφο προτείνει την ανάγκη επανεξέτασης των «μοντέλων χρήσης» της παιδείας (Hoggart, 1957) αντί να θεωρείται η (ψηφιακή) παιδεία ως αυτοσκοπός. Αυτή η αλλαγή προοπτικής επιτρέπει στα «μοντέλα χρήσης» να συνδιαλέγονται με την προσέγγιση των ικανοτήτων του Sen (η ελευθερία να ενεργεί κανείς για να αποκτήσει ένα αξιόλογο καθεστώς). Δεν υπάρχει ψηφιακή ικανότητα αν δεν υπάρχει ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και συνειδητής επιλογής (ψηφιακή ιθαγένεια).

DIDACTIVE

Μετάφραση της αυτενέργειας στη γλώσσα σας. Εάν δεν υπάρχει, δώστε μεταφράσεις σχετικών όρων.

Στην ιταλική βιβλιογραφία και πρακτική χρησιμοποιείται ο όρος ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ. Άλλοι όροι που χρησιμοποιούνται λιγότερο συχνά: AGENTIVITÀ και CAPACITAZIONI (ο τελευταίος δεν είναι απόλυτα υποκατάστατος από αναλυτική άποψη).

Θεωρία και πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας και συναφείς όροι στη χώρα σας (μέγ. 1 -2 σελίδες)

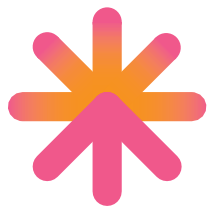
Η αυτενέργεια - και η προσέγγιση των ικανοτήτων - από θεωρητική/πρακτική άποψη αντιμετωπίζεται στην Ιταλία κυρίως σε τρεις τομείς: κοινωνικές πολιτικές, ενεργές πολιτικές για την απασχόληση, καινοτομία στη διδασκαλία και κατάρτιση για εκπαιδευτικούς/εκπαιδευτές. Παρακάτω συνοψίζονται ορισμένα στοιχεία της συζήτησης σχετικά με αυτούς τους τομείς που μπορούν να συμβάλουν στην κατασκευή του θεωρητικού-μεθοδολογικού πλαισίου για την κατάρτιση και την ανάπτυξη της αυτενέργειας στο συγκεκριμένο πλαίσιο των μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης που απευθύνονται σε ενήλικες.

ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Η «προσέγγιση των ικανοτήτων» (A. Sen, M. Nussbaum) εισήγαγε το ζήτημα των ικανοτήτων των ατόμων στη συζήτηση για την κοινωνική πολιτική. Η ικανότητα ενός ατόμου είναι η «ουσιαστική ελευθερία» του, και «από το σύνολο των ικανοτήτων ενός ατόμου αντανakλάται η ελευθερία του να ζει διαφορετικούς τρόπους ζωής». Από αυτή την άποψη, ένα άτομο είναι ελεύθερο να κάνει ένα συγκεκριμένο πράγμα στο βαθμό που διαθέτει την ικανότητα να το κάνει, διαθέτει την «πραγματική δύναμη να αποκτήσει αυτό που θα επέλεγε». Όλες οι εσωτερικές ικανότητες (σωματικές ή διανοητικές των ατόμων) συνδυάζονται με ευνοϊκές εξωτερικές συνθήκες: «εσωτερικές ικανότητες σε συνδυασμό με εξωτερικές συνθήκες κατάλληλες για την άσκηση της συγκεκριμένης λειτουργίας» (Nussbaum).

Στην πρακτική εφαρμογή της, η προσέγγιση αυτή οδήγησε σε αναθεώρηση της έννοιας και του περιεχομένου του επαγγέλματος του φροντιστή, θεμελιώνοντάς το στην έννοια της αυτενέργειας και των ικανοτήτων για την ανάπτυξη βιώσιμων σχεδίων ζωής (Colaianni). Η κοινωνική παρέμβαση προς τους χρήστες βασίζεται επομένως στην αποκατάσταση των δεξιοτήτων και στην κατάρτιση ικανοτήτων (δεξιοτήτων δράσης) και όχι στην απλή ανταπόκριση σε μια ανάγκη. Οι επαγγελματίες πρέπει επομένως να γίνουν «φορείς αλλαγής». Η επαγγελματική γνώση και πρακτική διαμορφώνεται ως «μεθοδολογία σχεδιασμού της ζωής» (methodology of life planning, Ferguson).

DIDACTIVE

2001) που απαιτεί έναν ενεργό και αποφασιστικό ρόλο των ενδιαφερόμενων μερών – ατόμων, οικογενειών, πρωτογενών και δευτερογενών δικτύων – σύμφωνα με το ζεύγος ικανότητες/δικαιώματα. «Για να βελτιώσουν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων, οι επαγγελματίες εμπλέκουν και ενδυναμώνουν τα άτομα και τις οικογένειες στην οργάνωση των υπηρεσιών» (Colaïanni).

Πρόσφατα, η συζήτηση στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής επικεντρώθηκε στο ζήτημα της ψηφιοποίησης σε σχέση με την άσκηση της αυτενέργειας. Η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, και ιδίως της κοινωνικής πρόνοιας, προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες, αλλά κρύβει και παγίδες, ειδικά για τα πιο ευάλωτα άτομα (βλέπε <https://www.secondowelfare.it/>). Από τη μία πλευρά, οι ψηφιακές πλατφόρμες μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση των πολιτών σε υπηρεσίες και πληροφορίες, από την άλλη όμως υπάρχει ο κίνδυνος περιθωριοποίησης όσων δεν διαθέτουν ψηφιακές δεξιότητες ή πρόσβαση στην τεχνολογία, περιορίζοντας έτσι την αυτενέργειά τους σε κρίσιμους τομείς της κοινωνικής ζωής.

ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η προσέγγιση της ικανότητας και η έμφαση στην αυτενέργεια κατέστησαν δυνατή, από θεωρητική άποψη, τη μετατόπιση της συζήτησης από τις παθητικές πολιτικές για την απασχόληση (κίνητρα και παροχές) προς τις ενεργητικές πολιτικές που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των ατόμων να ασκούν τη δύναμη δράσης και επιλογής τους στην αγορά εργασίας. Στη συζήτηση για την πολιτική για την απασχόληση (Ciarini A., Lavoro e politiche di attivazione. L'investimento sociale e lo sviluppo dell'occupazione) και σχετικά με τις στρατηγικές «ενεργοποίησης» συγκρίνονται δύο διαφορετικές απόψεις.

Από τη μία πλευρά, η ενεργοποίηση νοείται ως μια διαδικασία που αποσκοπεί στην επέκταση των καναλιών συμμετοχής στην αγορά εργασίας μέσω ενός συνδυασμού προϋποθέσεων, υπηρεσιών απασχόλησης και φορολογικών κινήτρων που έχουν σχεδιαστεί για να κάνουν την εργασία «ελκυστική» σε αντίθεση με την αδράνεια ή την παθητική βοήθεια. Σύμφωνα με αυτήν την προσέγγιση, η δράση αναλαμβάνεται κυρίως από την πλευρά της προσφοράς της αγοράς εργασίας, αλλά το ζήτημα της ποιότητας και της σταθερότητας των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται παραμένει στο παρασκήνιο.

Από την άλλη πλευρά, η ενεργοποίηση νοείται ως μια διαδικασία που αποσκοπεί στην ενίσχυση των ικανοτήτων των χρηστών μέσω μακροπρόθεσμων προγραμμάτων κατάρτισης. Η προσέγγιση αυτή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν επίσης, συνθήκες που πρέπει να ληφθούν υπόψη

DIDACTIVE

προκειμένου να προωθηθούν πιο διαρκείς τοποθετήσεις και αποτελεσματική ενδυνάμωση των ικανοτήτων των ατόμων (Barbier, 2005; Bonvin και Favarque, 2005). Αυτές οι πολιτικές αντιμετωπίζουν τους χρήστες ως άτομα που διαθέτουν εφόδια (κίνητρα, ταυτότητες, δεξιότητες, προτιμήσεις και ακόμη και ευθύνες) τα οποία μπορούν να κινητοποιηθούν στη διαδικασία ένταξης, αναγνωρίζοντας παράλληλα τις δυνατότητες επιλογής και τα περιθώρια αυτοδιάθεσης που έχουν.

Από πρακτική άποψη, η «αυτενέργεια» έχει απορριφθεί μέσω της πρότασης πρωτοβουλιών κατάρτισης και καθοδήγησης που αποσκοπούν στην προώθηση της ενδυνάμωσης των εργαζομένων και στην προώθηση ενεργών διαδικασιών σχεδιασμού της σταδιοδρομίας. Η «ικανότητα δράσης» στην αγορά εργασίας απορρίπτεται, στην πράξη, σε άλλες συγκεκριμένες δεξιότητες: επίλυση προβλημάτων, λήψη αποφάσεων, συνεχής ενημέρωση κ.λπ. κ.λπ.

Στο ιταλικό πλαίσιο - και στην περιοχή του Πιεμόντε - τα προγράμματα ΕΕΚ έχουν ως κύριο στόχο την ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων για την υποστήριξη της διαδικασίας ένταξης στην αγορά εργασίας. Οι δεξιότητες κοινωνικής συμπεριφοράς, με την ευρεία έννοια, θεωρούνται διατομεακές και εκπαιδεύονται σιωπηρά, αλλά χωρίς μια συγκεκριμένη προσέγγιση προσανατολισμένη στην υποστήριξη της εκπαίδευσής τους, και δεν παρέχονται συγκεκριμένες μέθοδοι αξιολόγησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η κατάρτιση για την ανάπτυξη της ψηφιακής ιθαγένειας περιλαμβάνεται σε αυτά τα προγράμματα, αλλά συχνά περιορίζεται στην ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων στη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Οι διαδρομές καθοδήγησης και υποστήριξης για την αναζήτηση εργασίας στοχεύουν στην ενίσχυση των προσωπικών πόρων (και σιωπηρά της αυτενέργειας των ανέργων) μέσω ατομικής ή/και ομαδικής καθοδήγησης. Ωστόσο, και πάλι, δεν υπάρχουν πάντα διαδρομές που να λειτουργούν ρητά με βάση την αυτενέργεια.

ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Τα τελευταία χρόνια, έχουν αναπτυχθεί μελέτες που, στο πλαίσιο της συζήτησης για τη μεθοδολογική καινοτομία στο εκπαιδευτικό σύστημα, διερευνούν το ζήτημα της αυτενέργειας σε σχέση με τις διδακτικές διαδικασίες και τις διαδρομές επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. Σύμφωνα με αυτή την προοπτική, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών που επικεντρώνεται αποκλειστικά στην απόκτηση τεχνικών γνώσεων είναι ανεπαρκής για την απόκτηση ενός επαγγελματισμού ικανό να ανταποκριθεί στις εκπαιδευτικές ανάγκες και προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας (Urbani C., Oltre le competenze: il valore dell'agency

DIDACTIVE

professionale. Un progetto di ricerca sullo sviluppo professionale docente nei contesti prescolastici). Αντίθετα, η επαγγελματική ανάπτυξη πρέπει να ερμηνεύεται με όρους ικανότητας αυτενέργειας. Επομένως, η προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη και κατάρτιση δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την κατοχή ικανοτήτων όπως αυτές που παραδοσιακά συνδέονται με το προφίλ του εκπαιδευτικού, αλλά μάλλον από τη δυνατότητα που έχει ο ίδιος ο εκπαιδευτικός να τις αναπτύξει, να τις αποκτήσει και να τις ανανεώσει μέσω ικανής δράσης (αυτενέργειας) προκειμένου να επιτύχει την επιλεγμένη λειτουργία. Η δυνατότητα αυτή εκφράζεται στην ελευθερία/ικανότητα (επάρκεια) να επιλέγουν μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους και στη δυνατότητα να τις υλοποιούν στην πράξη όσον αφορά τη λειτουργία (Urbanì C.). Η ανάπτυξη της αυτενέργειας του εκπαιδευτικού είναι επίσης, ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της αυτενέργειας των μαθητών. Ο εκπαιδευτικός είναι ο ίδιος ένας «ενεργός επαγγελματίας» που ενεργεί στο πλαίσιο της κατάρτισης για να συν-δημιουργήσει τις συνθήκες που επιτρέπουν την απόκτηση αυτενέργειας στους μαθητές.

Ο προτεινόμενος ορισμός εργασίας σας για την «αυτενέργεια»

Η αυτενέργεια είναι η ελευθερία και η ικανότητα να ενεργούμε συνειδητά και σκόπιμα για να επιτύχουμε μια κατάσταση που θεωρούμε αξιόλογη (Sen). Η αυτενέργεια είναι η ικανότητα των ατόμων να οραματίζονται ένα επιθυμητό μέλλον, να σχεδιάζουν, να επιλέγουν δράσεις, να ενεργούν και να αντιδρούν προληπτικά σε γεγονότα που συμβαίνουν, να ενεργοποιούν διαδικασίες αυτοανασκόπησης και να προβαίνουν σε αλλαγές, εάν είναι απαραίτητο. Η αυτενέργεια είναι «περιορισμένη» με την έννοια ότι οι άνθρωποι ενεργούν στο πλαίσιο σχέσεων και δομών που περιορίζουν ή/και επεκτείνουν την ενεργοποίησή της και, ως εκ τούτου, πρέπει να νοείται ως ικανότητα που ασκείται συνειδητά σύμφωνα με συγκεκριμένα χρονικά και σχεσιακά πλαίσια.

Η αυτενέργεια μπορεί να θεωρηθεί ως μια μετα-ικανότητα που περιλαμβάνει ένα σύνολο δεξιοτήτων:

- Ικανότητα αναγνώρισης των αναγκών του ατόμου
- Ικανότητα καθορισμού στρατηγικών δράσης (λήψη αποφάσεων)
- Ικανότητα αναγνώρισης των πόρων ενός πλαισίου (αυτοπροσανατολισμός)
- Ικανότητα χρήσης των πόρων ενός πλαισίου
- Ικανότητα κινητοποίησης προσωπικών πόρων σύμφωνα με έναν συγκεκριμένο στόχο
- Ικανότητα αναγνώρισης στοιχείων που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και ικανότητα δράσης με επίγνωση των πόρων και των ορίων της δύναμης του ατόμου να επηρεάσει το κοινωνικό/πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο ενεργούν οι άνθρωποι.

DIDACTIVE

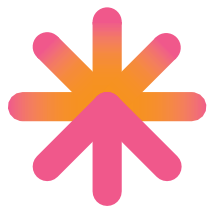
ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ: Η αυτενέργεια δεν μπορεί να περιγραφεί ξεχωριστά από την ψηφιακή διάσταση των διαφόρων πτυχών της ζωής των ανθρώπων. Η ανάπτυξη της αυτενέργειας περιλαμβάνει την ανάπτυξη της ικανότητας αναγνώρισης, ανάπτυξης και κινητοποίησης των προσωπικών ψηφιακών δεξιοτήτων για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου.

ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ: μέσω της άσκησης της πρωτοβουλίας, οι άνθρωποι, έχοντας επίγνωση των μεταβαλλόμενων συνθηκών εργασίας των παγκοσμιοποιημένων κοινωνιών, ενεργούν με σκοπό να δημιουργήσουν υποκειμενικά σημαντικές σταδιοδρομίες, να αντιμετωπίσουν τις μεταβάσεις στην εργασία και να διαχειριστούν τις διακοπές της αδράνειας (Eteläpelto et al., 2013).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ: Η εκπαίδευση στην αυτενέργεια περιλαμβάνει την ανάπτυξη της ικανότητας ενός ατόμου να ενεργεί σκόπιμα, να λαμβάνει αποφάσεις και να διαμορφώνει το περιβάλλον ή τις συνθήκες του. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτογνωσίας, λήψης αποφάσεων, καθορισμού στόχων και ανθεκτικότητας. Η εκπαίδευση για την ανάπτυξη της αυτενέργειας σε ενήλικες δεν μπορεί να διαχωριστεί από το έργο που επιτελεί ο εκπαιδευτής στον εαυτό του και την αυτενέργειά του, καθώς και από τη συν-δημιουργία συνθηκών που επιτρέπουν την απόκτηση της αυτενέργειας στους μαθητές. Στην εκπαίδευση για την αυτενέργεια, επομένως, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον ρόλο του εκπαιδευτή ως παράγοντα στην ανάπτυξη της αυτενέργειας σε ενήλικες μαθητές.

Σχόλια σχετικά με την ερευνητική εργασία

- Κοινή μέθοδος σύνταξης παραπομπών (πρόταση: <https://www.scribbr.dk/apa-reference-generator/>)
- Η έρευνα υπογραμμίζει ότι η έννοια της αυτενέργειας από θεωρητική άποψη έχει τον δικό της ορισμό, ενώ από πρακτική/μεθοδολογική άποψη, η αυτενέργεια μπορεί να αντιμετωπιστεί ως μια μετα-ικανότητα που περιλαμβάνει δεξιότητες που μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή πιο εύκολα. Κατά την αναζήτηση βέλτιστων πρακτικών/έργων, είναι πιο πιθανό να βρεθούν έργα που ασχολούνται με την ενδυνάμωση ή τις κοινωνικές δεξιότητες ή τις δεξιότητες πολιτειότητας παρά με την αυτενέργεια ρητά. Επιπλέον, κατά τη διατύπωση του περιγραφέα ικανοτήτων, θα ήταν χρήσιμο να θεωρηθεί η αυτενέργεια ως μετα-κατασκευή που περιλαμβάνει υπο-ικανότητες.

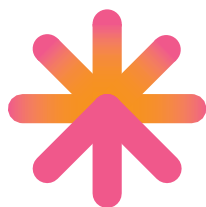
DIDACTIVE

Έκθεση Έρευνας Γραφείου από το Pučko otvoreno učilište Varaždin (Κροατία)

Ορισμοί και ερευνητική βιβλιογραφία σχετικά με την έννοια της αυτενέργειας ή συναφείς όρους

Πηγή 1	
Πλήρης παραπομπή	European Commission's LifeComp Framework
Σύνδεσμος	https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c6e9bc3-d9f6-11ea-adf7-01aa75ed71a1
Σύντομη περιγραφή (μέν. 10 γραμμές)	Το πλαίσιο LifeComp ορίζει βασικές δεξιότητες ζωής, όπως αυτορρύθμιση, ευελιξία και δια βίου μάθηση. Προσφέρει επιστημονικές και πρακτικές εφαρμογές για την ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών ικανοτήτων στην εκπαίδευση.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Αυτορρύθμιση, ευελιξία, δεξιότητες δια βίου μάθησης, προσαρμοστικότητα

Πηγή 2	
Πλήρης παραπομπή	OECD's Skills Strategy and Croatia
Σύνδεσμος	https://www.oecd.org/croatia/skills-strategy-action-plan.htm
Σύντομη περιγραφή (μέν. 10 γραμμές)	Η Στρατηγική Δεξιοτήτων του ΟΟΣΑ περιγράφει στρατηγικές ανάπτυξης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων συστάσεων για την προώθηση της κριτικής σκέψης και της αυτονομίας που είναι απαραίτητες για την κοινωνική ανάπτυξη της Κροατίας.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Κριτική σκέψη, αυτονομία, ανθεκτικότητα.

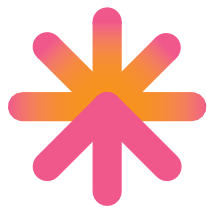

DIDACTIVE

Πηγή 3	Psychology Today
Πλήρης παραπομπή	https://oapub.org/edu/index.php/ejes/article/view/3710/6346
Σύνδεσμος Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Η αυτενέργεια ορίζεται ως το υψηλότερο επίπεδο προσωπικής ικανότητας, που περιλαμβάνει την αυτοκινητοποίηση, τη λήψη αποφάσεων και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων που είναι απαραίτητες για την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Αυτενέργεια ως προσωπική ικανότητα, αυτοκινητοποίηση, λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλημάτων.

Πηγή 4	European Journal of Education Studies
Πλήρης παραπομπή	https://oapub.org/edu/index.php/ejes/article/view/3710/6346
Σύνδεσμος	https://oapub.org/edu/index.php/ejes/article/view/3710/6346
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Η μελέτη αυτή επικεντρώνεται στην αυτενέργεια, την εξειδίκευση και τις δεξιότητες της επαγγελματικής ζωής, δίνοντας έμφαση στις γενικές ικανότητες που απαιτούνται για την επιτυχία στα σύγχρονα εργασιακά περιβάλλοντα.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Δεξιότητες επαγγελματικής ζωής, εμπειρογνωμοσύνη, προσαρμοστικότητα

Πηγή 5	Croatian Ministry of Science and Education Reports
Πλήρης παραπομπή	https://mzo.gov.hr
Σύνδεσμος	https://mzo.gov.hr
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Το Εθνικό Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών του Υπουργείου τονίζει τις δεξιότητες δια βίου μάθησης, όπως η αυτοαποτελεσματικότητα και η προσαρμοστικότητα, που συνάδουν με την έννοια της αυτενέργειας.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Αυτοαποτελεσματικότητα, δια βίου μάθηση, προσαρμοστικότητα

DIDACTIVE

Μετάφραση της αυτενέργειας στη γλώσσα σας. Εάν δεν είναι διαθέσιμη, παρέχετε μεταφράσεις σχετικών όρων.

„Ključne životne vještine“ (βασικές δεξιότητες ζωής)

Θεωρία και πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας και συναφείς όροι στη χώρα σας (μέγ . 1 -2 σελίδες)

Η ανάπτυξη της αυτενέργειας στην Κροατία έχει αποκτήσει όλο και μεγαλύτερη σημασία στον εκπαιδευτικό, επαγγελματικό και κοινωνικό τομέα. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει την ενδυνάμωση των ατόμων ώστε να αναλάβουν τον έλεγχο της ζωής τους μέσω της σκόπιμης λήψης αποφάσεων, της προσαρμοστικότητας και της ανθεκτικότητας — βασικές δεξιότητες για την προσωπική και επαγγελματική επιτυχία. Η προσέγγιση της χώρας όσον αφορά την προώθηση της αυτενέργειας μπορεί να αναλυθεί μέσω των ακόλουθων πτυχών:

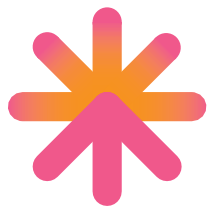
Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση

Το κροατικό εκπαιδευτικό σύστημα δίνει έμφαση στη δια βίου μάθηση και στην ανάπτυξη κρίσιμων δεξιοτήτων για τη ζωή. Σημαντικές εθνικές πρωτοβουλίες, όπως το «Εθνικό Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών», ενσωματώνουν ικανότητες όπως η αυτοαποτελεσματικότητα, η προσαρμοστικότητα και η λήψη αποφάσεων στα εκπαιδευτικά προγράμματα. Αυτές οι προσπάθειες στοχεύουν στην προετοιμασία των μαθητών όχι μόνο για την αγορά εργασίας, αλλά και για την ενεργό και ανεξάρτητη συμμετοχή τους στην κοινωνία.

Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) είναι ιδιαίτερα σημαντικά σε αυτό το πλαίσιο. Περιλαμβάνουν πρακτικά μαθήματα που εξοπλίζουν τους μαθητές με δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, διαχείρισης χρόνου και καθορισμού στόχων. Τα προγράμματα αυτά συχνά ευθυγραμμίζονται με ευρωπαϊκά πλαίσια, όπως το πλαίσιο LifeComp, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμβατότητα με τα ευρύτερα πρότυπα της ΕΕ.

Εργασιακό περιβάλλον και επαγγελματική ανάπτυξη

Στον επαγγελματικό χώρο, οι Κροάτες εργοδότες εκτιμούν όλο και περισσότερο τις δεξιότητες που σχετίζονται με την αυτενέργεια, όπως η συναισθηματική νοημοσύνη, η πρωτοβουλία και η συνεργασία. Τα προγράμματα κατάρτισης συχνά ενσωματώνουν αυτές τις ικανότητες, προωθώντας μια κουλτούρα αυτοκινητοποίησης και προσαρμοστικότητας. Τα εργαστήρια ηγεσίας και οι ασκήσεις ομαδικής ανάπτυξης εστιάζουν στην ανάπτυξη της αυτονομίας και της προσωπικής αποτελεσματικότητας, επιτρέποντας στους υπαλλήλους να συμβάλλουν ουσιαστικά στους οργανωτικούς στόχους.

DIDACTIVE

Κοινωνικές και Πολιτικές Διαστάσεις

Η ανάπτυξη της αυτενέργειας εκτείνεται πέρα από την ατομική ανάπτυξη και φτάνει σε πρωτοβουλίες σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Οι στρατηγικές της κροατικής κυβέρνησης, όπως αυτές που περιγράφονται από το Υπουργείο Επιστημών και Παιδείας, υπογραμμίζουν τη σημασία της προώθησης της αυτενέργειας ως μέσου για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων, όπως η ανεργία και η οικονομική αστάθεια. Οι πολιτικές συχνά ενθαρρύνουν τις συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και βιομηχανιών για τη δημιουργία ευκαιριών ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Ψυχολογικές και Συναισθηματικές Πτυχές

Η ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ανθεκτικότητας αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως απαραίτητη για την αυτενέργεια. Η κροατική κουλτούρα, η οποία εκτιμά την κοινότητα και τις διαπροσωπικές σχέσεις, παρέχει ένα μοναδικό πλαίσιο για την καλλιέργεια αυτών των δεξιοτήτων. Προγράμματα που εστιάζουν στην συναισθηματική ευημερία, όπως η εκπαίδευση στην ενσυνειδητότητα και τα εργαστήρια διαχείρισης του στρες, γίνονται όλο και πιο διαδεδομένα, υποστηρίζοντας τα άτομα στην αποτελεσματική αντιμετώπιση προσωπικών και επαγγελματικών προκλήσεων.

Προκλήσεις και Ευκαιρίες

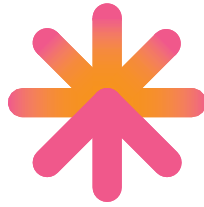
Παρά τις προόδους αυτές, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις. Η παραδοσιακή έμφαση στην απομνημόνευση σε ορισμένα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα μπορεί να εμποδίσει την πλήρη ανάπτυξη της αυτενέργειας. Επιπλέον, οι ανισότητες στην πρόσβαση σε ποιοτικά προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να περιορίσουν τις ευκαιρίες για τις περιθωριοποιημένες ομάδες. Ωστόσο, οι συνεχιζόμενες μεταρρυθμίσεις και η αυξημένη συνεργασία με τους ευρωπαίους εταίρους προσφέρουν ελπιδοφόρες προοπτικές.

Ο προτεινόμενος ορισμός εργασίας σας για την «αυτενέργεια»

Ικανότητα να αναλαμβάνει κανείς τον ενεργό έλεγχο της ζωής του, να κάνει συνειδητές επιλογές και να επηρεάζει αποτελεσματικά το περιβάλλον του. Αυτό περιλαμβάνει δεξιότητες όπως η λήψη αποφάσεων, η αυτοκινητοποίηση, η επίλυση προβλημάτων και η ανθεκτικότητα.

Σχόλια σχετικά με την ερευνητική άσκηση

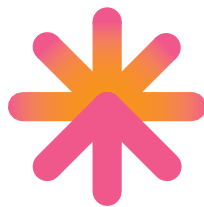
Η έρευνα υπογραμμίζει την ανάγκη για μια κατανόηση των δεξιοτήτων αυτενέργειας στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών πλαισίων της Κροατίας.

DIDACTIVE

Έκθεση Έρευνας Γραφείου από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ελλάδα)

Πηγή 1	
Πλήρης Παραπομπή	Martin Seligman (2021) Agency in Greco-Roman philosophy, The Journal of Positive Psychology, 16:1, 1-10, DOI: 10.1080/17439760.2020.1832250
Σύνδεσμος	https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17439760.2020.1832250
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Η αυτενέργεια, το θέμα του έργου της ζωής μου, συνίσταται στην αποτελεσματικότητα, τον αισιόδοξο προσανατολισμό προς το μέλλον και τη φαντασία. Σε αυτό το άρθρο, ο συγγραφέας επιχειρεί να ανατρέξει στην ιστορία της αυτενέργειας στη δυτική σκέψη κατά τη διάρκεια της ελληνορωμαϊκής εποχής. Η Ιλιάδα παρουσιάζει τους θνητούς χωρίς καμία αυτενέργεια, ενώ οι θεοί έχουν την απόλυτη εξουσία, ενώ στην Οδύσσεια οι άνθρωποι έχουν σημαντική αυτενέργεια και οι θεοί λιγότερη. Αργότερα, ο Σωκράτης, ο Πλάτωνας, ο Αριστοτέλης, ο Επίκουρος και οι Στωικοί θέτουν ως αξίωμα την πλήρη ανθρώπινη αυτενέργεια. Η έμφαση στη βούληση, την ευθύνη και την επιλογή συνεχίζεται κατά τη διάρκεια του πρώιμου Χριστιανισμού και στη συνέχεια αποκρηύσσεται από τον Αυγουστίνο τον 4ο αιώνα μ.Χ., με την ανθρώπινη αυτενέργεια να υποβιβάζεται σε χάρη, ένα δώρο από τον Θεό. Η ανθρώπινη πρόοδος φαίνεται να συνδέεται με αυτές τις πεποιθήσεις, με τις ισχυρές πεποιθήσεις για την ανθρώπινη αυτενέργεια να συνδέονται με την πρόοδο και τις αδύναμες πεποιθήσεις για την ανθρώπινη αυτενέργεια να συνδέονται με τη στασιμότητα. Οι θεοί και οι θνητοί, σε περίπου ίσο αριθμό, είναι οι χαρακτήρες της Ιλιάδας και της Οδύσσειας. Ποιος έχει αυτενέργεια; Σε γενικές γραμμές, σε όλη την ιστορία, υπάρχει μια αντιστάθμιση μεταξύ της ανθρώπινης αυτενέργειας και της υπερφυσικής αυτενέργειας. Στην Ιλιάδα οι θεοί έχουν σχεδόν πλήρη αυτενέργεια και οι θνητοί σχεδόν καμία.

DIDACTIVE

Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)

Η ανθρώπινη μοίρα βρίσκεται εξ ολοκλήρου στα χέρια των θεών. Στο μεταγενέστερο ποίημα, την Οδύσσεια, η αντιστάθμιση κλίνει προς την ανθρώπινη αυτενέργεια. Οι θεοί εξακολουθούν να έχουν αρκετή αυτενέργεια, αν και όχι τόσο όσο στην Ιλιάδα, αλλά το ίδιο ισχύει και για τους θνητούς. Η ανθρώπινη μοίρα καθορίζεται τόσο από τους θεούς, όσο και, για πρώτη φορά στην ελληνική λογοτεχνία, από εμάς τους θνητούς. Αυτό που αλλάζει είναι η ισορροπία μεταξύ υπερφυσικής αυτενέργειας και ανθρώπινης αυτενέργειας.

Το πρώτο συστατικό της αυτενέργειας είναι η αποτελεσματικότητα, και έχει δύο άλλα συστατικά:
1. Αισιοδοξία (που περιλαμβάνει το να έχεις το μυαλό σου στραμμένο στο μέλλον):

Ο στόχος είναι πιθανό να επιτευχθεί στο μέλλον, ίσως σε ένα αρκετά μακρινό μέλλον.

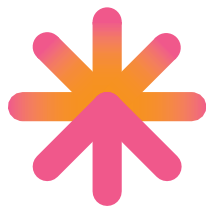
2. Φαντασία: Ο στόχος είναι ευρύς και δεν είναι αισθητός. Είναι πέρα, ίσως πολύ πέρα, από το εδώ και τώρα.

- Η αυτενέργεια δεν είναι όλα ή τίποτα.

Διαφορετικά άτομα, διαφορετικές κουλτούρες και διαφορετικές εποχές μπορεί να έχουν πολλή ή λίγη αποτελεσματικότητα, πολλή ή λίγη αισιοδοξία και πολλή ή λίγη φαντασία.

Παράδειγμα: Ο Οδυσσέας δείχνει επανειλημμένα περισσότερη αποτελεσματικότητα, αισιοδοξία και φαντασία, καθώς αντιμετωπίζει τον Κύκλωπα:

«Έτσι, ξαπλώσαμε εκεί γογγύζοντας, περιμένοντας το πρώτο φως της αυγής. Και τώρα διέταξα όλους τους συντρόφους μου να ρίξουν κλήρο – ποιος θα τολμούσε μαζί μου να σηκώσει το παλούκι μας και να το χτυπήσει στο μάτι του όταν τον είχε καταβάλει ο ύπνος; Τύχη της κλήρωσης: πήρα ακριβώς αυτούς που θα είχα διαλέξει και εγώ, τέσσερις καλοί άντρες, και εγώ στην ηγεσία κάνουν πέντε... Αλλά ήδη σκαρφιζόμουν... ποιος ήταν ο καλύτερος τρόπος διαφυγής; πώς θα μπορούσα να βρω διαφυγή από το θάνατο για το πλήρωμά μου, αλλά και για τον εαυτό μου; Το μυαλό μου συνέχιζε να σκαρφίζεται, να σκαρφίζεται πονηρά σχέδια – με τη ζωή σε κίνδυνο, τον φρικτό θάνατο να μας κοιτάζει κατάματα – μέχρι που αυτό το σχέδιο μου φάνηκε το καλύτερο».

DIDACTIVE

Πηγή 2	Βιβλίο
Πλήρης παραπομπή	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Ἠθικὰ Νικομάχεια (1103a-1103b) / Etica Nicomachea di Aristotele (1103a-1103b)
Σύνδεσμος	https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/library/browse.html?text_id=78&page=14 , link and link
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Βιβλίο 2 “Όπως έχουμε δει, η αρετή είναι δύο ειδών, διανοητική και ηθική. Η διανοητική αρετή, ως επί το πλείστον, δημιουργείται και ενισχύεται μέσω της εκπαίδευσης και, ως εκ τούτου, απαιτεί εμπειρία και χρόνο. Αντίθετα, η ηθική ή ηθική αρετή είναι προϊόν της συνήθειας (ethos) και, πράγματι, το όνομά της προέρχεται, με μια μικρή διαφορά στη μορφή, από αυτή τη λέξη. Επομένως, είναι σαφές ότι καμία από τις ηθικές αρετές που διαμορφώνονται δεν γεννιέται μέσα μας από τη φύση, καθώς καμία φυσική ιδιότητα δεν μπορεί να μεταβληθεί από τη συνήθεια. [...] Οι αρετές, επομένως, δεν γεννιούνται μέσα μας ούτε από τη φύση ούτε σε αντίθεση με τη φύση. Η φύση μας δίνει την ικανότητα να τις δεχτούμε, και αυτή η ικανότητα ωριμάζει με τη συνήθεια. Επιπλέον, οι ικανότητες που μας δίνει η φύση μας απονέμονται πρώτα σε δυνητική μορφή· την πραγματική άσκησή τους την επιδεικνύουμε αργότερα. Αυτό είναι σαφές στις αισθήσεις μας: δεν αποκτήσαμε την ικανότητα της όρασης ή της ακοής βλέποντας ή ακούγοντας επανειλημμένα, αλλά το αντίστροφο — επειδή είχαμε τις αισθήσεις, αρχίσαμε να τις χρησιμοποιούμε, δεν τις αποκτήσαμε χρησιμοποιώντας τις. Από την άλλη πλευρά, τις αρετές τις αποκτούμε πρώτα αφού τις έχουμε πράξει, όπως κάνουμε και με τις τέχνες. Μαθαίνουμε μια τέχνη ή ένα επάγγελμα κάνοντας τα πράγματα που θα πρέπει να κάνουμε όταν τα έχουμε μάθει: για παράδειγμα, οι άνδρες γίνονται οικοδόμοι χτίζοντας σπίτια, αρπιστές παίζοντας άρπα.” Ο Αριστοτέλης παραθέτει εδώ τον πλήρη ορισμό της αρετής, ο οποίος διακρίνεται για

DIDACTIVE

τη σαφήνεια, την πληρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων που την συνθέτουν και την χαρακτηρίζουν. Καταλήγει λέγοντας ότι η ηθική αρετή είναι ένα μόνιμο στοιχείο του χαρακτήρα που επιλέγεται ελεύθερα από τον άνθρωπο. Παρουσιάζει λοιπόν το επόμενο γένος της αρετής, που είναι η «έξις» (συνήθεια, τάση). Κάθε «έξις» διαμορφώνεται από την επαναλαμβανόμενη εκτέλεση ορισμένων πράξεων. Από την ποιότητα των πράξεων εξαρτάται η ποιότητα των λέξεων. Καθώς η «έξις» είναι προαιρετική: στην αριστοτελική ορολογία, η προτίμηση είναι η ελεύθερη και λογική επιλογή και βούληση του ανθρώπου, συνοδευόμενη από το μέγεθος της προσωπικής ευθύνης, επομένως απαιτεί θάρρος και δύναμη. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση, προκειμένου το άτομο να κάνει τη σωστή επιλογή ενεργειών και να καταλήξει στη σωστή απόφαση, αποφεύγοντας τα άκρα, δηλαδή την υπερβολή και την ανεπάρκεια. Για να συμβεί αυτό, ωστόσο, είναι απαραίτητο το άτομο να έχει συνειδητοποιήσει το υψηλό νόημα της αρετής. Εάν ο δρόμος προς την αρετή δεν ήταν αποτέλεσμα ελεύθερης βούλησης αλλά καταναγκασμού, τότε η αρετή δεν θα είχε καμία αξία για το άτομο αυτό. Η λέξη προαίρεσις (προτίμηση) δεν υποδηλώνει μια παράλογη και αδικαιολόγητη επιθυμία. Είναι δομικά συνδεδεμένη με την πνευματική ικανότητα, τη σκέψη και την κρίση του ατόμου. Είναι μια επιλογή μεταξύ του καλού και του κακού και η επιδίωξη του ενός ή του άλλου.

- άρετής οὔσης, τῆς μὲν διανοητικῆς τῆς δὲ ἠθικῆς, το ἄρετή χρησιμοποιείται εδώ, όπως συχνά σε αυτό το βιβλίο (Βιβλίο 2) και στα επόμενα βιβλία, με την περιορισμένη έννοια της «ηθικής αριστείας» ή της «καλοσύνης του χαρακτήρα», δηλαδή της αρετής με την συνήθη έννοια του όρου.
- Στο πλαίσιο της ηθικής διδασκαλίας του Αριστοτέλη, αποδίδεται καθοριστικός ρόλος στην προαίρεσις (προτίμηση), η οποία θα μπορούσε να μεταφραστεί ως βούληση

DIDACTIVE

	(η πράξη της θέλησης, της επιλογής ή της απόφασης· η άσκηση της θέλησης, η ικανότητα ή η δυνατότητα συνειδητής επιλογής, απόφασης και πρόθεσης· η βούληση) • Ο Αριστοτέλης δεν εξισώνει τον χαρακτήρα με τη συνήθεια (ethos στα ελληνικά, με μικρό «ε»), επειδή ο χαρακτήρας περιλαμβάνει συνειδητή επιλογή. Είναι πιθανό ότι οι λέξεις ἦθος, «συνήθεια» και ἥθος, «χαρακτήρας» (από όπου προέρχεται η λέξη «ηθικός», «ηθικός») είναι συγγενείς λέξεις. • Αντίθετα, ο χαρακτήρας είναι μια hexis όπως η υγεία ή η γνώση — μια σταθερή διάθεση που πρέπει να διατηρείται με προσπάθεια. Ωστόσο, οι καλές συνήθειες είναι προϋπόθεση για τον καλό χαρακτήρα. • Η αρετή / προτίμηση αποτελεί μια ελεύθερη και συνειδητή επιλογή ενός τρόπου ζωής ή ενός άλλου, μια επιλογή που οδηγεί σε συγκεκριμένες αποφάσεις σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. • Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, δίκαιος δεν είναι αυτός που τυχαίνει να κάνει κάποιες δίκαιες πράξεις, αλλά αυτός που έχει συνειδητά επιλέξει τη δικαιοσύνη ως στάση ζωής και ακολουθεί στις ατομικές του επιλογές την αντίστοιχη συνεπή προσέγγιση.
Πηγή 3 Πλήρης παραπομπή Σύνδεσμος	Διδακτορική διατριβή (στην ελληνική γλώσσα) Ελεύθερη βούληση & ηθική υπευθυνότητα : κριτική εξέταση των σύγχρονων συμβατοκρατικών θεωριών (Free will & moral responsibility: a critical inquiry of contemporary compatibilist theories), Παπαδαμιανός, Χαράλαμπος (Papadamianos Charalampos), School of Philosophy--Department of Philosophy & Social Studies--Doctoral theses, University of Crete, Greece. https://elocus.lib.uoc.gr//dlib/5/a/9/attached-metadatalib-1543307435-916719-14213/20181121_Papadamianos_Charalampos_Mc_2021.pdf (in Greek)

DIDACTIVE

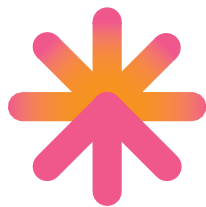
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Με ποια έννοια η έννοια του ελεύθερου βουλήματος και της ηθικής ευθύνης απασχολεί τους ανθρώπους; Υπό ποιες συνθήκες το άτομο είναι ελεύθερο να κάνει ό,τι επιθυμεί και ελεύθερο να επιλέξει αυτή τη συγκεκριμένη επιλογή ως μέρος της δικής του βούλησης; Υπό ποιες συνθήκες το άτομο, ως πρόσωπο, είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση ορισμένων πράξεων και την επιλογή αποφάσεων που δημιουργούν τη δική του βούληση; Υπό ποιες συνθήκες ένα άτομο είναι ηθικά υπεύθυνο για τις πράξεις και τις επιλογές του; Η παρούσα διατριβή αποτελεί μια προσπάθεια να διερευνηθούν τα παραπάνω ερωτήματα. Ως συμβατιστής, ο συγγραφέας πιστεύει ότι μια ενοποιημένη θεωρία του ελεύθερου βουλήματος και της ηθικής ευθύνης πρέπει να συμφωνεί με την εικόνα που έχει η επιστήμη για τον άνθρωπο και τον κόσμο. Ως εκ τούτου, πιστεύει ότι η φιλοσοφική σκέψη πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη το γεγονός της εξέλιξης.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Ελεύθερη βούληση & ηθική υπευθυνότητα (Free will & moral responsibility).

Πηγή 4	Άρθρο
Πλήρης παραπομπή	Edwards, Jonathan. (2023). Doyle's Two-Stage Approach to Free Will: A Biophysics for Real Choice? University College London, University of London, UK
Σύνδεσμος	https://www.researchgate.net/publication/373031163_Doyle's_Two-Stage_Approach_to_Free_Will_A_Biophysics_for_Real_Choice & https://www.informationphilosopher.com/freedom/cogito/
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Ο Robert Doyle έχει υποστηρίξει ότι οι παραδοσιακές δυσκολίες που σχετίζονται με την έννοια του ελεύθερου βουλήματος μπορούν να επιλυθούν με μια προσέγγιση δύο σταδίων, η οποία έχει διερευνηθεί από διάφορους φιλοσόφους και επιστήμονες. Οι δυνατότητες

DIDACTIVE

	δράσης μπορούν να δημιουργηθούν μέσα στον εγκέφαλο, περισσότερο ή λιγότερο τυχαία, από τις οποίες μπορεί να γίνει μια «επαρκώς καθορισμένη» επιλογή. Μια παρόμοια επιλεκτική διαδικασία λειτουργεί καλά στα κύτταρα του ανοσοποιητικού συστήματος, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν ένα χρήσιμο μοντέλο. Ένας βαθμός τυχειότητας είναι διάχυτος στον φυσικό κόσμο, αλλά τα ζωντανά συστήματα έχουν εξελιχθεί ώστε να εξημερώνουν και να εκμεταλλεύονται αυτή την πτυχή στη διεπαφή μεταξύ υγρής και στερεάς φάσης. Οι τυχαίες και συστηματικά καθορισμένες διαδικασίες χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό. Αυτές οι κυτταροβιολογικές εκτιμήσεις υποστηρίζουν την αληθοφάνεια του μοντέλου δύο σταδίων και μπορεί να βοηθήσουν στην επισήμανση συγκεκριμένων μηχανισμών, αλλά μπορεί επίσης να θέσουν το ερώτημα «ποιος» κάνει την επιλογή. Η μοντελοποίηση με υπολογιστή μπορεί να οξύνει το επίκεντρο αυτού του ερωτήματος. Μπορεί επίσης να επισημάνει ένα παράδοξο – ότι η «ελευθερία» μπορεί να υπάρχει μόνο ως η άλλη όψη των περιορισμών ή των δεσμεύσεων που επιβάλλονται από τις καταστάσεις του πραγματικού κόσμου.
Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	• Ο Robert Doyle (2013) έχει υποστηρίξει ένα μοντέλο δύο σταδίων για την ελεύθερη βούληση, στο οποίο ένας βαθμός τυχειότητας στα γεγονότα του εγκεφάλου δημιουργεί μια σειρά από πιθανότητες (ή αναπαραστάσεις πιθανών εκβάσεων), από τις οποίες μπορεί να γίνει μια «επαρκώς καθορισμένη» επιλογή. Αυτό παρέχει μια βάση για την έννοια της ελεύθερης βούλησης ή της επιλογής, αλλά με την «ελευθερία» να διαχωρίζεται ίσως από τη βούληση ή την επιλογή • Η διαίρεση σε δύο στάδια σπάει το αδιέξοδο στην παροχή μιας συνεκτικής εξήγησης του «ελεύθερου βουλήματος». Μπορεί να φαίνεται ότι διαχωρίζει την ελευθερία από τη βούληση. Ωστόσο, αυτή η ελευθερία προκύπτει ουσιαστικά από τον συνδυασμό

DIDACTIVE

	διακριτών γεγονότων και μιας συνεχούς συμμετρικής δυναμικής μέτρησης (με απαγόρευση της απειροελάχιστης ακρίβειας), η οποία ισχύει σε βιολογικά συστήματα σε όλα τα επίπεδα. Στους υπολογιστές μπορεί κανονικά να έχει εξαλειφθεί, αλλά στην πράξη, για σύνθετα συστήματα, μπορεί να επαναφερθεί κάτι πολύ παρόμοιο (Blum και Blum, 2022). • Στους ανθρώπους, οι δημιουργικές νέες ιδέες μπορούν να αξιολογηθούν κριτικά και να συζητηθούν. Μετά από σκέψη, οι επιλογές μπορούν να απορριφθούν και να επιστραφούν για «δεύτερη σκέψη» πριν από την τελική υπεύθυνη απόφαση και δράση. Όταν ο ακαθορισμός περιορίζεται στο αρχικό στάδιο μιας νοητικής απόφασης, η μεταγενέστερη απόφαση μπορεί να περιγραφεί ως επαρκώς καθορισμένη. Αυτό ονομάζεται μοντέλο δύο σταδίων, πρώτα η «ελεύθερη» παραγωγή ιδεών, στη συνέχεια μια επαρκώς καθοριστική διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής που ονομάζουμε «βούληση». • Το μοντέλο Cogito συνδυάζει τον ακαθορισμό - πρώτα τη μικροσκοπική κβαντική τυχαιότητα και απρόβλεπτο, και στη συνέχεια τον «επαρκή» ή στατιστικό ντετερμινισμό και τη μακροσκοπική προβλεψιμότητα, σε μια χρονική ακολουθία που δημιουργεί νέες πληροφορίες.
Πηγή 5	Άρθρο στο Blog
Πλήρης παραπομπή	"The Concept of Agency and Its Four Helpers" - Pattison Professional Counseling and Mediation Center (PPCC, Inc.)
Σύνδεσμος	https://www.ppccfl.com/blog/take-control-of-your-life-the-concept-of-agency-and-its-four-helpers/
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Η αυτενέργεια και οι τέσσερις βοηθοί της Η αυτενέργεια είναι η δύναμη που έχουμε για να

DIDACTIVE

κατευθύνουμε τη ζωή μας προς την κατεύθυνση που θέλουμε. Για να χρησιμοποιήσουμε την αυτενέργειά μας, πρέπει να εξοικειωθούμε με τους τέσσερις βοηθούς της, ή πτυχές της. Σύμφωνα με τον καθηγητή Albert Bandura, οι τέσσερις βοηθοί που θα σας βοηθήσουν να επιτύχετε τους στόχους σας είναι οι εξής:

1. Σκοπιμότητα. Πρέπει να δεσμευτείτε προληπτικά να αναλάβετε δράση για να αλλάξετε τη ζωή σας ή το περιβάλλον σας. Δεν αφήνετε τους άλλους γύρω σας να σας αναγκάζουν να ενεργήσετε – επιλέγετε να ενεργήσετε και να αναλάβετε τον έλεγχο.
2. Προνοητικότητα. Η προνοητικότητα σας βοηθά να οραματιστείτε το μέλλον και να θέσετε στόχους για τον εαυτό σας. Σας επιτρέπει να παρακινήσετε τον εαυτό σας και να καθοδηγήσετε τις ενέργειές σας σε αναμονή μελλοντικών γεγονότων.
3. Αυτοαντιδραστικότητα. Έχετε την ικανότητα να ενεργείτε σύμφωνα με τα σχέδιά σας και να παρακολουθείτε την πρόοδό σας, καθώς και να διορθώνετε την πορεία σας αν παρεκκλίνετε. Η αυτοαντιδραστικότητα σημαίνει ότι, μόλις έχετε μια πρόθεση και ένα σχέδιο, δεν μπορείτε να καθίσετε και να περιμένετε τα αποτελέσματα, αλλά πρέπει να ενεργείτε σκόπιμα για να επιτύχετε τους στόχους σας.
4. Αυτοανασκόπηση. Σας επιτρέπει να σκεφτείτε και να αξιολογήσετε τα κίνητρά σας, τις αξίες σας και τους στόχους της ζωής σας. Η αυτοανασκόπηση σας επιτρέπει να αντιμετωπίσετε τυχόν συγκρούσεις στα κίνητρά σας και να επιλέξετε να ενεργήσετε υπέρ του ενός έναντι του άλλου.

Μαζί με τους τέσσερις βοηθούς της, η αυτενέργεια σας επιτρέπει να επιλέξετε την κατεύθυνση που θα πάρει η ζωή σας, σας βοηθά να επηρεάσετε τους άλλους ώστε να επιφέρουν αλλαγές στη ζωή σας και να συνεργαστείτε με άλλους για να αλλάξετε ζωές σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

DIDACTIVE

Σχετικός (-οί) ορισμός (οί)	Ο καθηγητής ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Στάνφορντ, Άλμπερτ Μπαντούρα, ένας από τους κορυφαίους ερευνητές στον τομέα της αυτενέργειας και της ικανότητας δράσης, δήλωσε στην ομιλία του με τίτλο «Η Ψυχολογία της Ανθρώπινης Αυτενέργειας» ότι: - οι άνθρωποι ενεργούν ως πράκτορες που ρυθμίζουν σκόπιμα τη συμπεριφορά και τις συνθήκες της ζωής τους. Είναι αυτοοργανωμένοι, προνοητικοί, αυτορυθμιζόμενοι και αυτοαναλυτικοί. «Είναι δημιουργοί των συνθηκών της ζωής τους και όχι απλώς προϊόντα αυτών». - Ο Μπαντούρα συνεχίζει λέγοντας ότι «ενώ οι άνθρωποι έχουν την ικανότητα να επηρεάζουν τον εαυτό τους, είναι επίσης πολύ ικανοί να επηρεάζουν τους άλλους ώστε να επιφέρουν αλλαγές». - Η σημερινή κοινωνία υφίσταται δραστικές κοινωνικές, πληροφοριακές και τεχνολογικές αλλαγές, και αυτές οι «επαναστατικές εξελίξεις στην τεχνολογία και την παγκοσμιοποίηση μετασχηματίζουν τη φύση, την εμβέλεια, την ταχύτητα και τους τόπους της ανθρώπινης επιρροής. Αυτές οι νέες πραγματικότητες προσφέρουν πολύ μεγαλύτερες ευκαιρίες στους ανθρώπους να ασκούν έλεγχο στον τρόπο με τον οποίο ζουν τη ζωή τους».
------------------------------------	--

DIDACTIVE

Μετάφραση του όρου αυτενέργεια στη γλώσσα σας. Εάν δεν είναι διαθέσιμη, παρέχετε μεταφράσεις σχετικών όρων.

Η έννοια της «αυτενέργειας» συναντάται συχνότερα στη λογοτεχνία, με την έννοια της «προτίμησης»,

Σύμφωνα με το Life Skills Collaborative (LSC): Η αυτενέργεια είναι η ικανότητα να λαμβάνουμε συνειδητές και ενημερωμένες αποφάσεις για τη ζωή μας και να αναλαμβάνουμε αυτόνομες δράσεις, ακόμη και όταν αντιμετωπίζουμε αντίσταση. Είναι η ικανότητά μας να επηρεάζουμε τη λειτουργία μας και την πορεία των γεγονότων μέσω των δράσεών μας και να κάνουμε τη διαφορά σε μια σχέση, μια απόφαση ή ακόμη και σε ένα σύνολο κοινωνικών παραδοχών και περιορισμών. Περιλαμβάνει την ικανότητα να θέτουμε φιλόδοξους στόχους για τον εαυτό μας και να εργαζόμαστε για την επίτευξή τους, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους, τόσο εσωτερικούς όσο και εξωτερικούς, καθώς και να χειριζόμαστε τις εξωτερικές δομές εξουσίας, όπως απαιτείται. Η αυτενέργεια αναφέρεται επίσης στην αίσθηση ελέγχου ή στην πίστη που έχουμε στην ικανότητά μας να πετύχουμε σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Η αυτενέργεια παρέχει αυτονομία και ενδυνάμωση στους νέους, στις ευάλωτες και ιστορικά μειονεκτούσες κοινότητες.

Ως εκ τούτου, το άτομο είναι σε θέση να:

- Εκφράζει ανοιχτά τις σκέψεις και τα συναισθήματά του.
- Συμμετέχει ενεργά στη λήψη αποφάσεων που το αφορούν, ακόμη και αν αυτές δεν συνάδουν με τις κοινωνικές προσδοκίες.
- Υπερασπίζεται τον εαυτό του και τα πιστεύω του.
- Αντιμετωπίζει με επιτυχία τις αλλαγές στις συνθήκες.
- Αποφασίζει για στόχους που είναι σύμφωνοι με τις αξίες, τα ενδιαφέροντα και τις επιθυμίες του.
- Εργάζεται με αυτοπεποίθηση και αποτελεσματικότητα για την επίτευξη των στόχων του, αξιοποιώντας και συντονίζοντας τους διαθέσιμους πόρους.
- Συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη αλλαγών στον εαυτό του και/ή στο περιβάλλον του.
- Χρησιμοποιεί στρατηγικές για να υπερασπιστεί οποιαδήποτε αδικία στην κοινωνία.

Παρόμοιες Δεξιότητες Ζωής είναι:

Αυτογνωσία, αυτοεκτίμηση, αυτοαποτελεσματικότητα, διαπραγμάτευση, επικοινωνία, λήψη αποφάσεων, κοινωνική ευαισθητοποίηση, επινοητικότητα, πρωτοβουλία, συμμετοχή, υπευθυνότητα, ανάληψη κινδύνων.

DIDACTIVE

Ο ρόλος της αυτενέργειας στην μάθηση

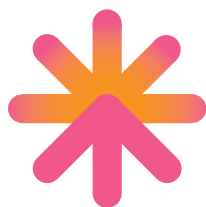
Η αυτενέργεια περιγράφει την ικανότητα να προσδιορίζονται αξιόλογοι στόχοι και επιθυμητά αποτελέσματα και να επιδιώκονται αυτοί οι στόχοι και τα αποτελέσματα προληπτικά, σκόπιμα και αποτελεσματικά. Τα βασικά στοιχεία της αυτενέργειας περιλαμβάνουν:

- η προσεκτική αναγνώριση των αξιών και των προτεραιοτήτων του ατόμου
- η πίστη στις ικανότητες του ατόμου
- η ικανότητα να κατευθύνει σκόπιμα τις προσπάθειές του προς συγκεκριμένους στόχους.

Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι η αυτενέργεια στο εκπαιδευτικό πλαίσιο περιλαμβάνει τόσο τη δράση όσο και την πρόθεση. Η έννοια της αυτενέργειας προέρχεται από τους τομείς της κοινωνιολογίας και της ψυχολογίας και έχει χρησιμοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους για διαφορετικούς σκοπούς στην εκπαίδευση. Μερικές φορές χρησιμοποιείται εναλλακτικά με έννοιες όπως η προληπτικότητα, η αυτονομία, η ικανότητα άσκησης επιλογής και η αυτορρύθμιση. Αυτή η εννοιολογική αστάθεια, σε συνδυασμό με την περιορισμένη βάση εμπειρικών στοιχείων, σημαίνει ότι τα στοιχεία για τον ρόλο και τον αντίκτυπο της αυτενέργειας είναι λιγότερο emphatic από αυτά για άλλες, πιο σταθερές έννοιες, όπως η αυτοαποτελεσματικότητα. Ενώ ορισμένοι παράγοντες της κοινωνικής συναισθηματικής μάθησης, όπως η αυτοαποτελεσματικότητα, η κινητοποίηση ή η δέσμευση, μπορεί να είναι χαμηλότεροι σε ορισμένους τομείς και υψηλότεροι σε άλλους, η αυτενέργεια είναι ένα χαρακτηριστικό που είναι συγκεκριμένο για κάθε άτομο.

Οι μαθητές έχουν την αίσθηση της αυτενέργειας στην καθοδήγηση της εκπαιδευτικής τους πορείας στο σύνολό της, ανεξάρτητα από το πώς αισθάνονται σε συγκεκριμένους τομείς περιεχομένου. Είναι σημαντικό ότι είναι ευέλικτη και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν τους μαθητές στην ανάπτυξη της αίσθησης της αυτενέργειας.

Τα οφέλη μιας εκπαίδευσης που εστιάζει στην αυτενέργεια δεν είναι αμφιλεγόμενα: πράγματι, μερικά είναι αρκετά προφανή. Η αυτενέργεια υποστηρίζει όλες τις πτυχές της επίδοσης των μαθητών στο σχολείο, ενώ τους προετοιμάζει δυναμικά για τη ζωή μετά το σχολείο. Η αυτενέργεια, όπως και πολλοί άλλοι παράγοντες της κοινωνικής συναισθηματικής μάθησης, είναι τόσο ένας παράγοντας επιτυχίας στο σχολείο όσο και ένα αποτέλεσμα της σχολικής εκπαίδευσης.

DIDACTIVE

➔ Τα δομικά στοιχεία της αυτενέργειας

Αν και η αυτενέργεια είναι σύνθετη, περιλαμβάνει διάφορα βασικά στοιχεία, τα οποία μπορούν να αναπτυχθούν και να υποστηριχθούν από τους εκπαιδευτικούς στην τάξη.

➔ Αυτοαποτελεσματικότητα: Εμπιστοσύνη στις ικανότητες του ατόμου

Η πίστη των μαθητών στις δικές τους ικανότητες επηρεάζει το βαθμό στο οποίο αισθάνονται άγχος όταν αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα. Οι μαθητές με χαμηλή πίστη στις ικανότητές τους θα αισθάνονται απειλούμενοι όταν τους ανατίθενται δύσκολα προβλήματα[iii] και μπορεί να αντιδράσουν με άγχος, κατάθλιψη, θυμό ή απογοήτευση όταν αισθάνονται απειλούμενοι από δραστηριότητες που δεν αισθάνονται έτοιμοι να ολοκληρώσουν. Οι μαθητές μπορεί να κλειστούν στον εαυτό τους ή να αντιδράσουν λόγω χαμηλής αυτοαποτελεσματικότητας όταν τους ανατεθεί ένα δύσκολο πρόβλημα ή εργασία. Αντίθετα, οι μαθητές με υψηλή πεποίθηση στις ικανότητές τους δεν αισθάνονται απειλούμενοι από δύσκολα ή συγκεχυμένα προβλήματα. Γνωρίζουν ότι μπορούν να τα αντιμετωπίσουν με προσπάθεια, αντλώντας από τη σταθερή αυτοπεποίθησή τους. Η σύνδεση των αισιόδοξων πεποιθήσεων για το αποτέλεσμα με τις δύσκολες ακαδημαϊκές εργασίες καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το βαθμό στον οποίο οι μαθητές αναζητούν και ασχολούνται με απαιτητικές ακαδημαϊκές εργασίες και μαθήματα. Πρόκειται για έναν αυτοσυντηρούμενο κύκλο, διότι όσο περισσότερο ένας μαθητής προσπαθεί να ολοκληρώσει μια δύσκολη εργασία, τόσο ισχυρότερες γίνονται οι δεξιότητές του, γεγονός που με τη σειρά του οδηγεί σε υψηλότερη προσωπική αυτοαποτελεσματικότητα.

➔ Αυτογνωσία: Προσεκτική αναγνώριση των αξιών και των προτεραιοτήτων του ατόμου

Ένας μαθητής που κατανοεί σαφώς τις προσωπικές του αξίες έχει πολύ μεγαλύτερη ώθηση να επιδιώξει ενεργά τους στόχους του. Είτε συνειδητά είτε όχι, οι αξίες και οι προτεραιότητες των μαθητών διαμορφώνουν κάθε απόφαση που λαμβάνουν σχετικά με την εκπαίδευσή τους. Η αποσαφήνιση αυτών των προτεραιοτήτων είναι ένα πολύτιμο αλλά συχνά παραμελημένο βήμα για τους μαθητές κατά τον καθορισμό των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων και σχεδίων τους. Οι μαθητές που αναλογίζονται τακτικά τι είναι πραγματικά σημαντικό για αυτούς θα έχουν μια αίσθηση αυτενέργειας στις σχολικές τους εργασίες. Αυτή η αυτογνωσία θα τους ωθήσει να κάνουν ενεργά αλλαγές αργότερα στην ακαδημαϊκή ή επαγγελματική τους ζωή, εάν η εργασία τους δεν συνάδει με τις προσωπικές τους προτεραιότητες.

DIDACTIVE

- ➔ **Αυτορρύθμιση:** Η ικανότητα να κατευθύνει κανείς τις προσπάθειές του προς συγκεκριμένους στόχους.

να εστιάσουν την προσοχή τους θα είναι στο έλεος των παρορμήσεών τους. Ωστόσο, οι μαθητές με αυτορρύθμιση θέτουν βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, ελέγχουν την πρόοδό τους προς την επίτευξη αυτών των στόχων, διαχειρίζονται τον χρόνο τους και αναπτύσσουν θετικές στρατηγικές μάθησης. Αυτοί οι μαθητές θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις αξίες τους στην πράξη. Η ικανότητα να αναστέλλουν τις παρορμήσεις τους μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την υποστήριξη της ανεξαρτησίας των μαθητών με μαθησιακές διαφορές. Η ικανότητα θέσπισης και παρακολούθησης στόχων, η διαχείριση του χρόνου και ο έλεγχος των παρορμήσεων είναι θεμελιώδεις δεξιότητες από τις οποίες μπορεί να αναπτυχθεί η αυτενέργεια των μαθητών. Σε συνδυασμό με την υψηλή εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους και την κατανόηση των αξιών τους, οι μαθητές με αυτορρύθμιση κατευθύνουν τις εκπαιδευτικές, επαγγελματικές και προσωπικές τους πορείες.

- ➔ **Ατομική διαφοροποίηση**

Ορισμένοι μαθητές μπορεί να έχουν μεγαλύτερη τάση να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες ή να έρχονται στο σχολείο έχοντας ήδη αποκτήσει μια θετική αίσθηση αυτονομίας. Αυτά τα χαρακτηριστικά επηρεάζονται από παράγοντες όπως το οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή και τα πρώτα χρόνια της ζωής του, οι οποίοι είναι εκτός του ελέγχου του εκπαιδευτικού. Ωστόσο, η αίσθηση αυτονομίας είναι ιδιαίτερα ευμετάβλητη και υπάρχουν διάφορες στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί για να υποστηρίξουν και να προωθήσουν την ανάπτυξη της αυτοαποτελεσματικότητας, της αυτογνωσίας και της αυτάρκειας των μαθητών.

Η αξία της προτεραιότητας της πρωτοβουλίας στην εκπαίδευση

Η αυτενέργεια είναι σημαντική στο εκπαιδευτικό περιβάλλον, επειδή οι μαθητές που την επιδεικνύουν ενεργούν στο περιβάλλον τους και στην πορεία της ζωής τους με τρόπο στοχαστικό και με συγκεκριμένο σκοπό. Ένας μαθητής με υψηλό αίσθημα πρωτοβουλίας δημιουργεί εκπαιδευτικές ευκαιρίες αντί να ανταποκρίνεται σε αυτές. Στην τάξη, οι μαθητές με αίσθημα πρωτοβουλίας επικοινωνούν τακτικά το επίπεδο ενδιαφέροντός τους και εκφράζουν τις προτιμήσεις τους, ζητούν να έχουν λόγο στη λύση των προβλημάτων και αναζητούν τρόπους να προσθέσουν προσωπική σημασία στο μάθημα. Εργάζονται σκόπιμα προτείνοντας

DIDACTIVE

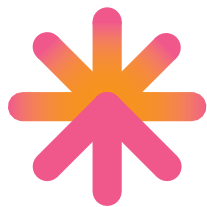
στόχους ή σκοπούς που πρέπει να επιτευχθούν, ζητώντας πόρους ή ευκαιρίες μάθησης, βρίσκοντας στρατηγικές και χώρους μελέτης που τους ταιριάζουν και ζητώντας διευκρινίσεις ή βοήθεια. Συμβάλλουν στα μαθήματα προσφέροντας προτάσεις ή συνεισφορές, θέτοντας βαθιές ερωτήσεις και μοιράζοντας τις σκέψεις και τις απόψεις τους. Οι μαθητές που αναπτύσσουν αίσθηση αυτενέργειας είναι υποστηρικτές του εαυτού τους και των θεμάτων που τους ενδιαφέρουν.

Η αυτενέργεια υποστηρίζει τους μαθητές κατά τη διάρκεια της σχολικής τους φοίτησης.

Η αυτενέργεια προβλέπει υψηλά ακαδημαϊκά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, οι μαθητές που αναζητούν ενεργά διευκρινίσεις ή ζητούν βοήθεια από τους καθηγητές τους έχουν υψηλότερες βαθμολογίες στις τυποποιημένες εξετάσεις. Αντίθετα, οι μαθητές που διστάζουν να ζητήσουν βοήθεια ή διευκρινίσεις έχουν χαμηλότερους βαθμούς από εκείνους που απολαμβάνουν την αλληλεπίδραση με τους καθηγητές τους. Επιπλέον, οι μαθητές που συνδέονται με το βαθύτερο νόημα μιας εργασίας θα απολαύσουν περισσότερο την εργασία και θα έχουν υψηλότερες επιδόσεις. Τέλος, οι μαθητές που αξιολογούν τον καλύτερο τρόπο να επικεντρωθούν και να ενεργήσουν με βάση τα ευρήματά τους έχουν υψηλότερα μαθησιακά αποτελέσματα. Συνοψίζοντας, οι μαθητές που αναζητούν τρόπους να συνδεθούν προσωπικά με τη μάθησή τους και βρίσκουν τρόπους να εξελιχθούν και να βελτιωθούν έχουν καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα. Ενώ οι μαθητές θα έχουν φυσικά μια προτίμηση για συγκεκριμένα μαθήματα, η αυτενέργεια περιγράφει το σταθερό εσωτερικό χαρακτηριστικό της ικανότητας να παρακινούνται και να ρυθμίζουν τη μάθησή τους σε διάφορους τομείς περιεχομένου. Η αυτενέργεια ποικίλλει από άτομο σε άτομο, αλλά είναι σταθερή μέσα στο άτομο σε διάφορα πλαίσια.

Οι μαθητές με υψηλό αίσθημα αυτενέργειας είναι επίσης πολύ πιο πιθανό να συμμετέχουν ή να ηγούνται συλλόγων και αθλητικών ομάδων. Οι μαθητές με αίσθημα αυτενέργειας αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες σε κοινωνικά ζητήματα που τους ενδιαφέρουν και είναι πιο πρόθυμοι να προκαλούν τακτικά τον εαυτό τους και να συμμετέχουν σκόπιμα σε δραστηριότητες στις οποίες έχουν την ευκαιρία να κάνουν λάθη και να μαθαίνουν από αυτά. Η αυτενέργεια μπορεί επίσης, να ενδυναμώσει τους μαθητές να προωθήσουν θετικές αλλαγές στις κοινότητές τους, καθώς η πίστη στις ικανότητες του ατόμου και η προθυμία να αναλάβει δράση μπορούν να ωθήσουν τα άτομα και τις κοινότητές τους προς τα εμπρός.

Για παράδειγμα, οι μαθητές με αυτενέργεια είναι πιο πιθανό να

DIDACTIVE

υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον ή να διαφωνήσουν με έναν εκφοβιστικό συνομιλητή, αντί να κλείνουν τα μάτια ή να αισθάνονται ανίκανοι να δράσουν όταν γίνονται μάρτυρες εκφοβισμού ή αδικίας. Ομοίως, οι μαθητές που αισθάνονται άνετα να εκφράζουν την άποψή τους και να συμμετέχουν ενεργά στη μάθησή τους συμβάλλουν στη δημιουργία μιας ισχυρότερης σχολικής κοινότητας.

Η αυτενέργεια προετοιμάζει τους μαθητές για τη ζωή μετά το σχολείο

Ένας ζωτικός ρόλος της εκπαίδευσης είναι να προετοιμάσει τους μαθητές να ευδοκιμήσουν επαγγελματικά μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Για να είναι επιτυχημένοι στον σημερινό ταχέως μεταβαλλόμενο και συνεχώς εξελισσόμενο κόσμο, οι μαθητές πρέπει να αναπτύξουν την επιθυμία και την ικανότητα για δια βίου μάθηση. Σε μια αγορά όπου οι εταιρείες είναι όλο και πιο πιθανό να προσλαμβάνουν το ταλέντο που χρειάζονται για μια συγκεκριμένη εργασία ή ένα συγκεκριμένο έργο, οι εργαζόμενοι πρέπει συχνά να είναι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους από μόνοι τους, αντί να βασίζονται στους εργοδότες τους για την παροχή κατάρτισης στο χώρο εργασίας. Οι μαθητές που εισέρχονται στην αγορά εργασίας συχνά βρίσκονται σε άγνωστο έδαφος όσον αφορά τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους και, για να επιτύχουν, πρέπει να έχουν τόσο την ικανότητα να προσδιορίσουν τι πρέπει να μάθουν όσο και την εσωτερική ώθηση να το μάθουν, ακόμα και αν είναι δύσκολο. Τα άτομα με αυτενέργεια θα επιδιώκουν πιο ενεργά προκλητικά έργα, θα μοιράζονται τις σκέψεις και τις απόψεις τους και θα αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους εντός των ομάδων τους. Η απρόβλεπτη και εξελισσόμενη φύση της σημερινής αγοράς εργασίας τονίζει την ανάγκη των φοιτητών να αναλάβουν ενεργά την ευθύνη της επαγγελματικής τους ζωής και της μάθησής τους.

Σε μια δημοκρατία, η ευημερία του κοινού εξαρτάται από την ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Η αυτενέργεια διαμορφώνει άμεσα τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη μέσω της προσωπικής ευθύνης και της προσανατολισμένης προς τη δικαιοσύνη στάσης. Η προσωπική ευθύνη αναφέρεται στην τάση ενός ατόμου να φροντίζει την κοινότητά του, ενώ οι πολίτες που είναι προσανατολισμένοι προς την κοινωνική δικαιοσύνη συμμετέχουν ενεργά σε πολιτικές και κοινωνικές υποθέσεις σε τοπικό, κρατικό και εθνικό επίπεδο. Αυτά τα άτομα με υψηλό βαθμό αυτενέργειας αμφισβητούν τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές αδικίες και εξετάζουν στρατηγικές για την αντιμετώπιση των συστημικών προβλημάτων στη ρίζα τους. Οι πολίτες με υψηλό αίσθημα αυτενέργειας αποτελούν τη ραχοκοκαλιά κάθε ακμάζουσας δημοκρατίας. Ως εκ τούτου,

DIDACTIVE

μέρος του ρόλου της εκπαίδευσης στις δημοκρατικές χώρες πρέπει να είναι η ενθάρρυνση των μαθητών να διαμορφώνουν τις δικές τους απόψεις, να εκφράζουν τη γνώμη τους και να αναλαμβάνουν δράση.

Οι μαθητές που αναπτύσσουν ένα ισχυρό αίσθημα αυτενέργειας κατά τα χρόνια της ανάπτυξης τους, είναι επίσης πιο πιθανό να δημιουργήσουν υγιείς προσωπικές σχέσεις στην ενήλικη ζωή τους. Τα άτομα με αίσθημα αυτενέργειας έχουν σταθερή αυτοεκτίμηση, επομένως είναι πρόθυμα να αντιμετωπίσουν προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις. Η έλλειψη αυτενέργειας σε μια σχέση μπορεί, σε σοβαρές περιπτώσεις, να οδηγήσει σε κακοποίηση.

Μαθησιακά περιβάλλοντα που προωθούν την αυτενέργεια των μαθητών

Σε αυτή τη νέα εποχή της φαινομενικά ατελείωτης πληροφόρησης, οι ευκαιρίες για τους μαθητές είναι τεράστιες. Τα άτομα με αυτοκαθοδήγηση μπορούν να επιδιώξουν οποιοδήποτε σύνολο δεξιοτήτων ή τομέα περιεχομένου που τους ενδιαφέρει. Οι μαθητές που έχουν ισχυρή πίστη στις δικές τους ικανότητες και την αυτορρύθμιση για να επιτύχουν αποτελεσματικά τους στόχους τους θα ασκήσουν την αυτενέργειά τους εάν το περιβάλλον τους ευνοεί την αυτονομία. Παρακάτω αναφέρονται διάφοροι τρόποι για τη δημιουργία τέτοιων μαθησιακών περιβαλλόντων.

Συμφωνία μεταξύ της κοινωνικής και της ακαδημαϊκής ταυτότητας των μαθητών

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διασφαλίζεται ότι η δραστηριότητα των μαθητών στην σχολική κοινότητα δεν έρχεται σε σύγκρουση με την κοινωνική τους αξία στην ομάδα των φίλων τους. Στα παραδοσιακά σχολεία, οι μαθητές που δεν έχουν ακόμη αποκτήσει ισχυρή ακαδημαϊκή ταυτότητα αντιμετωπίζουν ισχυρές πιέσεις, τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές, να αυτοπροσδιοριστούν με τρόπους που ελαχιστοποιούν την ταύτισή τους με τη σχολική εκπαίδευση. Οι εσωτερικευμένες φωνές αντιτίθενται αδιάκοπα στην ευθυγράμμιση των αξιών με τους εκπαιδευτικούς και τα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα, κάνοντας τις σχολικές εργασίες να φαίνονται ασυμβίβαστες με τη δημοτικότητα ή την πίστη σε ορισμένες βασικές ομάδες αναφοράς (όπως η κουλτούρα, η εθνοτική ομάδα, το φύλο, η οικογένεια ή οι συνομήλικοι ενός μαθητή). Μέχρι να φτάσουν στο γυμνάσιο, πολύ λίγοι μαθητές συμμετέχουν σε ομάδες που καθορίζονται κυρίως από την ακαδημαϊκή αριστεία.

Ωστόσο, μια τάξη που αναγνωρίζει την ανάγκη ενός μαθητή να διατηρήσει την κοινωνική του εικόνα ανέπαφη μπορεί να προσαρμόσει τη διδασκαλία

DIDACTIVE

και τη μάθηση ώστε να ταιριάζει με μια ακαδημαϊκή ταυτότητα με αυτενέργεια. Η δημιουργία ταυτότητας που συνάδει με την ακαδημαϊκή συμπεριφορά μπορεί να επιτευχθεί με την ενίσχυση της υπερηφάνειας των μαθητών για την εθνική και οικογενειακή τους κληρονομιά, ανοίγοντας παράλληλα τις πόρτες για την «αλλαγή κώδικα» και άλλες στρατηγικές που αντιμετωπίζουν τις ριζικά διαφορετικές προσδοκίες συμπεριφοράς του σχολείου, του χώρου εργασίας και των ομάδων συνομηλίκων. Όταν ένας μαθητής αξιολογεί μια δεδομένη ακαδημαϊκή εργασία ως υψηλής προσωπικής σημασίας χωρίς κίνδυνο για τη θετική κοινωνική του εικόνα, το αποτέλεσμα είναι η προθυμία να ασχοληθεί ενεργά με αυτή την εργασία και αυτό το περιβάλλον.

Μαθητοκεντρική μάθηση μέσω σαφούς διαμορφωτικής αξιολόγησης

Οι συζητήσεις σχετικά με την αξιολόγηση στην τάξη μπορεί να επικεντρώνονται στους βαθμούς και τις βαθμολογίες, στη βαρύτητα των διαφόρων εργασιών σε σύγκριση με τις εξετάσεις και τα έργα, στις επιπτώσεις της καθυστερημένης παράδοσης των εργασιών και στην ποσότητα της ύλης που πρέπει να καλυφθεί στις εξετάσεις. Σπάνια, όπως φαίνεται, αυτές οι συζητήσεις επικεντρώνονται στη μάθηση των μαθητών. Επιπλέον, η βαθμολογία συχνά φαίνεται τελική στους μαθητές. Μπορεί να μην αναθεωρήσουν τα σχόλια στις βαθμολογημένες εργασίες ή να μην αφιερώσουν χρόνο για να μάθουν τα προβλήματα που έκαναν λάθος σε ένα τεστ, επειδή δεν αντιλαμβάνονται ότι η εκμάθηση αυτών των πληροφοριών θα έχει οποιαδήποτε επίδραση στη μελλοντική τους βαθμολογία. Όλα αυτά μπορεί να οδηγήσουν τους μαθητές να αισθάνονται αποσυνδεδεμένοι ή ακόμη και ανίσχυροι όσον αφορά τα ακαδημαϊκά τους αποτελέσματα.

Η στοχευμένη διαμορφωτική αξιολόγηση διαλύει την παθητικότητα των μαθητών που συνδέεται με τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, ένα κομμάτι μπορεί να δείξει με σαφήνεια ποιοι μαθησιακοί στόχοι έχουν επιτευχθεί από τον μαθητή και ποιοι δεν έχουν επιτευχθεί ακόμη. Η σαφής διαμορφωτική αξιολόγηση υποστηρίζει την αυτενέργεια των μαθητών, επικοινωνώντας τα συγκεκριμένα δυνατά σημεία και τους τομείς ανάπτυξης του κάθε μαθητή. Ένας μαθητής σε αυτό το σύστημα είναι σε καλύτερη θέση να καθορίσει πώς να βελτιώσει τον βαθμό του με βάση την πιο σημαντική πτυχή της εκπαίδευσης: πόσο καλά κατανοεί και μπορεί να εφαρμόσει το περιεχόμενο του μαθήματος.

Αυτονομία μέσω υποστήριξης «just-in-time»

Ενώ η συμμετοχή μπορεί να μεταβάλλεται καθημερινά για διάφορους λόγους, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προωθήσουν μια πιο σταθερή αίσθηση αυτενέργειας στη μάθηση, η οποία καθορίζει τον προσανατολισμό

DIDACTIVE

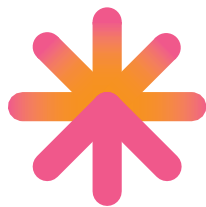
των μαθητών προς το σχολείο γενικότερα. Η αυτενέργεια αναπτύσσεται με την επίτευξη της λεπτής ισορροπίας μεταξύ υποστηρικτικής στήριξης και αυτονομίας. Οι εκπαιδευτικοί που αξιολογούν τακτικά την κατανόηση των μαθητών θα είναι σε θέση να διαχειριστούν θετικά αυτή την ισορροπία, παρέχοντας στους μαθητές ένα βαθμό αυτονομίας στη μάθησή τους, ενώ παράλληλα παρέχουν οδηγίες «την κατάλληλη στιγμή». Για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτικός που παρακολουθεί έναν μαθητή, που εργάζεται σε ένα έργο STEM μπορεί να παρέμβει για να δώσει σαφείς οδηγίες σχετικά με μια συγκεκριμένη επιστημονική ή μαθηματική αρχή, προκειμένου να επιτρέψει στον μαθητή να προχωρήσει με την υπόθεσή του και την επίλυση του προβλήματος. Ομοίως, ένας εκπαιδευτικός μπορεί να υποστηρίξει μια ομαδική συζήτηση για ένα μυθιστόρημα, παρέχοντας μια πληροφορία σχετικά με το ιστορικό πλαίσιο του μυθιστορήματος, η οποία επιτρέπει στους μαθητές να αντλήσουν σχετικές πληροφορίες, χωρίς όμως να υπαγορεύει ή να κυριαρχεί στη φύση της συζήτησης. Αυτού του είδους η υποστήριξη επιτρέπει στους μαθητές να συνεχίσουν να εργάζονται ανεξάρτητα ή συνεργατικά προς την επίτευξη των μαθησιακών τους στόχων, χωρίς να εμποδίζονται από κενά στις γνώσεις τους.

Διδασκαλία που προάγει την αυτενέργεια

Τα ακόλουθα εκπαιδευτικά μοντέλα βελτιστοποιούν την ανάπτυξη της αυτενέργειας, ενθαρρύνοντας τους μαθητές να αποφασίσουν τι πρέπει να μάθουν και ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να το μάθουν, προκειμένου να μπορέσουν να ολοκληρώσουν το έργο τους. Οι μαθητές ανακαλύπτουν οι ίδιοι τα κενά στις τρέχουσες γνώσεις τους και αναζητούν πηγές (όπως τον δάσκαλό τους) για να προχωρήσουν.

➔ Μάθηση βασισμένη σε προβλήματα

Η μάθηση με βάση τα προβλήματα και η μάθηση με βάση τα έργα δημιουργούν ευκαιρίες για τους μαθητές να αναπτύξουν αυτενέργεια, κατανοώντας ένα πρόβλημα που βρίσκεται στα όρια της τρέχουσας κατανόησης ή του επιπέδου δεξιοτήτων τους (ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η μάθηση με βάση τα προβλήματα δεν είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για τους μαθητές να μάθουν νέα περιεχόμενα). Καθώς ακολουθούν παρόμοια μοτίβα, μόνο η μάθηση με βάση τα προβλήματα χρησιμοποιείται ως παράδειγμα παρακάτω. Αυτό το εκπαιδευτικό μοντέλο ακολουθεί μια σειρά βημάτων και μπορεί να φαίνεται πιο συγκεκριμένο από άλλες στρατηγικές που περιλαμβάνονται εδώ, αλλά οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αισθάνονται ελεύθεροι να αναπτύξουν, να προσθέσουν ή να εξαλείψουν οποιαδήποτε στοιχεία από τα παρακάτω, ώστε να ταιριάζουν καλύτερα στους δικούς τους μαθητές. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης, να επιλέξουν να ενσωματώσουν στοιχεία του μοντέλου αντί να το χρησιμοποιούν ως σύνολο.

DIDACTIVE

➔ Παρουσιάστε το πρόβλημα

Οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες και σε κάθε ομάδα ανατίθεται ένας συντονιστής. Ο ρόλος του συντονιστή είναι να διαχειρίζεται τη συζήτηση της ομάδας, διασφαλίζοντας ότι όλοι έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται στους μαθητές το πρόβλημα «από το μηδέν». Με άλλα λόγια, δεν τους δίνεται το πλαίσιο. Αυτό ωθεί τους μαθητές να εξερευνήσουν διάφορους τομείς των προηγούμενων γνώσεών τους και να δημιουργήσουν συνδέσεις μεταξύ αυτών των τομέων.

➔ Συζητήστε το πρόβλημα

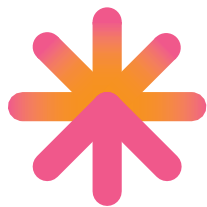
Στη συνέχεια, η ομάδα συζητά το πρόβλημα και διατυπώνει υποθέσεις για τη λύση με βάση τις προηγούμενες γνώσεις ή εμπειρίες που διαθέτουν τα μέλη της. Έπειτα, εντοπίζουν διάφορα «ζητήματα μάθησης», τα οποία είναι σχετικά θέματα που οι μαθητές θεωρούν ότι δεν κατανοούν όσο καλά θα έπρεπε για να λύσουν το πρόβλημα. Κάθε μαθητής αναστοχάζεται προφορικά το πρόβλημα και τις πιθανές λύσεις με βάση τις υπάρχουσες γνώσεις του και αναλαμβάνει την ευθύνη να ερευνήσει ένα από τα ζητήματα μάθησης. Επομένως, αντί να έχουν προκαθορισμένους μαθησιακούς στόχους, οι μαθητές ορίζουν οι ίδιοι τους στόχους τους (αυτά είναι τα μαθησιακά ζητήματα που εντοπίζουν).

➔ Συμμετοχή στην αυτοκατευθυνόμενη μάθηση

Μετά τη συζήτηση, οι μαθητές κατευθύνουν τη μάθησή τους, χρησιμοποιώντας τις πηγές που έχουν στη διάθεσή τους με τον τρόπο που θεωρούν πιο αποτελεσματικό. Οι πηγές πρέπει πάντα να περιλαμβάνουν τον εκπαιδευτικό, ο οποίος απαντά προσεκτικά στις ερωτήσεις προκειμένου να προωθήσει τη σκέψη των μαθητών και όχι απλώς να τους δώσει την απάντηση.

➔ Επανεκτιμήστε το πρόβλημα

Οι μαθητές συναντιούνται ξανά για να επαναξιολογήσουν το πρόβλημα χρησιμοποιώντας τις νέες πληροφορίες και δεξιότητες που έχουν αποκτήσει συλλογικά. Οι μαθητές μοιράζονται επίσης τις στρατηγικές ή τις πηγές που χρησιμοποιούν για τη συλλογή πληροφοριών και πόσο χρήσιμες ή μη χρήσιμες ήταν αυτές. Αυτό το μέρος της διαδικασίας κάνει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν τις θετικές μαθησιακές συνήθειες. Καθώς προκύπτουν νέα μαθησιακά ζητήματα, οι μαθητές επανέρχονται στο τρίτο βήμα (εμπλοκή στην αυτοκατευθυνόμενη μάθηση). Αυτός ο κύκλος επαναλαμβάνεται γενικά σε μια περίοδο πέντε έως έξι εβδομάδων, με μικρότερες υποερωτήσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ωστόσο, η διάρκεια κάθε προβλήματος επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του εκπαιδευτικού.

DIDACTIVE

➔ Ενότητες σχεδιασμένες από φοιτητές

Αυτή η διδακτική προσέγγιση περιλαμβάνει τη χρήση ενός πλαισίου που παρέχεται από τον εκπαιδευτικό, ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν τις δικές τους ενότητες. Στη συνέχεια, οι μαθητές παρουσιάζουν τις ενότητες τους στην τάξη και όλοι ψηφίζουν για τα θέματα που θα μελετήσει ολόκληρη η τάξη. Αυτό το πλαίσιο επιτρέπει στους μαθητές να ερευνήσουν τομείς που τους ενδιαφέρουν και να αποκτήσουν εννοιολογική κατανόηση των βασικών εννοιών, του παγκόσμιου πλαισίου, της διατύπωσης της έρευνας και των πραγματικών, εννοιολογικών ή αμφισβητήσιμων ερωτήσεων έρευνας που σχετίζονται με το θέμα αυτό. Απαιτεί επίσης από τους μαθητές να αποφασίσουν για τον καλύτερο τρόπο για να ελέγξουν την κατάκτηση της έννοιας και να δημιουργήσουν μια συνολική αξιολόγηση. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε αυτή την προσέγγιση είναι κρίσιμος όσον αφορά τη διασφάλιση ότι το θέμα που θα εξεταστεί δεν ενδιαφέρει μόνο τους μαθητές, αλλά και ότι είναι ευθυγραμμισμένο με τις αξιόλογες γνώσεις και τα μαθησιακά αποτελέσματα. Ο εκπαιδευτικός μπορεί επίσης, να χρειαστεί να διδάξει ρητά στους μαθητές πώς να σχεδιάσουν ένα εργαλείο αξιολόγησης που αξιολογεί αποτελεσματικά την κατάκτηση του θέματος. Αυτή η προσέγγιση προάγει την αυτενέργεια, απαιτώντας από τους μαθητές να προσδιορίσουν έναν αξιόλογο μαθησιακό στόχο και στη συνέχεια να καθορίσουν τον καλύτερο τρόπο για την επίτευξή του, αλλά θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να συμπληρώνει και όχι να αντικαθιστά τις ενότητες που έχουν σχεδιαστεί από τον εκπαιδευτικό.

➔ Μέτρηση αυτενέργειας

Η περιοδική αξιολόγηση της κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης των μαθητών εξυπηρετεί τον διπλό σκοπό της ενημέρωσης του εκπαιδευτικού για την πρόοδο και την ευημερία των μαθητών του και της παρότρυνσης των μαθητών να ασκήσουν την αυτογνωσία. Ενώ, οι επίσημες κοινωνικές και συναισθηματικές αξιολογήσεις σε επίπεδο σχολείου είναι πολύτιμες για τη συλλογή ολοκληρωμένων δεδομένων, αυτές οι μετρήσεις είναι χρονοβόρες και δεν μπορούν πρακτικά να εφαρμοστούν περισσότερες από μία ή δύο φορές το χρόνο. Για αυτές τις επίσημες αξιολογήσεις, ένα αξιόπιστο μέτρο με ισχυρές ενδείξεις εγκυρότητας είναι η Έρευνα Κοινωνικής-Συναισθηματικής Μάθησης Panorama. Ωστόσο, σε δεκαπενθήμερη ή μηνιαία βάση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εκτιμήσουν ανεπίσημα την αυτενέργεια των μαθητών θέτοντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Όταν εργάζεστε ανεξάρτητα, πόσο συχνά παραμένετε συγκεντρωμένοι; (Σχεδόν ποτέ/Μερικές φορές/Αρκετά συχνά/Σχεδόν πάντα)
- Πόσο σίγουροι είστε ότι μπορείτε να ολοκληρώσετε όλες τις εργασίες που σας ανατίθενται στα μαθήματά σας; (Καθόλου σίγουροι/Αρκετά σίγουροι/Σίγουροι/Πολύ σίγουροι)

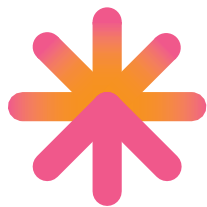
DIDACTIVE

- Όταν παρουσιάζονται περίπλοκες ιδέες στην τάξη, πόσο σίγουρος είσαι ότι μπορείς να τις κατανοήσεις; (Καθόλου σίγουρος/Αρκετά σίγουρος/Σίγουρος/Πολύ σίγουρος)
- Πόσο σίγουρος είσαι ότι μπορείς να κάνεις τις πιο δύσκολες εργασίες που σου ανατίθενται στα μαθήματά σου; (Καθόλου σίγουρος/Αρκετά σίγουρος/Σίγουρος/Πολύ σίγουρος)
- Όταν δυσκολεύεστε να μάθετε κάτι νέο, πόσο πιθανό είναι να δοκιμάσετε μια διαφορετική στρατηγική; (Καθόλου πιθανό/Αρκετά πιθανό/Πιθανό/Πολύ πιθανό)
- Πριν ξεκινήσετε ένα δύσκολο έργο, πόσο συχνά σκέφτεστε τον καλύτερο τρόπο για να το προσεγγίσετε; (Σχεδόν ποτέ/Μερικές φορές/Αρκετά συχνά/Σχεδόν πάντα)
- Πόση προσπάθεια καταβάλλετε για τις εργασίες σας για το μάθημα; (Πολύ λίγη προσπάθεια/Κάποια προσπάθεια/Αρκετή προσπάθεια/Πολλή προσπάθεια)
- Όταν ο δάσκαλός σας μιλάει, πόση προσπάθεια καταβάλλετε για να προσπαθήσετε να δώσετε προσοχή; (Πολύ λίγη προσπάθεια/Κάποια προσπάθεια/Αρκετή προσπάθεια/Πολλή προσπάθεια)
- Πόσο συχνά προσπαθείτε να προκαλέσετε τον εαυτό σας στη μάθησή σας; (Σχεδόν ποτέ/Μερικές φορές/Αρκετά συχνά/Σχεδόν πάντα)
- Πόσο συχνά συνδέεις τη μάθησή σου με τα πράγματα που είναι σημαντικά για σένα στη ζωή σου; (Σχεδόν ποτέ/Μερικές φορές/Αρκετά συχνά/Σχεδόν πάντα)
- Πόσο συχνά ζητάς βοήθεια και ανατροφοδότηση, ώστε να βελτιώσεις τη δουλειά σου και να επιτύχεις τους στόχους σου; (Σχεδόν ποτέ/Μερικές φορές/Αρκετά συχνά/Σχεδόν πάντα)
- Πόσο σίγουρος/η είσαι ότι μπορείς να επιτύχεις τους στόχους που έθεσες για τον εαυτό σου στο σχολείο; (Καθόλου σίγουρος/η/Αρκετά σίγουρος/η/Σίγουρος/η/Πολύ σίγουρος/η)
- Πόσο σίγουρος/η αισθάνεσαι για την αξιολόγηση της προόδου σου προς την επίτευξη των στόχων σου στο σχολείο και για τον προσδιορισμό των άλλων πραγμάτων που πρέπει να μάθεις ή να κατακτήσεις; (Καθόλου σίγουρος/η/Αρκετά σίγουρος/η/Σίγουρος/η/Πολύ σίγουρος/η)

Θεωρία και πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας και συναφείς όροι στη χώρα σας

Persianis, P. K. (2003). Structure and Agency in Modern Greek Education. *European Education*, 35(3), 44–59. doi:10.2753/eue1056-4934350344

Από την ίδρυσή του το 1828, το σύγχρονο ελληνικό κράτος, για λόγους που θα εξηγηθούν αργότερα, έχει δώσει τεράστια έμφαση στη δομή, υποβαθμίζοντας την αυτενέργεια σε όλες τις λειτουργίες του. Το αποτέλεσμα ήταν μια συγκεχυμένη πολυνομία και ένα «σύστημα νομικών, διοικητικών και δομικών ακαμψιών», σε συνδυασμό με την παραδοχή

DIDACTIVE

ότι «η ψήφιση ενός νόμου εγγυάται την εφαρμογή μιας πολιτικής» (ΟΟΣΑ 1995, σ. 2, 6). Ο νομικισμός και η έμφαση στη δομή ήταν ιδιαίτερα έντονοι στον τομέα της εκπαίδευσης.

Το μέλλον της ευημερίας της Ελλάδας θα εξαρτηθεί από τη βελτίωση των εκπαιδευτικών επιδόσεων, ώστε να ενισχυθεί η παραγωγικότητα και να βελτιωθούν τα κοινωνικά αποτελέσματα. Στο τρέχον οικονομικό πλαίσιο, με την ανάγκη να επιτευχθεί η βέλτιστη απόδοση των δαπανών, η Ελλάδα πρέπει και μπορεί να αντιμετωπίσει τις ανεπάρκειες του εκπαιδευτικού της συστήματος.

Οι προκλήσεις είναι σημαντικές. Για παράδειγμα, η Ελλάδα υστερεί σε σχέση με πολλές χώρες του ΟΟΣΑ όσον αφορά τις επιδόσεις στο PISA, συμπεριλαμβανομένων χωρών με το ίδιο ή χαμηλότερο επίπεδο δαπανών ανά μαθητή, καθώς και χωρών με το ίδιο ή χαμηλότερο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης. Το κόστος μισθοδοσίας ανά μαθητή είναι υψηλότερο από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, κυρίως επειδή οι Έλληνες εκπαιδευτικοί έχουν λιγότερο χρόνο διδασκαλίας και η Ελλάδα έχει μικρότερα τμήματα. Ένα μικρότερο ποσοστό των μαθητών που εισέρχονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ολοκληρώνει το πρώτο πτυχίο εντός του νόμιμου χρόνου σπουδών σε σύγκριση με οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης. Για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις, η ελληνική κυβέρνηση έχει καταρτίσει ένα τολμηρό πρόγραμμα και έχει ζητήσει τη συμβουλή μιας ειδικής ομάδας για την ανάπτυξη και την εφαρμογή προτάσεων μεταρρύθμισης που αντικατοπτρίζουν τις βέλτιστες πρακτικές στις χώρες του ΟΟΣΑ. Η έκθεση (ΟΟΣΑ, 2011) παρουσιάζει τα αποτελέσματα των εργασιών της ειδικής ομάδας. Παρουσιάζει έναν οδικό χάρτη για την επιτυχή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, με αναφορές σε σχετικές εμπειρίες σε άλλες χώρες. Ως συμβολή στις συνεχιζόμενες συζητήσεις για την πολιτική στην Ελλάδα, προτείνει συγκεκριμένες βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δράσεις που μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας.

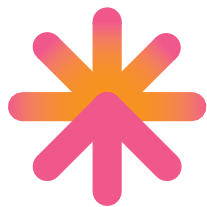
- Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) περιλαμβάνει την κατάρτιση σε πράσινες δεξιότητες. Η νέα εθνική στρατηγική για τις δεξιότητες του Οκτωβρίου 2023 (Cedefop, 2024) προσδιορίζει τομείς παρέμβασης για τη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Αυτοί περιλαμβάνουν την καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης και την προώθηση υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς, την ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας και την προώθηση δραστηριοτήτων εξοικονόμησης ενέργειας, την επένδυση σε επαγγέλματα και δεξιότητες για το μέλλον, καθώς και την ενίσχυση της καινοτομίας και της

DIDACTIVE

ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης του επιπέδου των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού. Όσον αφορά τη συνεχή ΕΕΚ, η Ελληνική Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης έχει υλοποιήσει «Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανεκπαίδευσης σε τομείς υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες» τόσο για ανέργους όσο και για εργαζομένους, με τη στήριξη του Recovery and Resilience Facility.

- Η Ελλάδα εισάγει πράσινες ειδικότητες και θεματικά σχολεία στην ΕΕΚ. Σύμφωνα με τον νόμο 4763/2020, ο οποίος μεταρρύθμισε ουσιαστικά την ΕΕΚ, το 2022 εισήχθησαν τέσσερις πράσινες θεματικές ενότητες στα σχολεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΠΑΛ) της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: τεχνικός βιολογικής γεωργίας, τεχνικός εγκατάστασης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνικός εγκαταστάσεων θέρμανσης και τεχνολογίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, και τεχνικός τοπίου και περιβάλλοντος σε έργα τεχνολογικής εφαρμογής (Ελληνική Δημοκρατία, 2020). Σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, τρία ιδρύματα μεταλυκειακής επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΔΙΕΚ) μετατράπηκαν το 2021 σε θεματικά ιδρύματα με έμφαση στο φυσικό περιβάλλον και τη βιωσιμότητα. (Cedefop, 2024).
- Ένας νέος νόμος στοχεύει στην περαιτέρω μεταρρύθμιση της ΕΕΚ στην Ελλάδα. Ο νόμος 5082/2024 στοχεύει στην ενίσχυση της ολοκλήρωσης των διαφόρων δομών ΕΕΚ και στη βελτίωση των συνεργιών στο πλαίσιο του εθνικού πλαισίου προσόντων (ΕΠΠ). Ο νόμος προβλέπει σημαντικές αλλαγές, όπως την αναβάθμιση των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μετά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ΙΕΚ) και τη μετονομασία τους σε ανώτερα επαγγελματικά εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΣΑΕΚ). Προβλέπεται η ίδρυση κέντρων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΚΕΕΚ), με στόχο α) την ενίσχυση της προσέγγισης της κοινωνίας και β) τη σύνδεση με την αγορά εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών και οικονομιών. Ο νόμος προβλέπει επίσης τη δημιουργία γραφείων επαγγελματικής ανάπτυξης και σταδιοδρομίας (ΓΕΑΣ) μαζί με μια σχετική ψηφιακή πύλη πληροφοριών. Τα προγράμματα που υλοποιούνται από τα πρότυπα επαγγελματικά λύκεια (ΠΕΠΑΛ) θα επεκταθούν σε όλα τα επαγγελματικά λύκεια (ΕΠΑΛ).
- Η Ελλάδα αύξησε τον αριθμό των θέσεων μαθητείας. Στην Ελλάδα, το 45,3 % των μαθητών της μέσης εκπαίδευσης παρακολούθησαν προγράμματα με επαγγελματικό προσανατολισμό το 2022/19. Μόνο το ένα τρίτο (35,4 % το 2023) των πρόσφατων αποφοίτων ΕΕΚ στην Ελλάδα είχε εμπειρία μάθησης στο χώρο εργασίας 20 ποσοστό πολύ χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ, που είναι 64,5 %. Κατά το σχολικό έτος 2023/2024, στο πρόγραμμα μαθητείας που προσφέρεται στο επίπεδο 5 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (μεταδευτεροβάθμια

DIDACTIVE

εκπαίδευση – τάξη μαθητείας), διατέθηκαν συνολικά 9 550 θέσεις μαθητείας. Αυτό αντιστοιχεί σε σημαντική αύξηση κατά 45,5 % των θέσεων μαθητείας σε σύγκριση με το προηγούμενο σχολικό έτος. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια.

- ΤοESF+ υποστηρίζει την ΕΕΚ στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανθρώπινοι πόροι και κοινωνική συνοχή» των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής, το ESF+ υποστηρίζει μέτρα σχετικά με τη διακυβέρνηση της ΕΕΚ. Αυτά περιλαμβάνουν τη δημιουργία μιας μονάδας διαχείρισης έργων αφιερωμένης στην υποστήριξη της διακυβέρνησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΕΕΚ, τη δια βίου μάθηση και τη νεολαία. Επιπλέον, περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός συστήματος πιστοποίησης για συμβούλους σταδιοδρομίας και επαγγελματικού προσανατολισμού και ενός παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση της μετάβασης των αποφοίτων ΕΕΚ στην αγορά εργασίας. Αυτό επικεντρώνεται στα επίπεδα 3 και 5 του NQF και περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην παρακολούθηση της προόδου, την ανάλυση του ρόλου της πιστοποίησης και τον χαρτογράφηση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών διαδρομών. Οι πρωτοβουλίες επαγγελματικής κατάρτισης καλύπτονται επίσης από το ESF+, όπως η δράση για την επαγγελματική κατάρτιση των μαθητών των δημόσιων σχολών ανώτερης επαγγελματικής κατάρτισης, η οποία εστιάζει στη χρηματοδότηση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και της πρακτικής κατάρτισης για τους νέους μαθητές.
- Καταβλήθηκαν προσπάθειες για την αύξηση της συνάφειας της απόκτησης δεξιοτήτων με την αγορά εργασίας, με τη στήριξη του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης της ΕΕ. Οι πρόσφατοι απόφοιτοι ΕΕΚ στην Ελλάδα έχουν σχετικά χαμηλό ποσοστό απασχόλησης (67,4 % το 2023, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ που είναι 81,0%)²¹. Ο στόχος ενός σχετικού έργου του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης, το οποίο υπερβαίνει τα όρια της ΕΕΚ, είναι να υποστηρίξει το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) στην ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την απόκτηση δεξιοτήτων από το σχολείο έως την εκπαίδευση ενηλίκων, με σκοπό την αύξηση της συνάφειάς τους με την αγορά εργασίας. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι α) η θέσπιση ενός πλαισίου δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, β) η ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας για την τεκμηριωμένη κατάρτιση προφίλ των ατόμων που αναζητούν εργασία και μηχανισμών ανατροφοδότησης για προγράμματα αναβάθμισης και επανεκπαίδευσης, και γ) η ανάπτυξη ενός πλαισίου αξιολόγησης βάσει επιδόσεων για τους σχετικούς παρόχους μη τυπικής μάθησης.

DIDACTIVE

- Στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας περιλαμβάνονται αποφασιστικές δράσεις που σχετίζονται με την ΕΕΚ: Μια νέα στρατηγική για τη δια βίου μάθηση και το εθνικό σύστημα αναβάθμισης των δεξιοτήτων, που περιλαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη του νέου θεσμικού πλαισίου για τη δια βίου μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, τον ποιοτικό έλεγχο του εκπαιδευτικού υλικού και την ανάπτυξη μιας εθνικής πύλης για τις δεξιότητες ([portal skills.gov.gr](https://portal.skills.gov.gr)).

Ο προτεινόμενος λειτουργικός ορισμός σας για την «αυτενέργεια»
Κατανόηση της Αυτενέργειας στην Ποικιλομορφία, την Ισότητα και την Ένταξη (DEI): Ορισμός και Παραδείγματα

➔ Ορισμός:

Στο πλαίσιο της DEI, ο όρος αυτενέργεια αναφέρεται στην ικανότητα ενός ατόμου να ενεργεί ανεξάρτητα και να λαμβάνει αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή και το περιβάλλον του. Περιλαμβάνει την ικανότητα να υπερασπίζεται τον εαυτό του, να λαμβάνει αποφάσεις και να ελέγχει τις συνθήκες της ζωής του. Μέσα σε οργανισμούς και κοινότητες, η αυτενέργεια δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να εκφράζουν τις απόψεις τους, να έχουν πρόσβαση σε πηγές και να συμβάλλουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

➔ Σημασία της Αυτενέργειας στη DEI:

1. Ενδυνάμωση: Η αυτενέργεια είναι θεμελιώδης για την ενδυνάμωση των περιθωριοποιημένων ομάδων. Τους δίνει τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν τα συστημικά εμπόδια, να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους και να συμμετάσχουν ενεργά σε πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην επίτευξη ισότητας και ένταξης.
2. Φωνή και εκπροσώπηση: Η αυτενέργεια διασφαλίζει ότι οι διαφορετικές φωνές ακούγονται και εκτιμώνται. Χορηγώντας στα άτομα την αυτονομία να εκφράσουν την ταυτότητα και τις εμπειρίες τους, οι οργανώσεις μπορούν να καλλιεργήσουν ένα περιβάλλον ένταξης όπου όλοι αισθάνονται σεβαστοί και εκπροσωπούμενοι.
3. Ιδιοκτησία και υπευθυνότητα: Όταν τα άτομα διαθέτουν αυτενέργεια, αναλαμβάνουν την ευθύνη των πράξεών τους και των υποχρεώσεών τους. Στο πλαίσιο της DEI, αυτό σημαίνει ότι ο καθένας είναι υπεύθυνος για τον εαυτό του και τους άλλους όσον αφορά την προώθηση της δικαιοσύνης, την αμφισβήτηση των προκαταλήψεων και την καλλιέργεια μιας κουλτούρας ένταξης.
4. Καινοτομία και δημιουργικότητα: Η αυτενέργεια προάγει την καινοτομία, καθώς ενθαρρύνει τη διαμόρφωση διαφορετικών απόψεων και ιδεών. Όταν τα άτομα αισθάνονται ότι έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν τις μοναδικές τους ιδέες, οι οργανισμοί μπορούν να αξιοποιήσουν

DIDACTIVE

ένα ευρύτερο φάσμα ταλέντων και εμπειριών για την προώθηση της δημιουργικότητας και της επίλυσης προβλημάτων.

➔ Παραδείγματα Αυτενέργειας στο DEI:

1. Ομάδες Υποστήριξης Εργαζομένων (ΟΥΕ): Πολλές εταιρείες δημιουργούν ΟΥΕ για να παρέχουν μια πλατφόρμα όπου εργαζόμενοι από διαφορετικά υπόβαθρα μπορούν να συναντηθούν, να μοιραστούν εμπειρίες και να υποστηρίξουν την αλλαγή. Μέσω των ΟΥΕ, οι εργαζόμενοι ασκούν την επιρροή τους ξεκινώντας συζητήσεις σχετικά με την ένταξη στο χώρο εργασίας, προτείνοντας πολιτικές και οργανώνοντας εκδηλώσεις για τον εορτασμό της διαφορετικότητας.
2. Υπεράσπιση της Κοινότητας: Στην κοινότητα, η αυτενέργεια εκδηλώνεται μέσω κινημάτων βάσης και προσπαθειών υπεράσπισης. Για παράδειγμα, οι ακτιβιστές LGBTQ+ μπορούν να κινητοποιηθούν για να προωθήσουν πολιτικές ένταξης, να αμφισβητήσουν τις διακρίσεις και να δημιουργήσουν ασφαλείς χώρους για τα μέλη της κοινότητάς τους. Αυτή η συλλογική αυτενέργεια οδηγεί σε κοινωνική αλλαγή και προάγει τη μεγαλύτερη αποδοχή και ισότητα equality.

➔ Συμπέρασμα:

- Η Αυτενέργεια θεωρείται ως η ικανότητα των ανθρώπων να ενεργούν βάσει των ιδεών και των σχεδίων τους για να μετασχηματίσουν την τρέχουσα σκέψη ή πρακτική (Virkkunen, 2006). Η αυτενέργεια σχετίζεται επίσης με την αυτονομία και την αυτοπραγμάτωση, λειτουργώντας ως δύναμη που επιφέρει αλλαγή και αντίσταση στη δομική εξουσία. (Eteläpelto et al., 2013). Σε πιο γενικές γραμμές, η έννοια της αυτενέργειας περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι λειτουργούν ως παράγοντες επιρροής που μπορούν να αλλάξουν το περιβάλλον τους (Bunnin & Yu, 2009; Goller & Harteis, 2017).
- Η αυτενέργεια των εκπαιδευτικών αναφέρεται στην ενεργό συμβολή τους στη διαμόρφωση της εργασίας τους και των συνθηκών αυτής (Hadar & Benish-Weisman, 2019). Ως έννοια, η αυτενέργεια των εκπαιδευτικών δίνει έμφαση στην ικανότητα εκτέλεσης του έργου της διδασκαλίας και της μάθησης, λαμβάνοντας υπόψη τους πηγές και τους περιορισμούς του εργασιακού περιβάλλοντος, και λαμβάνει υπόψη τις προσωπικές πεποιθήσεις, αξίες και ιδιότητες των εκπαιδευτικών (Gudmundsdottir & Hathaway, 2020).
- Η αυτενέργεια των εκπαιδευτικών αναφέρεται σε έναν σημαντικό συνδυασμό της «αίσθησης σκοπιμότητας των ανθρώπων και των δυνατοτήτων και ευκαιριών που αντιλαμβάνονται» (Priestley et al., 2016, p. 3). Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να διαθέτουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες όχι μόνο για να βελτιώνουν τη

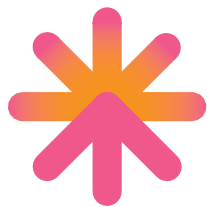
DIDACTIVE

μάθηση των μαθητών, αλλά και για να αναστοχάζονται κριτικά και να υποστηρίζουν θέματα και πολιτικές που αφορούν τη διδασκαλία και τη μάθηση (Coffman, 2015; Wilcox & Lawson, 2018). Αυτό απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς να έχουν αυτενέργεια και κάποια αντίληψη της συλλογικής τους δύναμης (Colvin, 2013).

- Η αυτενέργεια των εκπαιδευτικών επηρεάζεται από τους διευθυντές των σχολείων που αντιμετωπίζουν τους εκπαιδευτικούς ως επαγγελματίες, προτιμούν καινοτόμες στρατηγικές εφαρμογής και έχουν δημιουργήσει σχέσεις εμπιστοσύνης και επικοινωνίας (Lawson et al., 2017). Στην πραγματικότητα, η αυτενέργεια προκύπτει από την αλληλεπίδραση των ατομικών και ομαδικών/συλλογικών αντιλήψεων και προθέσεων, καθώς και από τις συνθήκες που παρέχονται από το σχολείο, την περιφέρεια και την γύρω κοινότητα (Wilcox & Lawson, 2018). Οι ερευνητές που μελετούν τη αυτενέργεια των εκπαιδευτικών πρέπει επομένως να εξετάσουν τις κουλτούρες, τις δομές και τις σχέσεις που διαμορφώνουν τις συγκεκριμένες «οικολογίες» στις οποίες εργάζονται οι εκπαιδευτικοί, συμπεριλαμβανομένου του οργανωτικού κλίματος, των ρουτινών και των τελετουργιών των σχολείων (Lawson et al., 2017).
- Στις υπάρχουσες έρευνες, η ανθρώπινη αυτενέργεια έχει συνήθως πολύ θετικούς συνειρμούς με τη δημιουργικότητα και την κινητοποίηση, την ευημερία και ακόμη και τη γενική ευτυχία (Chen-Levi et al., 2022; Welzel & Inglehart, 2010).

Σχόλια σχετικά με την ερευνητική άσκηση

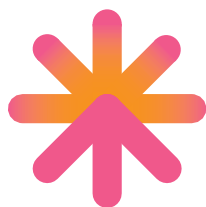
- Χρήσιμα εργαλεία: Panorama Social-Emotional Learning Survey. (ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΤΗ Έρευνα για την Κοινωνικο-Συναισθηματική Μάθηση Θέματα και ερωτήσεις για Μαθητές, Εκπαιδευτικούς και Προσωπικό). Η Panorama Education είναι μια εταιρεία εκπαιδευτικής τεχνολογίας που ιδρύθηκε το 2012 και βοηθά τους μαθητές να επιτύχουν ακαδημαϊκή επιτυχία και ευημερία, ενώ παρέχει στα σχολεία και τις σχολικές περιφέρειες μια πλατφόρμα για να ακούσουν τις ανάγκες των οικογενειών, των μαθητών και των εκπαιδευτικών στην τάξη. Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν την πλατφόρμα λογισμικού της Panorama για να κατανοήσουν και να υποστηρίξουν τους μαθητές σε θέματα ακαδημαϊκών επιδόσεων, φοίτησης, συμπεριφοράς και ανάπτυξης δεξιοτήτων ζωής. Οι ηγέτες των σχολικών περιφερειών χρησιμοποιούν την ίδια πλατφόρμα για να παρακολουθούν την πρόοδο προς την επίτευξη στρατηγικών στόχων, όπως η αλφαριθμητισμός, η αποφοίτηση και η ασφάλεια στα σχολεία, US.
- ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ © OECD 2020, Education Policy Outlook in Greece: <https://doi.org/10.1787/f10b95cf-en> & Education and Training Monitor 2024 - Έκθεση ανά χώρα: <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/en/country-reports/greece.html>

DIDACTIVE

ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΠΟ PRESSURE LINE (Ολλανδία) Ορισμοί και ερευνητική βιβλιογραφία σχετικά με την αυτενέργεια ή συναφείς όρους

Πηγή 1	What Is Agency? Άρθρο από περιοδικό
Πλήρης παραπομπή	What Is Agency? Mustafa Emirbayer, Ann Mische American Journal of Sociology, Vol. 103, No. 4 (January 1998)
Σύνδεσμος	https://www.jstor.org/stable/10.1086/231294?seq=2
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Το άρθρο αυτό έχει ως στόχο: (1) να αναλύσει την αυτενέργεια στα διάφορα συστατικά της στοιχεία (αν και αυτά είναι αλληλένδετα εμπειρικά), (2) να καταδείξει τους τρόπους με τους οποίους αυτές οι διαστάσεις της αυτενέργειας αλληλοδιεισδύουν με μορφές δομής, (3) να επισημάνει τις επιπτώσεις μιας τέτοιας αντίληψης της αυτενέργειας στην εμπειρική έρευνα.
Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Οι συγγραφείς αντιλαμβάνονται την αυτενέργεια ως μια χρονικά ενσωματωμένη διαδικασία κοινωνικής δέσμευσης, που διαμορφώνεται από το παρελθόν (στην «επαναληπτική» ή συνήθη πτυχή της), αλλά επίσης προσανατολίζεται προς το μέλλον (ως «προβολική» ικανότητα να φαντάζεται εναλλακτικές δυνατότητες) και προς το παρόν (ως «πρακτική-αξιολογική» ικανότητα να τοποθετεί τις συνήθειες του παρελθόντος και τα μελλοντικά σχέδια στο πλαίσιο των συγκυριών της στιγμής). Οι μελετητές Emirbayer και Mische (1998) ορίζουν την αυτενέργεια ως μια χρονικά ενσωματωμένη διαδικασία κοινωνικής δέσμευσης που διαμορφώνεται από το παρελθόν, προσανατολίζεται προς το μέλλον και εκδηλώνεται στο παρόν.

DIDACTIVE

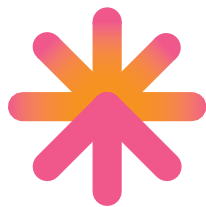
Πηγή 2	Learning throughout working life Άρθρο από περιοδικό
Πλήρης παραπομπή	Learning throughout working life: a relational interdependence between personal and social agency
Σύνδεσμος	https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1111/j.1467-8527.2007.00394.x?src=recsys
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Άρθρο του Stephen Billet που δημοσιεύθηκε στο British Journal of Educational Studies, 2010
Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Η αυτενέργεια στην ΕΕΚ συνδέεται στενά με την ανάπτυξη της ταυτότητας, καθώς οι μαθητές διαμορφώνουν μια επαγγελματική ταυτότητα στον κλάδο ή το πεδίο που έχουν επιλέξει. Οι μαθητές επαγγελματικής εκπαίδευσης διαμορφώνουν την ταυτότητά τους συμμετέχοντας σε μαθησιακές δραστηριότητες που αντανakλούν τους μελλοντικούς τους ρόλους. Αυτή η «ενεργός συμμετοχή» τους βοηθά να εσωτερικεύσουν τα επαγγελματικά πρότυπα, διαμορφώνοντας τόσο την αυτενέργεια όσο και την ταυτότητά τους.

Πηγή 3	Agentic Engagement Άρθρο από περιοδικό
Πλήρης παραπομπή	Agentic Engagement: Transcending Passive Motivation
Σύνδεσμος	https://selfdeterminationtheory.org/wp-content/uploads/2024/04/2024_Patall_AE_PrePrint.pdf
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Άρθρο της Erika A. Patall Rossier, Σχολή Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας, 2024
Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Η αυτενέργεια είναι ένα σημαντικό κατασκεύασμα στην ψυχολογία, το οποίο από καιρό θεωρείται κρίσιμο για τη μάθηση, την ανάπτυξη, την ψυχολογική λειτουργία και τα αποτελέσματα της ζωής.

DIDACTIVE

	Με συνδέσεις με ερευνητικές παραδόσεις στην κοινωνική, προσωπική, εκπαιδευτική, υγειονομική και οργανωτική ψυχολογία, καθώς και σε άλλους τομείς των κοινωνικών επιστημών, η αυτενέργεια έχει οριστεί με πολλούς τρόπους και έχει χαρακτηριστεί με πολλούς όρους. Ωστόσο, στην ουσία της, η αυτενέργεια αντανakλά συνήθως την πεποίθηση, την ικανότητα και την κινητοποίηση των ανθρώπων να επηρεάζουν και να μετασχηματίζουν τον κοινωνικό κόσμο και τα δικά τους αποτελέσματα, με τον πράκτορα να είναι κάποιος που επιβάλλει σκόπιμα αυτή την ικανότητα, προσπαθώντας να επηρεάσει τη δική του λειτουργία και τις συνθήκες της ζωής του (π.χ. Bandura, 2006; 2018). Στην τάξη, οι μαθητές μερικές φορές επιβάλλουν την αυτενέργειά τους αξιοποιώντας τις εσωτερικές πηγές κινήτρων τους και συμμετέχοντας με τρόπους που αλλάζουν τις συνθήκες μάθησής τους. Πράγματι, η έρευνα σε εκπαιδευτικά πλαίσια έχει καταστήσει σαφές ότι οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές επηρεάζουν αμοιβαία αυτό που ο καθένας πιστεύει, αισθάνεται, λέει και κάνει στην τάξη.
Πηγή 4	Άρθρο από περιοδικό στην ολλανδική γλώσσα
Πλήρης παραπομπή	Actief leren hoe doe je dat (Active learning, how do you do it)
Σύνδεσμος	https://tleerlab.nl/actief-leren-hoe-doe-je-dat/
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Σε αυτό το παράδειγμα περιγράφεται η μέθοδος «Ενεργητική μάθηση». Με την ενεργητική μάθηση, είναι σημαντικό οι μαθητές να επεξεργάζονται εκ νέου το υλικό του μαθήματος. Δημιουργούν ένα νέο προϊόν από αυτό, όπως θα λέγαμε. Με αυτόν τον τρόπο, πρέπει να σκεφτούν ενεργά το υλικό του μαθήματος. Όσο πιο πολύ πρέπει να σκεφτούν, τόσο μεγαλύτερο είναι το μαθησιακό κέρδος. Εγκεφαλικά κύτταρα Όταν οι μαθητές μαθαίνουν ενεργά, δημιουργούνται ισχυρές συνδέσεις μεταξύ των εγκεφαλικών κυττάρων. Αυτό είναι που θέλουμε, γιατί έτσι το υλικό του μαθήματος μπορεί να αποθηκευτεί στη μακροπρόθεσμη μνήμη. Τότε οι μαθητές μαθαίνουν πραγματικά.

DIDACTIVE

Πηγή 5	Αυτονομία (στην ολλανδική γλώσσα)
Πλήρης παραπομπή	Autonomie (Autonomy)
Σύνδεσμος	https://wij-leren.nl/autonomie.php
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Τι είναι η αυτονομία; Η αυτονομία είναι η αυτοδιάθεση, η ελευθερία από εξωτερικούς ελέγχους. Η λέξη αυτονομία προέρχεται από την ελληνική λέξη «αυτονομία» ή «αυτός», που σημαίνει «εαυτός», και από τη λέξη «νόμος», που αναφέρεται στο νόμο. Επομένως, η λέξη «αυτονομία» υποδηλώνει ότι επιβάλλεις τους δικούς σου νόμους στον εαυτό σου. Σε πολλές (διεθνείς) μελέτες, η αυτονομία των μαθητών φαίνεται να αυξάνει την παρακίνηση και την απόδοση των μαθητών. Η αυτονομία είναι μία από τις βασικές ψυχολογικές ανάγκες, μαζί με την ανάγκη για σχέσεις και ικανότητες. Στις Κάτω Χώρες, πολλά σχολεία έχουν ανανεώσει το εκπαιδευτικό τους μοντέλο με στόχο τη βελτίωση της παρακίνησης των μαθητών τους και, κατά συνέπεια, τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ιδιαίτερα με την παροχή μεγαλύτερης αυτονομίας στους μαθητές, η παρακίνηση και η μάθησή τους θα ενισχυθούν. Μια σημαντική τάση σε αυτό είναι η λεγόμενη προσαρμοστική εκπαίδευση. Οι τρεις βασικές ψυχολογικές ανάγκες, οι σχέσεις, οι ικανότητες και η αυτονομία, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτό.

DIDACTIVE

Μετάφραση της αυτενέργειας στη γλώσσα σας. Εάν δεν είναι διαθέσιμη, παρέχετε μεταφράσεις σχετικών όρων.

Αυτενέργεια = Handelingsvermogen / Zelfbeschikking

Θεωρία και πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας και συναφείς όροι στη χώρα σας (1 -2 σελίδες μέγ.)

Η θεωρία και η πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας στις Κάτω Χώρες συνήθως διασταυρώνουν τομείς όπως η κοινωνιολογία, η ψυχολογία, η διακυβέρνηση και οι οργανωτικές μελέτες.

1. Θεωρητικά Πλαίσια

Στις Κάτω Χώρες, η έννοια της αυτενέργειας (που συχνά μεταφράζεται ως handelingsvermogen ή autonomie) διερευνάται σε επιστημονικούς κλάδους όπως:

➔ Κοινωνιολογία και Κοινωνικές Επιστήμες:

- Εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα ή οι ομάδες αναπτύσσουν την ικανότητα να ενεργούν εντός των κοινωνικών δομών.
- Οι θεωρίες κοινωνιολόγων όπως ο Pierre Bourdieu (habitus) και ο Anthony Giddens (structuration) έχουν επηρεάσει τον ακαδημαϊκό διάλογο στην Ολλανδία.
- Οι όροι sociale cohesie (κοινωνική συνοχή) και maatschappelijke participatie (κοινωνική συμμετοχή) είναι συνήθεις όροι που χρησιμοποιούνται στην έρευνα.

➔ Ψυχολογία και Εκπαίδευση:

- Η αυτενέργεια συνδέεται με την προσωπική ανάπτυξη, την αυτοαποτελεσματικότητα (zelfeffectiviteit) και την ενδυνάμωση (empowerment).
- Στην εκπαίδευση, συνάδει με την actief leren (ενεργό μάθηση) και τη leerautonomie (μαθησιακή αυτονομία).

➔ Διακυβέρνηση και Μελέτες Πολιτικής:

- Η αυτενέργεια στη διακυβέρνηση, ιδίως η burgerparticipatie (συμμετοχή των πολιτών), δίνει έμφαση στην ενδυνάμωση των ατόμων και των κοινοτήτων ώστε να μπορούν να επηρεάζουν τις πολιτικές.
- Οι τάσεις αποκέντρωσης έχουν ενθαρρύνει τη zelfredzaamheid (αυτονομία) ως βασική αρχή της ολλανδικής πολιτικής.

DIDACTIVE

2. Πρακτική στην Ολλανδία

Κοινωνική και Κοινοτική Ανάπτυξη:

Συμμετοχικά Μοντέλα:

Η ολλανδική κυβέρνηση ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες των πολιτών (initiatieven van burgers) μέσω πολιτικών που προωθούν την αυτοδιαχείριση (zelfbeheer) και τις προσεγγίσεις από τη βάση προς την κορυφή.

Παραδείγματα περιλαμβάνουν:

- Neighborhood projects (buurtinitiatieven).
- Local co-operatives (lokale coöperaties).

Προγράμματα Ενδυνάμωσης:

Οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και οι δήμοι διοργανώνουν συχνά προγράμματα κατάρτισης για την ενδυνάμωση ευάλωτων ομάδων, δίνοντας έμφαση στην handelingsperspectief (προοπτική δράσης) και στο sociaal ondernemerschap (κοινωνική επιχειρηματικότητα).

Εκπαίδευση και Προσωπική Ανάπτυξη:

- Τα ολλανδικά σχολεία δίνουν έμφαση στην καλλιέργεια της αυτονομίας των μαθητών μέσω της competentiegericht leren (μάθηση βασισμένη στις ικανότητες) και των 21e-eeuwse vaardigheden (δεξιότητες του 21ου αιώνα), οι οποίες περιλαμβάνουν την κριτική σκέψη και την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση.
- Προγράμματα όπως το Talentontwikkeling (ανάπτυξη ταλέντων) στοχεύουν στην ενίσχυση της προσωπικής αυτενέργειας των μαθητών.

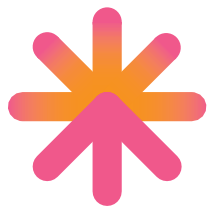
3. Σημαντικοί Όροι στα ολλανδικά

Ακολουθούν ορισμένοι όροι που χρησιμοποιούνται συχνά σε σχέση με την ανάπτυξη της αυτενέργειας στις Κάτω Χώρες:

- Zelfbeschikking (αυτοδιάθεση)
- Empowerment (ενδυνάμωση, συχνά χρησιμοποιείται ως έχει στα ολλανδικά)
- Autonomie (αυτονομία)
- Participatie (συμμετοχή)
- Zelforganisatie (αυτοοργάνωση)
- Eigenaarschap (ιδιοκτησία, ειδικά προσωπική ή οργανωτική ευθύνη)

Ο προτεινόμενος ορισμός της «αυτενέργειας»

Η πρότασή μας είναι να χρησιμοποιηθούν «δεξιότητες αυτενέργειας» και όχι «αυτενέργεια».

DIDACTIVE

Ορισμός:

Η δεξιότητα αυτενέργειας είναι η ικανότητα ενός ατόμου να εφαρμόζει τις γνώσεις που διαθέτει, να εκτελεί αποτελεσματικά καθήκοντα, να λαμβάνει σωστές αποφάσεις και να επιτυγχάνει στόχους που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.

Σχόλια σχετικά με την ερευνητική άσκηση

Επεξήγηση του ChatGPT σχετικά με την αυτενέργεια:

Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EEK), η έννοια της «αυτενέργειας» είναι ζωτικής σημασίας, καθώς αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα κάνουν επιλογές και αναλαμβάνουν δράσεις στο πλαίσιο της μάθησης και της επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Η αυτενέργεια στην έρευνα για την EEK συχνά διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές, οι εκπαιδευτές και τα ιδρύματα προσαρμόζονται στο εκπαιδευτικό και εργασιακό περιβάλλον για να διαμορφώσουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία, να αποκτήσουν δεξιότητες και να διαχειριστούν τις προκλήσεις. Ακολουθεί μια επισκόπηση των βασικών ορισμών και της σχετικής ερευνητικής βιβλιογραφίας σχετικά με την αυτενέργεια και τους συναφείς όρους στο πλαίσιο.

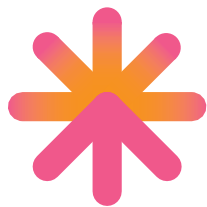
1. Ορισμός της αυτενέργειας

Η αυτενέργεια αναφέρεται γενικά στην ικανότητα των ατόμων να ενεργούν ανεξάρτητα, να κάνουν επιλογές και να επηρεάζουν το περιβάλλον τους. Στην EEK, η αυτενέργεια μπορεί να εκδηλωθεί με τους τρόπους με τους οποίους οι μαθητές αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη μάθησή τους, προσαρμόζονται στο εργασιακό περιβάλλον και λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την καριέρα τους. Μελετητές όπως οι Emirbayer και Mische (1998) ορίζουν την αυτενέργεια ως μια χρονικά ενσωματωμένη διαδικασία κοινωνικής δέσμευσης που διαμορφώνεται από το παρελθόν, προσανατολίζεται προς το μέλλον και εκδηλώνεται στο παρόν. Στην EEK, η αυτενέργεια δεν αφορά μόνο την ατομική αυτονομία, αλλά και τη διαπραγμάτευση περιορισμών και ευκαιριών στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δομών, των προγραμμάτων κατάρτισης και των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας.

2. Διαστάσεις της αυτενέργειας στην EEK

Η έρευνα στον τομέα της EEK συχνά διερευνά την αυτενέργεια μέσω διαφόρων διαστάσεων:

- Αυτενέργεια: Αναφέρεται στην ικανότητα του μαθητή να θέτει στόχους, να αυτορυθμίζεται και να αναστοχάζεται τις δικές του μαθησιακές διαδικασίες. Αυτό συνδέεται με την έννοια της αυτοαποτελεσματικότητας του Bandura (1989), όπου η πίστη στις

DIDACTIVE

ικανότητες του ατόμου επηρεάζει την ικανότητά του να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.

- **Σχεσιακή αυτενέργεια:** Αναγνωρίζει ότι η αυτενέργεια ασκείται στο πλαίσιο κοινωνικών συνθηκών. Οι μαθητές ΕΕΚ αλληλεπιδρούν με εκπαιδευτές, μέντορες και συνομηλίκους, και αυτές οι σχέσεις διαμορφώνουν την αυτενέργειά τους. Ο Edwards (2005) τονίζει τη σχεσιακή αυτενέργεια ως την ικανότητα να συνεργάζεσαι με άλλους κατανοώντας τις προοπτικές τους και αναπτύσσοντας κοινές λύσεις.
- **Μετασχηματιστική αυτενέργεια:** Αυτή η πτυχή εστιάζει στην ικανότητα των ατόμων να αμφισβητούν και να αλλάζουν τις συνθήκες που περιορίζουν τις ενέργειές τους. Η μετασχηματιστική αυτενέργεια συχνά συζητείται σε σχέση με τη θεωρία της δραστηριότητας του Engeström (2001), η οποία εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα και οι ομάδες αντιμετωπίζουν τις αντιφάσεις στο περιβάλλον τους για να επιφέρουν αλλαγές.

3. Αυτενέργεια και ανάπτυξη ταυτότητας στην ΕΕΚ

Η αυτενέργεια στην ΕΕΚ συνδέεται στενά με την ανάπτυξη της ταυτότητας, καθώς οι μαθητές διαμορφώνουν μια επαγγελματική ταυτότητα στον κλάδο ή το πεδίο που έχουν επιλέξει. Ο Billett (2010) τονίζει ότι οι μαθητές επαγγελματικής εκπαίδευσης διαμορφώνουν την ταυτότητά τους συμμετέχοντας σε μαθησιακές δραστηριότητες που αντικατοπτρίζουν τους μελλοντικούς τους ρόλους. Αυτή η «ενεργός συμμετοχή» τους βοηθά να εσωτερικεύσουν τα επαγγελματικά πρότυπα, διαμορφώνοντας τόσο την αυτενέργεια όσο και την ταυτότητά τους.

4. Αυτενέργεια στη μάθηση και στις Μεταβάσεις στην Εργασία

Στην ΕΕΚ, οι μεταβάσεις από το σχολείο στην εργασία ή μεταξύ των φάσεων κατάρτισης είναι κρίσιμες στιγμές όπου η αυτενέργεια αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Ο *Ecclestone (2007)* εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές χρειάζονται αυτενέργεια για να διαχειριστούν τις μεταβάσεις, ιδίως όσον αφορά την προσαρμογή στις νόρμες και τις προσδοκίες του χώρου εργασίας. Η αυτενέργεια επιτρέπει στα άτομα να αντιμετωπίζουν τις αβεβαιότητες, να ανταποκρίνονται σε νέες ευθύνες και, τελικά να υποστηρίζουν την ευελιξία στην καριέρα.

5. Αυτενέργεια και μαθησιακές διαδρομές

Η έννοια των «μαθησιακών διαδρομών» στην ΕΕΚ σχετίζεται με τους τρόπους με τους οποίους οι μαθητές κάνουν επιλογές στην εκπαιδευτική τους πορεία, όπως η επιλογή μαθημάτων, η απόκτηση πιστοποιητικών ή η συμμετοχή σε μάθηση με βάση την εργασία. Μελετητές της ΕΕΚ, όπως οι *Guile και Young (2003)*, υποστηρίζουν ότι η αυτενέργεια είναι

DIDACTIVE

κεντρικής σημασίας για την πλοήγηση σε αυτές τις διαδρομές, καθώς οι μαθητές πρέπει να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις που συνάδουν με τους επαγγελματικούς τους στόχους και να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες αγορές εργασίας.

6. Αυτενέργεια και θεσμικά πλαίσια στην ΕΕΚ

Η αυτενέργεια των μαθητών ΕΕΚ συχνά περιορίζεται ή διευκολύνεται από θεσμικά πλαίσια, όπως πολιτικές, σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών και κουλτούρα στο χώρο εργασίας. Για παράδειγμα, ο *Wheelahan (2010)* υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο οι θεσμικές δομές στην ΕΕΚ μπορούν είτε να περιορίσουν είτε να διευρύνουν την ικανότητα των μαθητών να ασκούν αυτενέργεια, ανάλογα με το πόσο ευέλικτα ή περιοριστικά είναι τα προγράμματα σπουδών και τα περιβάλλοντα κατάρτισης.

7. Τρέχουσες ερευνητικές τάσεις

Πρόσφατες έρευνες στον τομέα της ΕΕΚ επισημαίνουν διάφορες τάσεις σχετικά με την αυτενέργεια:

- Αυτενέργεια σε ψηφιακά μαθησιακά περιβάλλοντα: Με την αυξανόμενη ενσωμάτωση των ψηφιακών εργαλείων στην ΕΕΚ, οι ερευνητές διερευνούν τον τρόπο με τον οποίο τα διαδικτυακά μαθησιακά περιβάλλοντα υποστηρίζουν ή εμποδίζουν
- Αυτενέργεια σε προγράμματα ΕΕΚ χωρίς αποκλεισμούς: Οι μελετητές εξετάζουν πώς εκδηλώνεται η αυτενέργεια μεταξύ διαφορετικών πληθυσμών στην ΕΕΚ, όπως οι μειονεκτούντες ή οι μαθητές που ανήκουν σε μειονότητες, και πώς να σχεδιάσουν πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς που ενδυναμώνουν όλους τους μαθητές.
- Δια βίου μάθηση και αυτενέργεια στην καριέρα: Καθώς η ΕΕΚ προετοιμάζει όλο και περισσότερο τους μαθητές για δια βίου προσαρμοστικότητα, οι ερευνητές ενδιαφέρονται για το πώς η αυτενέργεια υποστηρίζει τη συνεχή ανάπτυξη της καριέρας και τη μάθηση πέρα από τα αρχικά προγράμματα ΕΕΚ.

Συμπέρασμα

Η αυτενέργεια στην ΕΕΚ είναι μια πολυδιάστατη έννοια που διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές εμπλέκονται στις εκπαιδευτικές τους διαδρομές, αναπτύσσουν την επαγγελματική τους ταυτότητα και μεταβαίνουν στην αγορά εργασίας. Με την εξέταση του τρόπου με τον οποίο η αυτενέργεια διευκολύνεται ή περιορίζεται από προσωπικούς, σχεσιακούς και θεσμικούς παράγοντες, η έρευνα στον τομέα της ΕΕΚ παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για τη δημιουργία υποστηρικτικών μαθησιακών περιβαλλόντων που ενδυναμώνουν τους μαθητές.

DIDACTIVE

Έκθεση Έρευνας Γραφείου από την Berater (Αυστρία) Ορισμοί και ερευνητική βιβλιογραφία σχετικά με την αυτενέργεια ή συναφείς όρους

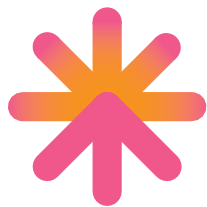
Πηγή 1	Μοντέλο ικανοτήτων δράσης
Πλήρης παραπομπή	Hülshoff, Theo (2002), Leadership Tätigkeiten
Σύνδεσμος	https://www.landsiedel-seminare.de/coaching-welt/wissen/lexikon/handlungskompetenz.html#:~:text=Die%20Handlungskompetenz%20setzt%20sich%20aus,die%20Methodenkompetenz%20sowie%20die%20Fachkompetenz
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Το μοντέλο δράσης του Hülshoff (2002) έχει τέσσερις διαστάσεις. Μόνο η συνεργασία στη δράση και η αλληλεπίδραση της επαγγελματικής και μεθοδολογικής ικανότητας, καθώς και της προσωπικότητας και της συναισθηματικής ικανότητας, επιτρέπουν την ικανή συμπεριφορά. Επιπλέον, ο Hülshoff (2010) κατηγοριοποιεί την ικανότητα της προσωπικότητας ως εγώ ή αυτοαντίληψη, ως ταύτιση με ηθικές αξίες και πεποιθήσεις και ως θεμέλιο της ικανότητας δράσης.
Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Η ικανότητα δράσης αποτελείται από τέσσερις άλλες ικανότητες. Υπάρχουν επομένως διάφοροι παράγοντες που την επηρεάζουν, η ποιότητα των οποίων μπορεί να χαρακτηριστεί ήδη σε νεαρή ηλικία. Οι τέσσερις υπο-ικανότητες είναι η προσωπική ικανότητα, η κοινωνική ικανότητα, η μεθοδολογική ικανότητα και η επαγγελματική ικανότητα.

Πηγή 2	Άρθρο
Πλήρης παραπομπή	Bateman, T. (2022), Agency Is the Highest Level of Personal Competence, Psychology Today
Σύνδεσμος	https://www.psychologytoday.com/intl/blog/getting-proactive/202203/agency-is-the-highest-level-personal-competence#:~:text=Agency

DIDACTIVE

Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	US business psychologist Συνοπτικός, σαφής ορισμός της αντιπροσωπείας με βάση 4 πυλώνες, που παρέχει επίσης μια ιεραρχία 4 σταδίων για την ανάπτυξη της αντιπροσωπείας Η ανθρώπινη αυτενέργεια είναι μια νοοτροπία και ένα σύνολο ενεργειών που μπορούν να μάθουν και μας βοηθούν να επιτύχουμε αυτό που θέλουμε στη ζωή. Η αυτενέργεια είναι μια ψυχολογική έννοια και περιλαμβάνει τέσσερις δραστηριότητες: 1. Προνοητικότητα: απόφαση να αναλάβουμε μια πρόκληση, προνοητική σκέψη, θέσπιση στόχων και κατάρτιση σχεδίων. 2. Υλοποίηση: να κάνεις τα πρώτα βήματα, να εφαρμόζεις τα σχέδια και να επιμένεις μέχρι να πετύχεις. 3. Αυτοδιαχείριση: να φροντίζεις τον εαυτό σου, να διαχειρίζεσαι τα συναισθήματα και το άγχος και να διατηρείς την καλή υγεία σου για να συνεχίσεις τις προσπάθειές σου. 4. Μάθηση και προσαρμογή: να παρακολουθείς την πρόοδο, να επανεξετάζεις τις στρατηγικές και τις τακτικές και να κάνεις αποτελεσματικές προσαρμογές.
Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	Η «αυτενέργεια» είναι η ισχυρότερη νοοτροπία που σχετίζεται με την ικανότητα, και βρίσκεται στην κορυφή μιας ιεραρχίας που περιλαμβάνει την ενδυνάμωση, την ικανότητα, την παθητικότητα και την παρακμή.
Πηγή 3	Άρθρο
Πλήρης παραπομπή	Oppermann, B. (2023), Handlungskompetenz: 5 notwendige Fähigkeiten & 9 Tipps
Σύνδεσμος	https://www.lernen.net/artikel/handlungskompetenz-27836/
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Άρθρο στο γερμανικό εκπαιδευτικό περιοδικό lernen.net. Το άρθρο τονίζει ότι η ικανότητα Αυτενέργειας είναι ένα σημαντικό σύνολο δεξιοτήτων που είναι

DIDACTIVE

Σχετικός (-οί) ορισμός (-οί)	απαραίτητες όχι μόνο στον τομέα της ζωής, αλλά και σε πολλούς τομείς της ζωής: - Εργασία - Εκπαίδευση - Προσωπικές σχέσεις - Γονεϊκή μέριμνα - Υγεία και ευεξία - Οικονομικά - Δραστηριότητες αναψυχής Το άρθρο, όπως και πολλά άλλα γερμανόφωνα άρθρα, ορίζει 5 τομείς ικανοτήτων της ικανότητας αυτενέργειας: - Επαγγελματική εμπειρογνωμοσύνη - Μεθοδολογική εμπειρογνωμοσύνη - Κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες - Αυτο-ικανότητα - Ικανότητα μάθησης Η ικανότητα αυτενέργειας σημαίνει ότι κάποιος μπορεί να ενεργεί κατάλληλα και με επιτυχία. Πρόκειται για το να βρίσκεις τον δρόμο σου σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα, να λαμβάνεις αποφάσεις και να επιλύεις προβλήματα.
Πηγή 4 Πλήρης περιγραφή Σύνδεσμος Σύντομη περιγραφή (μέγ. 10 γραμμές)	Δημοσίευση Schorn, B. (2007), Die Tableaus der Kunstsparten Arbeitsmaterialien zum Kompetenznachweis Kultur https://kompetenznachweiskultur.de/wp-content/uploads/2020/07/KK_Tableaus_174081.pdf Το παρόν έγγραφο αναφέρει την ικανότητα αυτενέργειας ως μία από τις δεξιότητες που μπορούν να αποκτηθούν ή να αναπτυχθούν περαιτέρω στο πλαίσιο του πολιτιστικού έργου για τη νεολαία. Διακρίνει μεταξύ - Αυτο-ικανότητας / Προσωπικής ικανότητας δράσης - Κοινωνικής ικανότητας / Διαπροσωπικής ικανότητας δράσης - Μεθοδολογικής ικανότητας / Τεχνικής ικανότητας δράσης με 5-6 υπο-ικανότητες η καθεμία.

DIDACTIVE

Μετάφραση του όρου «αυτενέργεια» στη γλώσσα σας. Εάν δεν είναι διαθέσιμη, παρέχετε μεταφράσεις σχετικών όρων.

Handlungsfähigkeit: Δυνατότητα δράσης

- Δίκαιο: Η ικανότητα να ενεργεί κανείς σημαίνει ότι μπορεί να αποκτήσει ή να αναλάβει δικαιώματα και υποχρεώσεις σε νομικό πλαίσιο μέσω των δικών του ενεργειών.
- Ψυχολογία: Η Handlungsfähigkeit χαρακτηρίζει τη βασική ανάγκη για ανθρώπινα δικαιολογημένη δράση (σε αντίθεση με την απλώς υπό όρους συμπεριφορά των ζώων), η οποία αποσκοπεί στην επίτευξη ελέγχου των συνθηκών διαβίωσης του ατόμου στο πλαίσιο της κοινωνικής διατήρησης της ζωής.
- Ιατρική: Στην ιατρική, μιλάμε επίσης για Handlungsfähigkeit. Αυτή μπορεί να περιοριστεί ή να χαθεί λόγω τραυματισμού ή ασθένειας.
- Κοινωνιολογία (από τη δεκαετία του '70): Η ικανότητα αυτενέργειας ορίζεται ως η ικανότητα των ατόμων να ενεργούν ανεξάρτητα σε συγκεκριμένες καταστάσεις και να λαμβάνουν τις δικές τους ελεύθερες αποφάσεις.

Handlungsmacht: Δυνατότητα δράσης

Handlungskompetenz: Ικανότητα δράσης

Ενδυνάμωση: Η ενδυνάμωση αναφέρεται σε προσεγγίσεις εργασίας που ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να ανακαλύψουν τις δικές τους δυνάμεις και να αναπτύξουν μεγαλύτερο βαθμό αυτονομίας και αυτοδιάθεσης. Με προέλευση από τον τομέα της εκπαίδευσης, η ενδυνάμωση στοχεύει στην ενίσχυση των υφιστάμενων ικανοτήτων των ανθρώπων και στην αξιοποίηση των πόρων τους. Ο όρος χρησιμοποιείται ιδιαίτερα ευρέως σε σχέση με τις μειονεκτούσες ομάδες, τις μειονότητες και τα δικαιώματα των γυναικών.

Θεωρία και πρακτική της ανάπτυξης της αυτενέργειας και συναφείς όροι στη χώρα σας (1 -2 σελίδες μέγ.)

Οι όροι «αυτενέργεια» και «ενδυνάμωση» έχουν διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στη συζήτηση για την εκπαιδευτική πολιτική στην Αυστρία τα τελευταία 25 χρόνια, ιδίως κατά την πρώτη δεκαετία του αιώνα. Στην εκπαιδευτική πολιτική, οι δύο όροι χρησιμοποιούνται συχνά μαζί με σκοπό, αφενός, την ενίσχυση των ικανοτήτων και, αφετέρου, την προώθηση της κριτικής σκέψης και της ενεργού συμμετοχής στη διαμόρφωση των κοινωνικών διαδικασιών. Έχουν εξεταστεί σε διάφορα πλαίσια, από τη σχολική εκπαίδευση έως την εκπαίδευση ενηλίκων, την κατάρτιση για την αγορά εργασίας και τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση. Οι συζητήσεις

Co-funded by
the European Union

DIDACTIVE

αντικατοπτρίζουν την προσπάθεια να κατανοηθεί η εκπαίδευση ως μέσο προώθησης των ατομικών και συλλογικών δεξιοτήτων δράσης.

Αυτενέργεια

Ο όρος «αυτενέργεια» έχει συζητηθεί στην Αυστρία κυρίως σε σχέση με την έννοια των βασικών ικανοτήτων, αναφερόμενος στην ικανότητα να ενεργεί κανείς με αυτοδιάθεση και ικανότητα σε διάφορους τομείς της ζωής.

Η εισαγωγή του προσανατολισμού στις ικανότητες στο πρόγραμμα σπουδών (π.χ. το 2003 στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) είχε ως στόχο όχι μόνο τη διδασκαλία εξειδικευμένων γνώσεων, αλλά και την ενίσχυση των κοινωνικών, μεθοδολογικών και προσωπικών δεξιοτήτων. Στην εκπαίδευση ενηλίκων, η ενεργός συμμετοχή τονίστηκε ως κεντρική πτυχή της δια βίου μάθησης, ιδίως στη στρατηγική «Δια βίου μάθηση 2020».

Προώθηση των ικανοτήτων αυτομάθησης: Η ικανότητα να μαθαίνει κανείς ανεξάρτητα θεωρήθηκε απαραίτητη για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας μεταβαλλόμενης αγοράς εργασίας.

Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων: Μπροστά στην ψηφιοποίηση, η ικανότητα δράσης συνδέθηκε όλο και περισσότερο με την κατάκτηση των ψηφιακών τεχνολογιών.

Κριτικές φωνές παραπονέθηκαν ότι η έμφαση στην ενεργό συμμετοχή είχε συχνά οικονομικά κίνητρα, προκειμένου να καταστούν οι εργαζόμενοι κατάλληλοι για την αγορά, ενώ παραμελήθηκαν οι κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις της εκπαίδευσης.

Ενδυνάμωση

Ο όρος «ενδυνάμωση» συζητείται όλο και περισσότερο στο πλαίσιο των ίσων ευκαιριών και της προώθησης των μειονεκτουσών ομάδων. Πρόκειται για την ενδυνάμωση των ανθρώπων ώστε να διαμορφώνουν ενεργά τις συνθήκες διαβίωσής τους και να μειώνονται οι κοινωνικές ανισότητες.

Κοινωνική ένταξη: η ενδυνάμωση θεωρήθηκε βασική έννοια για τα προγράμματα ένταξης των μεταναστριών και των μειονεκτουσών ομάδων. Έργα όπως το «Mentoring for migrant women» (Καθοδήγηση για μετανάστριες) ή η καθοδήγηση νέων προωθήθηκαν ως μέτρα εκπαιδευτικής πολιτικής.

Δικαιώματα των γυναικών: Η ενδυνάμωση χρησιμοποιήθηκε ειδικά στο πλαίσιο της εκπαίδευσης των γυναικών, για παράδειγμα μέσω πρωτοβουλιών όπως το «Frauen in Handwerk und Technik (FiT)» (Γυναίκες

DIDACTIVE

στη χειροτεχνία και την τεχνολογία), με στόχο να διευκολυνθεί η είσοδος των γυναικών σε επαγγελματικά πεδία που κυριαρχούνται από τους άνδρες.

Ομάδες με εκπαιδευτικά μειονεκτήματα: Η ενδυνάμωση κατέστη κεντρικό θέμα της συζήτησης σχετικά με την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και την προώθηση των μειονεκτούντων νέων.

Ένα αμφιλεγόμενο θέμα ήταν εάν η ενδυνάμωση έχει πραγματικά χειραφετητικό αποτέλεσμα ή εάν χρησιμεύει κυρίως για την προώθηση της προσαρμογής στις υπάρχουσες δομές χωρίς να τις αμφισβητεί.

Ο προτεινόμενος λειτουργικός ορισμός του όρου «αυτενέργεια»

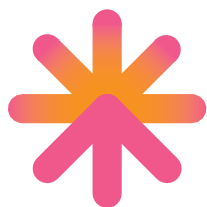
Η αυτενέργεια είναι μια ψυχολογική έννοια και περιλαμβάνει τέσσερις δραστηριότητες:

1. Προνοητικότητα: απόφαση να αναλάβεις μια πρόκληση, να σκέφτεσαι μπροστά, να θέτεις στόχους και να κάνεις σχέδια.
2. Εφαρμογή: να κάνεις τα πρώτα βήματα, να υλοποιείς σχέδια και να επιμένεις μέχρι να πετύχεις.
3. Αυτοδιαχείριση: να φροντίζεις τον εαυτό σου, να διαχειρίζεσαι τα συναισθήματα και το άγχος και να διατηρείς καλή υγεία για να συνεχίσεις τις προσπάθειές σου.
4. Μάθηση και προσαρμογή: να παρακολουθείς την πρόοδο, να επανεξετάζεις στρατηγικές και τακτικές και να κάνεις αποτελεσματικές προσαρμογές.

Η «αυτενέργεια» είναι η ισχυρότερη νοοτροπία που σχετίζεται με την ικανότητα, και βρίσκεται στην κορυφή μιας ιεραρχίας που περιλαμβάνει την ενδυνάμωση, την ικανότητα, την παθητικότητα και την παρακμή.

Σχόλια σχετικά με την ερευνητική άσκηση

Η έννοια της «αυτενέργειας» και ειδικά οι γερμανικές μεταφράσεις της είναι μια πολυεπιστημονική έννοια που εμφανίζεται όχι μόνο στην εκπαίδευση, αλλά και στο δίκαιο, την ιατρική, την ψυχολογία και την κοινωνιολογία. Ορισμένες από τις έννοιες είναι πολύ διαφοροποιημένες. Για το DIDACTIVE, συνιστάται η χρήση ενός απλοποιημένου λειτουργικού ορισμού, ώστε να είναι δυνατή η λειτουργικοποίηση της έννοιας και η μέτρηση της ανάπτυξης των ικανοτήτων.

DIDACTIVE

Παράρτημα 2: Καλές Πρακτικές ανά εταίρο του έργου

Καλές Πρακτικές από τη Γαλλία – Cap Ulysse

Εταίρος	Cap Ulysse
Καλή Πρακτική 1	AI Vera
Τίτλος	The trusted number to verify facts
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.askvera.org/en
Χώρα	Γαλλία
Έτος	2024
Τύπος Καλής Πρακτικής	Μεθοδολογία/προσέγγιση Εργαλείο/πηγή μάθησης ή κατάρτισης Δια ζώσης εκπαίδευση Διαδικτυακή εκπαίδευση ➔ Άλλο: Εργαλείο AI
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Ονομάζεται Vera και παρουσιάζεται ως «ο αξιόπιστος αριθμός για την επαλήθευση γεγονότων». Πρόκειται για ένα γαλλικό AI, δωρεάν και εύκολο στη χρήση. Το μόνο που έχετε να κάνετε είναι να αποθηκεύσετε τον αριθμό του – 09.74.99.12.95 – και να του στείλετε μήνυμα στο WhatsApp ή να τον καλέσετε για να ρωτήσετε αν μια συγκεκριμένη φήμη είναι αληθινή. Απαντά αμέσως με ένα «Γεια σας, το όνομά μου είναι Vera. Ποιες πληροφορίες θα θέλατε να ελέγξετε σήμερα;» Στην ερώτηση «Είναι αλήθεια ότι υπάρχει όλο και περισσότερη βία στην ύπαιθρο;», απαντά «Θα ελέγξω τα γεγονότα για εσάς, περιμένετε ένα λεπτό». Σε λίγα δευτερόλεπτα, αναζητά 300 αξιόπιστους ιστότοπους ειδήσεων που έχουν επιλεγεί από μια επιτροπή εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένων περίπου 100 ιστότοπων επαλήθευσης γεγονότων.

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE:

- Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική;
- Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)

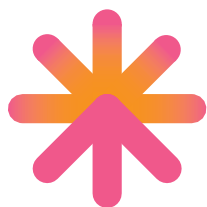
Όταν ρωτάται αν είναι αλήθεια ότι οι μετανάστες από την Αϊτή στις Ηνωμένες Πολιτείες τρώνε γάτες ή σκύλους, το αρνείται, επικαλούμενη τις εφημερίδες Le Monde και Le Figaro. Όταν ρωτάται αν είναι αλήθεια ότι ο πρόεδρος της Ουκρανίας αγόρασε ένα κάστρο με χρήματα που δόθηκαν στην Ουκρανία για να την βοηθήσουν στον πόλεμο της εναντίον της Ρωσίας, η Βέρα απαντά ότι «αυτή η ισχυρισμός είναι παραπληροφόρηση» και παραθέτει το 20minutes.

Η Vera δημιουργήθηκε από την ΜΚΟ LaReponse.tech, μια ομάδα εθελοντών πολιτών που εργάζονται στον τομέα της τεχνολογίας και σχηματίστηκε μετά τις βουλευτικές εκλογές του 2024. «Κατά τη διάρκεια των βουλευτικών εκλογών, είδαμε ακόμα πολιτικούς που ήταν ικανοί να πουν τα πάντα στον αέρα, με ψευδείς ειδήσεις παντού, και νομίζω ότι είχαν τεράστια επίδραση στην κοινή γνώμη», παραπονιέται ο Florian Gauthier.

Ωστόσο, ο συνιδρυτής εγγυάται ότι η Véra δεν έχει πολιτικό προσανατολισμό. «Υποτίθεται ότι είναι απολύτως αμερόληπτη», μας διαβεβαιώνει.

Το Vera είναι περισσότερο ένα εργαλείο παρά μια καλή πρακτική, αλλά μπορούμε να φανταστούμε την εισαγωγή του στην ΕΕΚ αναπτύσσοντας τη χρήση του ως καλή πρακτική στο μικτό μάθημα του DIDACTIVE (δημιουργία μίνι συζήτησης σχετικά με τις ψευδείς ειδήσεις και τις λανθασμένες πεποιθήσεις ορισμένων μαθητών και αποδόμηση αυτών με ερωτήσεις και χρήση του Vera – στη συνέχεια, φανταστείτε τη δημιουργία μικρών παρουσιάσεων από τους μαθητές για θέματα της επιλογής τους, επαληθευμένα από το Vera, για παρουσίαση στην τάξη). Αυτή η δραστηριότητα θα ενισχύσει την ομαδική εργασία (κοινωνικές δεξιότητες), την προφορική έκφραση μπροστά σε μια ομάδα (αυτοπεποίθηση) και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Θα είναι χρήσιμο να ενσωματωθεί αυτό το είδος εργαλείου στο πρόγραμμα Didactive, καθώς αναπτύσσει την κριτική σκέψη, βοηθά τους μαθητές να σκέφτονται μόνοι τους και να

DIDACTIVE

	αμφισβητούν το περιβάλλον τους, παρέχοντας ένα είδος «κριτικής εκπαίδευσης στα μέσα» προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη της αυτονομίας και της ψηφιακής ιθαγένειας, που είναι ο πυρήνας του προγράμματος DIDACTIVE – (Για τη βελτίωση της Ικανότητας Αυτενέργειας). PS: Το Vera είναι δωρεάν, χρησιμοποιείται σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά οι αναζητήσεις είναι δυνατές μόνο στα γαλλικά και τα αγγλικά.
Εταίρος	Cap Ulysse
Καλή Πρακτική 2	Scalable & evolutive positioning tool (wheel)
Τίτλος	The Hologram – Anne Vinérier
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://prfc.scola.ac-paris.fr/Doc/Hologramme.pdf
Χώρα	Γαλλία
Έτος	2005
Τύπος Καλής Πρακτικής	Δια ζώσης εκπαίδευση Ηλεκτρονική εκπαίδευση ➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση Εργαλείο/πηγή μάθησης ή εκπαίδευσης Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Συγγραφέας πολυάριθμων βιβλίων και δοκίμων, η A. Vinérier εκπαιδεύει επίσης, όσους ασχολούνται με την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού. Έχει εργαστεί στην ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας βασισμένης σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για άτομα που επιθυμούν να επανεκμάθουν βασικές δεξιότητες και συμμετέχει σε μια ενιαία προσέγγιση της λαϊκής εκπαίδευσης. Το Ολόγραμμα δημιουργήθηκε στο πλαίσιο μιας μελέτης που διήρκεσε 7 χρόνια και στην οποία συμμετείχαν 400 μαθητές - άτομα που ξεκινούσαν την εκπαίδευσή τους. Έχει 4 άξονες και 14 παραμέτρους.

DIDACTIVE

Για τις γνώσεις και τις ψυχογνωστικές πτυχές (νότιο τμήμα): τα άτομα κατηγοριοποιούνται ανάλογα με το επίπεδό τους (επίπεδα 1-2-3). Για το βόρειο τμήμα, υπάρχουν 3 τύποι προφίλ (προφίλ Α, Β, Γ).

«Οι αιτίες του αναλφαβητισμού είναι πολλαπλές [...] είναι ένα σύνολο παραγόντων, παραμέτρων που προκαλούν τον αναλφαβητισμό σε μια δεδομένη ιστορική, κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική συγκυρία. Αν λάβουμε υπόψη την ιστορική πτυχή, μπορούμε να διαχωρίσουμε τρεις παραμέτρους: το οικογενειακό υπόβαθρο, το σχολικό υπόβαθρο και το υπόβαθρο κοινωνικοεπαγγελματικής ένταξης. [...] Με αυτή την προοπτική της αλληλεπίδρασης πολλαπλών παραγόντων κατά νου, έχουμε κατασκευάσει ένα ολόγραμμα που μας επιτρέπει να τα οπτικοποιήσουμε και να τα χρησιμοποιήσουμε ως αφετηρία, πρώτα για να αναρωτηθούμε για το νόημα που δίνουν τα άτομα στη μάθηση σε σχέση με τη θέση που δίνει η κοινωνία σε κάθε ένα από τα μέλη της, και στη συνέχεια για να κατασκευάσουμε μια παιδαγωγική ευαισθητοποίησης».

Η υπόθεση του συγγραφέα: «Τα άτομα με δυσκολίες αλφαβητισμού δυσκολεύονται να κάνουν το βήμα της «επανεκμάθησης» σε ένα επίσημο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Αυτό θέτει το ζήτημα της υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας».

Τα άτομα με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης... «μερικές φορές δυσκολεύονται να βρουν τη θέση τους στην κοινωνία [...]. Δεν μαθαίνουμε να διαβάζουμε για το διάβασμα, αλλά επειδή έχουμε έναν λόγο να μάθουμε. Ένας από τους λόγους είναι να μπορούμε να υπάρχουμε πλήρως χωρίς να χρειάζεται να περάσουμε από τρίτους (που μερικές φορές θεωρούνται ως κοινωνική πρόνοια), να μπορούμε να εκφράζουμε την άποψή μας και να την υπερασπιζόμαστε, να συμμετέχουμε στην κοινωνική οργάνωση. [...] Η εμπειρία μας δείχνει ότι η εμπλοκή και η συμμετοχή των μαθητών είναι εντελώς διαφορετικής

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE:
- Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική;
- Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)

φύσης όταν βλέπουμε τα πράγματα υπό αυτό το πρίσμα. Συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι τα εργαλεία που προσφέρουμε είναι στην υπηρεσία ενός σκοπού και δεν είναι πλέον απλώς ένα «τεχνικό αντικείμενο»: αυτός ο σκοπός καθιστά την ανάγνωση (και την εκμάθηση βασικών δεξιοτήτων) μέσο χειραφέτησης, «δίνει πρόσβαση στην ελευθερία», όπως είπε ένας μαθητής – ελευθερία να τολμάς να μιλάς, να γράφεις, να κάνεις επιλογές, να διεκδικείς τη θέση σου, να αναλαμβάνεις ευθύνες».

➔ Δεξιότητες αυτενέργειας

Αυτό το ολόγραμμα αποτελεί μέρος μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που αποσκοπεί στην καλύτερη κατανόηση των ατόμων που ξεκινούν την εκπαίδευσή τους, ώστε να μπορούν να υποστηριχθούν στην πορεία τους προς την εκμάθηση νέων γνώσεων.

Για τους εκπαιδευτές, τους διδάσκοντες, τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού και τους ειδικούς στην εύρεση εργασίας, μπορεί να αποτελέσει μια πύλη για την επιλογή των κατάλληλων εργαλείων: εκείνων που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των γνώσεων και των ψυχογνωστικών πτυχών. Μπορεί επίσης, να χρησιμοποιηθεί ως ένα επεκτάσιμο και εξελισσόμενο εργαλείο τοποθέτησης καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης για κάθε μαθητή (ο στόχος είναι να επεκταθούν, για τις 14 παραμέτρους του τροχού, τα τσιπ από το κέντρο προς τα έξω του στόχου).

Το δεύτερο κοινό-στόχος της Didactive, «Ενήλικες με χαμηλές δεξιότητες και χαμηλό μορφωτικό επίπεδο» που δυσκολεύονται να επαναπροσανατολιστούν επαγγελματικά, αντιστοιχεί πλήρως στην έρευνά της. Πράγματι, ο αναλφαριθμητισμός δεν είναι απλώς θέμα «αδυναμίας ανάγνωσης ή γραφής», αλλά έχει διαφορετικούς βαθμούς και πολύ συχνά επηρεάζει όλα τα στοιχεία που συνθέτουν την προσωπική και επαγγελματική ζωή των

DIDACTIVE

ανθρώπων (βλ. τις 14 παραμέτρους του Ολογράμματος). Αφορά τα πάντα εκτός από τις ψηφιακές δεξιότητες.

Αυτό το εργαλείο/τροχός μπορεί να συνδεθεί με τους ορισμούς και τους άξονες εργασίας που έχουν καθοριστεί προηγουμένως, όπως:

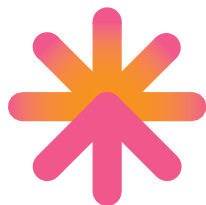
- Φαντασία & Προσανατολισμός στο μέλλον:
* Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και αναγνώριση των αναγκών. * Προβλέψεις και δημιουργία ενός οράματος.
- Κινητοποίηση & Δράση: * Να γνωρίζεις τους διαθέσιμους δικούς σου πόρους και τους πόρους του περιβάλλοντος. * Να συνεργάζεσαι με άλλους και να ζητάς υποστήριξη. * Να εκτελείς τις απαιτούμενες εργασίες και να υλοποιείς σχέδια.
- Αυτορρύθμιση & Ανθεκτικότητα: * Να γνωρίζεις τα δυνατά σου σημεία και τα όριά σου. * Να διατηρείς καλή υγεία.
- Μαθαίνοντας να μαθαίνεις & Προσαρμογή:
* Να λαμβάνεις υπόψη τις επιπτώσεις των ενεργειών σου στο περιβάλλον. * Να κάνεις τις κατάλληλες προσαρμογές.

DIDACTIVE

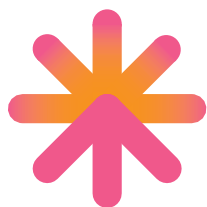
Καλές Πρακτικές από την Ιταλία – EnAIP Piemonte

Εταίρος	EnAIP Piemonte
Καλή Πρακτική 1	
Τίτλος	PROMETHEUS – Bringing Soft Skills in VET
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	(E+) 2023-24 PROMETHEUS – Bringing Soft Skills in VET. N.2022-2-IT01-KA210-VET-000101250. www.institutoikigai.org/en/project-prometheus/
Χώρα	Skill Up (Ιταλία) Instituto Ikigai (Ισπανία) Stichting UIF (Ολλανδία)
Έτος	2023-2024
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/μάθημα ή εκπαιδευτική πηγή ➔ Δια ζώσης εκπαίδευση ➔ Ηλεκτρονική εκπαίδευση - Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Οι κοινωνικές δεξιότητες αποτελούν σημαντικό πλεονέκτημα για την απασχολησιμότητα, ιδίως για τους νέους και τα άτομα που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα. Το έργο στοχεύει στην κάλυψη του εκπαιδευτικού κενού στον τομέα των κοινωνικών δεξιοτήτων, παρέχοντας στους εκπαιδευτές ΕΕΚ και ΕΕΚ-С τις απαραίτητες γνώσεις για την καινοτομία στον τομέα της εκπαίδευσης και επιτρέποντας στους νέους να αποκτήσουν τις πιο περιζήτητες δεξιότητες για την απασχολησιμότητα. Για τον σκοπό αυτό, το έργο προσδιόρισε 12 βασικές κοινωνικές δεξιότητες για την απασχολησιμότητα: 1. Ευαισθητοποίηση 2. Επίλυση προβλημάτων 3. Προσαρμοστικότητα/Ευελιξία 4. Δομή/οργάνωση 5. Ενεργητική ακρόαση

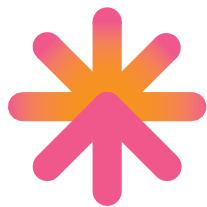
DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	6. Αποτελεσματική επικοινωνία 7. Δεξιότητες παρουσίασης 8. Ενσυναίσθηση 9. Εφαρμογή δημιουργικής σκέψης 10. Ικανότητα να ακολουθείς 11. Αξιοπιστία 12. Κριτική σκέψη Παρείχε στην κοινότητα των εκπαιδευτών ΕΕΚ και ΕΕΚ-С ένα χαρτοφυλάκιο (εργαλειοθήκη) για την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Περιλαμβάνει εκπαιδευτικές Διδακτικές Ενότητες για τη βελτίωση των διαπροσωπικών και οργανωτικών δεξιοτήτων των νέων, την τυποποίηση της άτυπης μάθησης και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την αποτελεσματική συμπεριφορά. Το PROMETHEUS αποτελεί μια πολύτιμη καλή πρακτική για το DIDACTIVE, καθώς απευθύνεται άμεσα στην ανάπτυξη 12 δεξιοτήτων που είναι παρόμοιες και συνεπείς με τις υπο-ικανότητες της αυτενέργειας και είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη κοινωνικών και οργανωτικών συμπεριφορών. Το χαρτοφυλάκιο και οι εκπαιδευτικές πηγές, που επικυρώνονται και προωθούνται μέσω δράσεων επαλήθευσης, αξιολόγησης και προώθησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμα εργαλεία και ένα καλό σημείο εκκίνησης για τον σχεδιασμό του μικτού μαθήματος του DIDACTIVE. Η εστίαση στις δεξιότητες και την απασχολησιμότητα των ατόμων με χαμηλό πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο συνάδει με τον στόχο του έργου να προωθηθεί την ικανότητα αυτενέργειας στην C-VET.
---	---

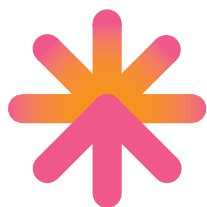
DIDACTIVE

Εταίρος	EnAIP Piemonte
Καλή Πρακτική 2	
Τίτλος	VIC: Validating Integration Competences of refugees
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://integrationcompetence.eu
Χώρα	Deutscher Volkshochschul-Verband (DVV) and DVV International (DE) – LEAD PARTNER BUPNET GmbH/ Education and Training Network Ltd. (DE) ENAIP NET (IT) die Berater (AT) EUROCIRCLE (FR) ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (GR)
Έτος	2018/2019
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Δια ζώσης εκπαίδευση ➔ Διαδικτυακή εκπαίδευση ➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/πηγή μάθησης ή εκπαίδευσης Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το πρόγραμμα VIC ανέπτυξε εργαλεία και πρακτικές για την εκπαίδευση των εκπαιδευτών που εργάζονται με μετανάστες και την ενίσχυση των διδακτικών τους ικανοτήτων στον τομέα της «εκπαίδευσης σε κοινωνικές δεξιότητες». Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δραστηριότητες: - ένας λειτουργικός ορισμός της «ικανότητας ένταξης» - ένα μεικτό μάθημα (https://vic.dieberater.com/) απευθύνεται σε εκπαιδευτές ενηλίκων που εργάζονται με πρόσφυγες μετανάστες, με σκοπό την ανταλλαγή μεθόδων και εργαλείων για την προώθηση, τον σχεδιασμό, την ενεργό ανάπτυξη και την επικύρωση των δεξιοτήτων

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	ένταξης μεταξύ της ομάδας-στόχου - πιλοτικό πρόγραμμα - μελέτη σκοπιμότητας Η «ικανότητα ένταξης» ορίστηκε ως η ικανότητα «να μαθαίνουμε να ζούμε μαζί σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία» (Unesco) και περιγράφηκε ως μια μετα-ικανότητα που περιλαμβάνει υπο-ικανότητες: Αξιοπιστία, Αυτονομία, Συνεργασία, Διαπολιτισμική ικανότητα, Επικοινωνία, Προθυμία για μάθηση, Ευελιξία, Διαχείριση συγκρούσεων, Δικτύωση, Κοινωνική συμμετοχή, Κριτική σκέψη, Επίλυση προβλημάτων, Ανθεκτικότητα, Αντιμετώπιση της διαφορετικότητας. Κάθε υπο-ικανότητα περιγράφηκε και για κάθε μία αναπτύχθηκε μια σειρά ασκήσεων και εργαλείων για την υποστήριξη της ανάπτυξης της μεταξύ των μεταναστών. Το VIC αποτελεί μια καλή πρακτική, διότι εστιάζει στα εργαλεία ανάπτυξης των δεξιοτήτων. Στο ιταλικό σύστημα ΕΕΚ, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων θεωρείται σιωπηρή και διατομεακή σε σχέση με την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων, όπως η αναγνώριση και η επικύρωση των διαδικασιών ικανοτήτων που εστιάζονται στις επαγγελματικές δεξιότητες. Το VIC αντιπροσώπευε την πρόκληση να αναπτυχθεί μια δομημένη προσέγγιση για την περιγραφή, την αναγνώριση, την εκπαίδευση και την επικύρωση των δεξιοτήτων, μερικές από τις οποίες θα μπορούσαν επίσης να συμπεριληφθούν στην ικανότητα «αυτενέργειας». Μπορούμε να μάθουμε: το μοντέλο περιγραφής της «ικανότητας ενσωμάτωσης», τις ασκήσεις και τα εργαλεία για τη διδασκαλία και την εκμάθηση της «ικανότητας ενσωμάτωσης» και των υπο-ικανοτήτων της, τη δομή του προγράμματος μεικτών μαθημάτων.
---	--

DIDACTIVE

Καλές πρακτικές από την Κροατία – POU Varazdin

Εταίρος	POU Varazdin
Καλή Πρακτική 1	
Τίτλος	VET_GPS – Guiding Tools for Professional Skills Development in VET
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.vetgps.eu/
Χώρες	Πορτογαλία, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία
Έτος	2018-2020
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/μάθημα ή εκπαιδευτική πηγή ➔ Δια ζώσης εκπαίδευση ➔ Ηλεκτρονική εκπαίδευση Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το έργο VET_GPS είχε ως στόχο την ενσωμάτωση των δεξιοτήτων κοινωνικής συμπεριφοράς στα κανονικά προγράμματα σπουδών EEK, προκειμένου να προληφθεί η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και να ενισχυθεί η απασχολησιμότητα. Παρείχε συγκεκριμένα εργαλεία και μεθοδολογίες στους επαγγελματίες της EEK για την αξιολόγηση και την ανάπτυξη των διατομεακών ικανοτήτων των μαθητών, εξασφαλίζοντας μια ολιστική προσέγγιση στην επαγγελματική εκπαίδευση. Το έργο απευθυνόταν σε μαθητές με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (δημοτικό σχολείο ή πρώτα στάδια της επαγγελματικής εκπαίδευσης), καθιστώντας το ιδιαίτερα κατάλληλο για διατομεακή εφαρμογή στο DIDACTIVE. Οι πηγές που αναπτύχθηκαν περιλαμβάνουν εκπαιδευτικό υλικό, εργαλεία αξιολόγησης και στρατηγικές επαγγελματικής ανάπτυξης για εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές EEK.
Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική;	Το VET_GPS αποτελεί μια πολύτιμη καλή πρακτική για το DIDACTIVE, καθώς απευθύνεται άμεσα στην ανάπτυξη της

DIDACTIVE

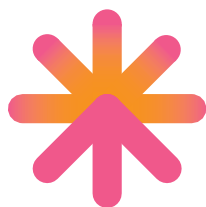
- Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	ικανότητας αυτενέργειας μεταξύ των μαθητών με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Η δομημένη μεθοδολογία και οι εκπαιδευτικές πηγές παρέχουν πρακτικές προσεγγίσεις που μπορούν να προσαρμοστούν στο σχεδιασμό των μεικτών μαθημάτων του DIDACTIVE. Η εστίαση στις δεξιότητες και την απασχολησιμότητα συνάδει με τον στόχο του έργου να προωθήσει την ικανότητα αυτενέργειας στην ΕΕΚ. Επιπλέον, η διατομεακή του συνάφεια το καθιστά ένα ισχυρό σημείο αναφοράς για το σχεδιασμό στρατηγικών κατάρτισης χωρίς αποκλεισμούς και αποτελεσματικών.
--	---

Εταίρος	POU Varazdin
Καλή Πρακτική 2	
Τίτλος	2B – DIGITAL
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.asoo.hr/en/projects-and-cooperation/project-archive/erasmus-plus/2b-digital-inclusive-digital-learning-to-reduce-early-leavers-in-vet/
Χώρες	Ισπανία, Βέλγιο, Λετονία, Κροατία
Έτος	2021-2023
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Δια ζώσης εκπαίδευση ➔ Ηλεκτρονική εκπαίδευση ➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/πηγή μάθησης ή εκπαίδευσης - Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το 2B-Digital υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς ΕΕΚ στην παροχή πλήρως διαδικτυακών μαθημάτων που αναπτύσσουν συναισθηματικές και διατομεακές δεξιότητες σε μαθητές που διατρέχουν κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Η περιεκτική μεθοδολογία του έργου περιλαμβάνει διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς για να

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίησή του. Τα βασικά αποτελέσματα περιλαμβάνουν ένα πλαίσιο διατομεακών ικανοτήτων, ψηφιακά εργαλεία για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ένα ανοιχτό MOOC για εκπαιδευτικούς ΕΕΚ και ένα διαδικτυακό εργαλείο αξιολόγησης δεξιοτήτων. Ένα βασικό πλεονέκτημα του DIDACTIVE είναι ότι το έργο υλοποιείται εν μέρει στην Κροατία, γεγονός που το καθιστά ιδιαίτερα κατάλληλο για τοπικές εφαρμογές. Το έργο αυτό προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες για το σχεδιασμό διαδικτυακών προγραμμάτων κατάρτισης που ενισχύουν την αυτενέργεια των μαθητών ΕΕΚ. Η έμφαση στην ψηφιακή ένταξη και στις καινοτόμες μεθοδολογίες συνάδει με την προσέγγιση της μεικτής μάθησης του DIDACTIVE. Τα εργαλεία και τα πλαίσια που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του 2B-Digital μπορούν να χρησιμεύσουν ως άμεσες αναφορές για το πρόγραμμα σπουδών του DIDACTIVE. Η εφαρμογή του στην Κροατία ενισχύει τη συνάφειά του με την τοπική προσαρμογή και την πρακτική ενσωμάτωση στο σχεδιασμό των μαθημάτων του έργου.
--	--

DIDACTIVE

Καλές Πρακτικές από την Ελλάδα – Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

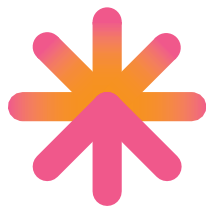
Εταίρος	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Καλή Πρακτική 1	Erasmus+ Partnerships for Innovation: Alliances Agreement number: 101056253 — EDIFY_EDU — ERASMUS-EDU-2021-PI-ALL-INNO
Τίτλος	Equality, Diversity, Inclusion: For improving the quality of Management EDUcation, training and professions (EDIFY EDU)
Link/full citation	https://www.edifyeduproject.eu/
Χώρες	• The Institute of Art, Design and Technology (IADT) – ΙΡΛΑΝΔΙΑ: Συντονιστής έργου • The Dun Laoghaire Rathdown Chamber of Commerce (DUNCHAMB) – ΙΡΛΑΝΔΙΑ • European Grants International Academy (EGInA) – ΙΤΑΛΙΑ • API Servizi – ΙΤΑΛΙΑ • Aalto University School of Business & its Centre for Knowledge and Innovation Research(AALTO) – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ • IEKE Finnish Information Society Development Centre (TIEKE) – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ • Technische Universitaet Dresden (TUD) – ΓΕΡΜΑΝΙΑ • Pro Arbeit (PROARB) – ΓΕΡΜΑΝΙΑ • Hellenic Open University (HOU) – ΕΛΛΑΔΑ • Achaia Chamber Development Entity (Achade) – ΕΛΛΑΔΑ • Talent Garden (TAG) – ΙΤΑΛΙΑ • The Female Factor (FEM) – ΑΥΣΤΡΙΑ
Έτος	01/09/2022 – 31/08/2025
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/μάθημα ή εκπαιδευτική πηγή ➔ Δια ζώσης εκπαίδευση ➔ Ηλεκτρονική εκπαίδευση - Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το έργο αντιμετωπίζει το χάσμα δεξιοτήτων στην εκπαίδευση στη Διοίκηση, ενισχύοντας τις ικανότητες ισότητας, ποικιλομορφίας και ένταξης (EDI), που είναι απαραίτητες στην σημερινή

DIDACTIVE

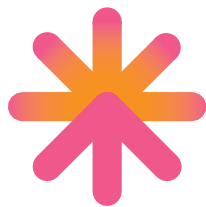
εξελισσόμενη κοινωνία. Υποστηρίζει τους φοιτητές διοίκησης και τους διευθυντές μεσαίων επιχειρήσεων στην απόκτηση δεξιοτήτων EDI και διατομεακών δεξιοτήτων μέσω ενός συστήματος αξιολόγησης, μάθησης, επικύρωσης και αναγνώρισης δεξιοτήτων. Η συνεργασία EDIFY EDU ανέπτυξε 40 ενότητες τόσο για τα μαθήματα MOOC όσο και για τα μαθήματα εξειδίκευσης:

1. Εισαγωγή στο EDI στη Διοίκηση Επιχειρήσεων
2. Ενσωμάτωση του EDI στις ρίζες των επιχειρήσεων
3. Διαχείριση της πολυμορφίας και της ένταξης στους ανθρώπινους πόρους (HR)
4. Ηγεσία χωρίς αποκλεισμούς και διαχειριστικές πρακτικές
5. Προώθηση της πολυμορφίας σε ομάδες και οργανισμούς
6. Στρατηγικές για την ισότητα των φύλων και την ένταξη
7. Ένταξη των ατόμων με αναπηρία και προσβασιμότητα στις επιχειρήσεις
8. Ένταξη των LGBTQ+ και υποστηρικτικές πολιτικές
9. Ευρωπαϊκά νομικά πλαίσια για το EDI στην απασχόληση
10. Συγκριτικά εθνικά νομικά πλαίσια για το EDI στην απασχόληση
11. Εκπαίδευση εργαζομένων και εργοδοτών σχετικά με τα δικαιώματα και την προστασία των εργαζομένων
12. Ηθικές πτυχές του EDI στην απασχόληση
13. Πολιτισμικές ικανότητες - Εθνικές, παγκόσμιες και επιχειρηματικές
14. Αποτελεσματική επίλυση συγκρούσεων για τους υποστηρικτές του EDI
15. Εφαρμογή πολιτικών EDI και προώθηση οργανωτικών αλλαγών
16. Στρατηγικές επικοινωνίας και γλώσσα επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς
17. Μετρήσεις EDI και ανάλυση δεδομένων για οργανισμούς
18. Ενσωμάτωση των LifeComp, EntreComp και DigComp στο EDI
19. Ισότητα έναντι δικαιοσύνης στη χάραξη κοινωνικής πολιτικής

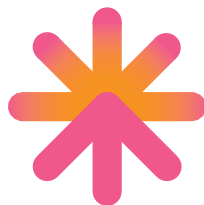
DIDACTIVE

	20. Διαπολιτισμική επικοινωνία 21. Διαχείριση συγκρούσεων 22. Βασικές αρχές συναισθηματικής νοημοσύνης (EI) 23. Αναβάθμιση των δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης 24. Ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ασυνείδητες προκαταλήψεις 25. Κριτική αυτοανασκόπηση και αντικειμενικότητα 26. Ενεργητική ακρόαση και ενσυναίσθηση 27. Αυτοσυμπόνια και αυτογνωσία 28. Διαπροσωπική επικοινωνία 29. Ενδοπροσωπική επικοινωνία 30. Βασικές αρχές του LifeComp 31. Βασικές αρχές του DigComp 32. Ψηφιακή ισότητα και ψηφιακή ένταξη 33. Ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες συνεργασίας χωρίς αποκλεισμούς 34. Χρήση ψηφιακού περιεχομένου για την ενίσχυση της EDI 35. Ψηφιακή παιδεία και GDPR 36. Νομοθεσία και άδειες πνευματικής ιδιοκτησίας 37. Netiquette 38. EDI στο σχεδιασμό ψηφιακών υπηρεσιών 39. Ψηφιακή ευημερία και αυτορρύθμιση 40. Ψηφιακή ικανότητα στη διαχείριση επιχειρήσεων.
Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	Το πρόγραμμα σπουδών είναι εναρμονισμένο με τα πλαίσια EntreComp και LifeComp για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για μια πιο ισότιμη, ποικιλόμορφη και χωρίς αποκλεισμούς αγορά εργασίας. Το MOOC αποτελείται από 6 ενότητες με βασικά μαθήματα, κουίζ και 6 ζωντανά διαδικτυακά σεμινάρια από ειδικούς. Τα μεικτά μαθήματα εξειδίκευσης παρέχονται σε εθνικό επίπεδο στην Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Φινλανδία και τη Γερμανία, συνδυάζοντας διαδικτυακό υλικό, κουίζ, πρακτικές εργασίες και μάθηση με βάση την εργασία (WBL). Μπορούμε να μάθουμε από τη μεθοδολογία EDIFY EDU για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση του διαδικτυακού και του μεικτού μαθήματος, καθώς και για το περιεχόμενο του μαθήματος χρησιμοποιώντας τα ευρωπαϊκά πλαίσια LifeComp και DigComp.

DIDACTIVE

Εταίρος	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Καλή Πρακτική 2	Program KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education - Project number: 2021-1-IT02-KA220-HED-000027538
Τίτλος	Neet prevention in Educational systems through positive Future vision Enhancing Learning and teacher Education (NEFELE)
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.nefele-project.eu/
Χώρα	
Έτος	Università Degli Studi Di Napoli Federico II Unina – ΙΤΑΛΙΑ Hellenic Open University, DAISy Research Group – ΕΛΛΑΔΑ Universitat De Valencia - ΙΣΠΑΝΙΑ University of Applied Sciences and Arts of Southern Switzerland – ΕΛΒΕΤΙΑ Smarterd Srl – ΙΤΑΛΙΑ Vereniging Van European Distance Teaching Universities – ΟΛΛΑΝΔΙΑ
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Δια ζώσης εκπαίδευση ➔ Διαδικτυακή εκπαίδευση ➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/πηγή μάθησης ή εκπαίδευσης Άλλο: Αναφορά
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το έργο NEFELE έχει ως στόχο την κατάρτιση των μελλοντικών εκπαιδευτικών της μέσης εκπαίδευσης, ώστε να υποστηρίξουν τους εφήβους στο χτίσιμο της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και στην ανάπτυξη μιας θετικής προοπτικής για το μέλλον. Το πρόγραμμα υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο των εκπαιδευτικών ως υποστηρικτών, βοηθώντας τους μαθητές να διαμορφώσουν την επαγγελματική τους ταυτότητα, να ενισχύσουν τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα και να καλλιεργήσουν την προσαρμοστικότητα και την ευελιξία τους. Δεδομένου ότι το γυμνάσιο είναι μια κρίσιμη περίοδος κατά την οποία οι έφηβοι

DIDACTIVE

	αρχίζουν να σχεδιάζουν τη μελλοντική τους σταδιοδρομία, το NEFELE εστιάζει στην πρόληψη του φαινομένου NEET (Not in Education, Employment, or Training) προωθώντας την ελπίδα και τον αισιοδοξία στην οικοδόμηση της σταδιοδρομίας. Ένα βασικό αποτέλεσμα είναι το MOOC με τίτλο «Προώθηση της επαγγελματικής ανάπτυξης των μαθητών στο σχολείο», το οποίο έχει σχεδιαστεί για να καταρτίσει τους εκπαιδευτικούς με θεωρητικά και πρακτικά εργαλεία βασισμένα σε θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης και θετική ψυχολογία. Το MOOC αποτελείται από 5 διδακτικές ενότητες, συμπεριλαμβανομένου του NEFELE BOX, ενός εργαλείου που χρησιμοποιεί Tangible User Interface για να βοηθήσει τους μαθητές να οραματιστούν και να διαμορφώσουν το μέλλον τους. Η πλατφόρμα MOOC είναι διαθέσιμη σε πέντε γλώσσες (αγγλικά, ιταλικά, ελληνικά, ισπανικά και ολλανδικά) και παρέχει Ανοιχτούς Εκπαιδευτικούς Πόρους (OERs), διαλέξεις, βίντεο και παρουσιάσεις.
Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	Το έργο NEFELE στοχεύει στην πιστοποίηση του προγράμματος σύντομης κατάρτισης με μικροπιστοποίηση στην Κατάρτιση Εκπαιδευτικών. Η συμμετοχή περισσότερων χωρών θα είναι χρήσιμη και για τη δημιουργία του NEFELE BOX και τον συν-σχεδιασμό με τους χρήστες. Περισσότερα σενάρια για το παιχνίδι προωθούνται από τους χρήστες διαφορετικών χωρών, τα οποία θα περιλαμβάνουν διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά πλαίσια. Προκειμένου να ευνοηθεί η αποτελεσματική αναβάθμιση και προώθηση του παιχνιδιού APP, αυτό είναι διαθέσιμο στα αγγλικά, ιταλικά, ισπανικά, ελληνικά και ολλανδικά. Τι μαθαίνουμε: Χρήσιμο υλικό από το MOOC, την κοινή πλατφόρμα OERs και την έκθεση «Πλαίσιο της ΕΕ για την Επαγγελματική Ανάπτυξη στην Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών». Το εγχειρίδιο NEFELE περιέχει ένα καινοτόμο πλαίσιο για εκπαιδευτικούς, το οποίο θα περιλαμβάνει το Πλαίσιο Επαγγελματικής Ανάπτυξης, το Πλαίσιο Θετικής Ανάπτυξης των Νέων και τα TUIs-Tangible User Interfaces.

DIDACTIVE

Καλές πρακτικές από την Ολλανδία – Pressure Line

Εταίρος	Pressure Line
Καλή Πρακτική 1	
Τίτλος	Good practices for differentiated instruction in vocational education
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13603116.2024.2305652
Χώρα	Ολλανδία
Έτος	2023
Τύπος Καλής Πρακτικής	➔ Μεθοδολογία/προσέγγιση Εργαλείο/πηγή μάθησης ή κατάρτισης Δια ζώσης εκπαίδευση Ηλεκτρονική κατάρτιση Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (Differentiated Instruction DI): Έρευνα από το Πανεπιστήμιο του Μάαστριχτ Η διαφοροποιημένη διδασκαλία (DI) είναι μια μεθοδολογία διδασκαλίας που προσαρμόζει τις διδακτικές προσεγγίσεις ώστε να ανταποκρίνονται στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών. Έρευνα του Πανεπιστημίου του Μάαστριχτ υπογραμμίζει ότι η DI αποτελεί μια αποτελεσματική στρατηγική στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EEK) για την ενίσχυση της συμμετοχής και της αυτονομίας των μαθητών. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει την προσαρμογή του περιεχομένου, των διαδικασιών και των μαθησιακών περιβαλλόντων ώστε να ανταποκρίνονται σε διαφορετικούς μαθησιακούς τύπους, Στην EEK, η DI υποστηρίζει τους μαθητές στην ανάπτυξη της ικανότητας αυτενέργειας, ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή τους στη μαθησιακή τους πορεία. Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν ευέλικτες ομαδοποιήσεις, ποικίλο διδακτικό υλικό και μεθόδους αξιολόγησης για να δημιουργήσουν εξατομικευμένες μαθησιακές

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE:

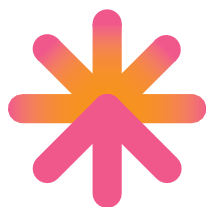
- Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική;
- Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)

εμπειρίες. Η έρευνα του Πανεπιστημίου του Μάαστριχτ έχει συμβάλει σε προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης που εξοπλίζουν τους εκπαιδευτικούς ΕΕΚ με τις απαραίτητες δεξιότητες για την αποτελεσματική εφαρμογή της ΔΙ.

Με την προώθηση της μαθητοκεντρικής μάθησης, η ΔΙ προάγει την ένταξη και ενισχύει την κινητοποίηση, προετοιμάζοντας τελικά τους μαθητές για δυναμικά εργασιακά περιβάλλοντα.

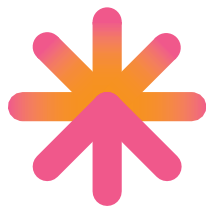
Η Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (ΔΙ) είναι μια καλή πρακτική, διότι ενισχύει την εμπλοκή, την αυτονομία και την ικανότητα δράσης των μαθητών, προσαρμόζοντας την εκπαίδευση στις ατομικές ανάγκες. Στην ΕΕΚ, όπου οι μαθητές έχουν διαφορετικό υπόβαθρο, δεξιότητες και προτιμήσεις μάθησης, η ΔΙ εξασφαλίζει την ενσωμάτωση και τις εξατομικευμένες μαθησιακές εμπειρίες. Με την εφαρμογή ευέλικτων μεθόδων διδασκαλίας, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποστηρίξουν καλύτερα τους μαθητές στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη δια βίου μάθηση και την προσαρμοστικότητα στο εργασιακό δυναμικό.

Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτό; Από την έρευνα του Πανεπιστημίου του Μάαστριχτ σχετικά με τη ΔΙ, μαθαίνουμε ότι οι αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας πρέπει να είναι προσαρμόσιμες και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ενσωματώνουν ποικίλες διδακτικές προσεγγίσεις, μεθόδους αξιολόγησης και μαθησιακό υλικό για να προωθήσουν την ενεργό συμμετοχή. Η έρευνα υπογραμμίζει επίσης, τη σημασία της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών για την επιτυχή εφαρμογή της ΔΙ. Για το DIDACTIVE, αυτό αποδεικνύει ότι η υποστήριξη των εκπαιδευτικών με στοχευμένη κατάρτιση και ψηφιακά εργαλεία μπορεί να ενισχύσει τη μαθητοκεντρική μάθηση στην ΕΕΚ. Επιπλέον, η ΔΙ ταιριάζει καλά με τα διαδικτυακά και μικτά μαθησιακά περιβάλλοντα, ενισχύοντας την ανάγκη για καινοτόμες ψηφιακές μεθοδολογίες στην εκπαίδευση.

DIDACTIVE

Εταίρος	Pressure Line
Καλή Πρακτική 2	
Τίτλος	Practoraten (Teacher-Researchers)
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.cedefop.europa.eu/en/news/netherlands-promoting-research-vet-schools?utm_source=chatgpt.com
Χώρα	Ολλανδία
Έτος	2019
Τύπος Καλής Πρακτικής	Δια ζώσης εκπαίδευση Διαδικτυακή εκπαίδευση Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/πηγή μάθησης ή εκπαίδευσης Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το Practoraten είναι μια καινοτόμος προσέγγιση στην ολλανδική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) που ενσωματώνει την εφαρμοσμένη έρευνα στην εκπαιδευτική πρακτική. Ένας practor (εκπαιδευτικός-ερευνητής) ηγείται της έρευνας σε ένα ίδρυμα EEK, εστιάζοντας σε εκπαιδευτικά θέματα όπως η ψηφιοποίηση, η βιωσιμότητα ή η μάθηση με βάση την εργασία. Ο στόχος είναι να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ έρευνας και πρακτικής, διασφαλίζοντας ότι οι μέθοδοι διδασκαλίας παραμένουν σχετικές και βασίζονται σε αποδεικτικά στοιχεία. Συνεργαζόμενοι με εκπαιδευτικούς, μαθητές και επαγγελματίες του κλάδου, οι practors συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων ιδεών και βέλτιστων πρακτικών που βελτιώνουν τόσο την ποιότητα της διδασκαλίας όσο και τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών. Το μοντέλο αυτό προάγει μια κουλτούρα έρευνας, όπου τα ιδρύματα EEK καινοτομούν συνεχώς και προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Το Practoraten προωθεί την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, ενθαρρύνοντάς

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE:

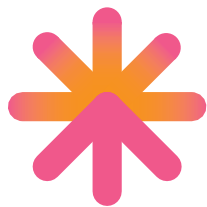
- Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική;
- Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)

τους να ασχολούνται με την αναστοχαστική πρακτική και τη λήψη αποφάσεων βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων. Τα ευρήματα της έρευνας κοινοποιούνται εντός και εκτός του ιδρύματος, συμβάλλοντας σε ευρύτερες εκπαιδευτικές βελτιώσεις στην ΕΕΚ.

Το Practoraten είναι μια καλή πρακτική, διότι ενισχύει τη σύνδεση μεταξύ της έρευνας και της επαγγελματικής εκπαίδευσης, διασφαλίζοντας ότι οι μέθοδοι διδασκαλίας εξελίσσονται με βάση τις πραγματικές γνώσεις. Με την ενσωμάτωση εκπαιδευτικών-ερευνητών (practors) στα ιδρύματα ΕΕΚ, η προσέγγιση αυτή προάγει μια κουλτούρα συνεχούς επαγγελματικής μάθησης, καινοτομίας και συνεργασίας. Δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να υιοθετήσουν στρατηγικές βασισμένες σε αποδεικτικά στοιχεία που ενισχύουν τη συμμετοχή των μαθητών, την κριτική σκέψη και την ικανότητα αυτενέργειας.

Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτό;

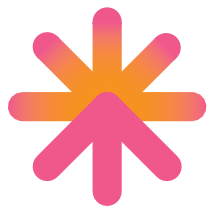
Από το Practoraten μαθαίνουμε ότι η ενσωμάτωση της έρευνας στις καθημερινές διδακτικές πρακτικές οδηγεί σε μια πιο δυναμική και αποτελεσματική εκπαίδευση. Υπογραμμίζει τη σημασία των επαγγελματικών μαθησιακών κοινοτήτων, όπου οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν ενεργά στην εφαρμοσμένη έρευνα. Για το DIDACTIVE, αυτό αποδεικνύει την αξία της προώθησης της εκπαίδευσης με βάση την έρευνα και της υποστήριξης των εκπαιδευτικών στην ανάπτυξη μεθοδολογιών βασισμένων στην έρευνα. Επιπλέον, το μοντέλο μπορεί να προσαρμοστεί σε περιβάλλοντα ηλεκτρονικής και μικτής μάθησης, όπου τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να διευκολύνουν τη συνεργασία, τη συλλογή δεδομένων και τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών. Υιοθετώντας αυτή την προσέγγιση, τα ιδρύματα ΕΕΚ μπορούν να δημιουργήσουν ένα πιο προσαρμοστικό και προσανατολισμένο στο μέλλον μαθησιακό περιβάλλον.

DIDACTIVE

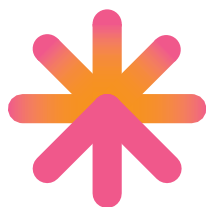
Καλές Πρακτικές από την Αυστρία – die Berater

Εταίρος	die Berater
Καλή Πρακτική 1	Day Course on Assertiveness
Τίτλος	The Big Six - 6 Steps to Increased Assertiveness
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.wifiwien.at/kurs/1102x-the-big-six-6-schritte-zu-mehr-durchsetzungskraft
Χώρα	Αυστρία
Έτος	2025
Τύπος Καλής Πρακτικής	Μεθοδολογία/προσέγγιση Εργαλείο/πηγή μάθησης ή κατάρτισης ➔ Δια ζώσης εκπαίδευση Ηλεκτρονική κατάρτιση Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Στο μάθημα «The Big Six - 6 Βήματα για Αυξημένη Αυτοπεποίθηση», οι συμμετέχοντες θα αναστοχαστούν την αυτοαντίληψή τους και θα ενισχύσουν τις ικανότητές τους ώστε να επιτύχουν τους στόχους τους ανεξάρτητα και με πειστικότητα. Οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να μεταφέρουν με ικανότητα τις θέσεις τους στους άλλους. Αυτό το ημερήσιο μάθημα είναι δομημένο σε έξι βήματα, με έμφαση στην ενίσχυση της προσωπικότητας, την επιβολή του εαυτού στην επικοινωνία, την επιλογή της σωστής προσέγγισης για διαφορετικές καταστάσεις, το να λέει κανείς «όχι» με αποφασιστικότητα αλλά και ευγένεια, την αποτελεσματική δικτύωση και την απόκτηση του θάρρους για να πετύχει. Μέχρι το τέλος του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν αναστοχαστεί σχετικά με τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους, θα έχουν μάθει πώς να χρησιμοποιούν τα δυνατά τους σημεία για την αυτοπροβολή τους, θα έχουν αναπτύξει στρατηγικές για την προετοιμασία και την επιβολή των θεμάτων τους, θα έχουν κατανοήσει τα συστατικά μιας ισχυρής γλώσσας, θα έχουν εξασκηθεί σε εργαλεία για αυτοπεποίθηση και θα

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια Καλή Πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	έχουν μάθει πώς να χτίζουν κοινωνικό κεφάλαιο μέσω της δικτύωσης. Το μάθημα αυτό απευθύνεται σε: - άτομα που ενδιαφέρονται να βελτιστοποιήσουν την αυτοπεποίθησή τους και την ικανότητά τους να δρουν, - άτομα που θέλουν να ενισχύσουν την άνεσή τους στην ομαδική εργασία - άτομα που κατέχουν ή επιδιώκουν να καταλάβουν ηγετικές θέσεις. Αυτό το μάθημα είναι ιδανικό για την ενίσχυση της πρωτοβουλίας και την ανεξάρτητη επιδίωξη επαγγελματικών στόχων, καθώς εξοπλίζει τους συμμετέχοντες με τα απαραίτητα εργαλεία και στρατηγικές για να αναλάβουν τον έλεγχο των ενεργειών και των αποφάσεών τους. Αναλογιζόμενοι τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους, οι συμμετέχοντες αποκτούν βαθύτερη κατανόηση των ικανοτήτων τους, γεγονός που ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους. Το μάθημα διδάσκει αποτελεσματική επικοινωνία και αποφασιστικότητα, επιτρέποντας στα άτομα να εκφράζουν με αυτοπεποίθηση τις απόψεις τους και να χειρίζονται διάφορες καταστάσεις με ευκολία. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες μαθαίνουν να θέτουν σαφή όρια. Αυτές οι δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της εστίασης στους προσωπικούς και επαγγελματικούς στόχους. Το μάθημα δίνει επίσης έμφαση στη σημασία της δικτύωσης, βοηθώντας τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν πολύτιμες διασυνδέσεις και να αξιοποιήσουν το κοινωνικό κεφάλαιο για να υποστηρίξουν την επαγγελματική τους εξέλιξη. Συνολικά, με την προώθηση της αυτογνωσίας, της αποφασιστικότητας, του στρατηγικού σχεδιασμού και της αποτελεσματικής δικτύωσης, αυτό το μάθημα δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να αναλάβουν την ευθύνη της επαγγελματικής τους πορείας, κάτι που αποτελεί επίσης σημαντικό μέρος της προσέγγισης της DIDACTIVE σχετικά με την αυτενέργεια.
---	---

DIDACTIVE

Εταίρος	die Berater
Καλή Πρακτική 2	Comprehensive Manual including exercises on self-esteem
Τίτλος	Therapy-Tools on self-esteem (Therapie-Tools – Selbstwert), Συγγραφείς: Chmielewski, Hanning
Σύνδεσμος/πλήρης παραπομπή	https://www.beltz.de/fachmedien/psychologie/produkte/details/55699-therapie-tools-selbstwert.html
Χώρα	Γερμανία
Έτος	2021
Τύπος Καλής Πρακτικής	Δια ζώσης εκπαίδευση Διαδικτυακή εκπαίδευση Μεθοδολογία/προσέγγιση ➔ Εργαλείο/πηγή μάθησης ή εκπαίδευσης Άλλο:
Σύντομη περιγραφή (μέγ. 200 λέξεις)	Το εγχειρίδιο «Therapy Tools» με θέμα «Αυτοεκτίμηση» περιέχει δημιουργικές και ελκυστικές τεχνικές για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης. Η αυτοεκτίμηση, ως κεντρική ψυχολογική μεταβλητή, επηρεάζει όλους τους τομείς της ζωής, ιδιαίτερα το επάγγελμα και την καριέρα. Η βελτίωση της αυτοεκτίμησης και η άμβλυνση των προβλημάτων αυτοεκτίμησης αποτελούν επομένως θεμελιώδη στοιχεία για την ανεξάρτητη επιδίωξη των επαγγελματικών στόχων. Οι συγγραφείς βασίζουν τη θεραπεία της αυτοεκτίμησης στην υπόθεση ότι οι άνθρωποι δεν έχουν μία, αλλά τρεις αυτοαντιλήψεις: τον πραγματικό εαυτό, τον ιδανικό εαυτό και τον εαυτό που θα έπρεπε να είναι. Τα προβλήματα αυτοεκτίμησης προκύπτουν όταν υπάρχουν αποκλίσεις μεταξύ αυτών των τριών εικόνων του εαυτού: «Δεν είμαι όπως θα έπρεπε να είμαι ή όπως θα ήθελα να είμαι». Από αυτή την έννοια προκύπτουν ασκήσεις και παρεμβάσεις που στοχεύουν: • Στη διόρθωση του πραγματικού εαυτού για τη

DIDACTIVE

Αξία για το DIDACTIVE: - Γιατί είναι μια καλή πρακτική; - Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτήν; (μέγ. 200 λέξεις)	δημιουργία μιας σύνθετης, ρεαλιστικής εικόνας του εαυτού. • Στην αποδυνάμωση του ιδανικού εαυτού και στην απόρριψη των κανόνων του. • Στην ανάδειξη του ιδανικού εαυτού, στη σταδιακή προσέγγισή του και στην επίτευξη μιας φιλικής σχέσης με τον εαυτό. Το θεραπευτικό εργαλείο περιέχει πάνω από 130 φύλλα εργασίας και ενημερωτικά δελτία, π.χ. άσκηση για τη θετική βιογραφία: Γράψτε την αυτοβιογραφία σας και τις επαγγελματικές σας εμπειρίες ως μια ιστορία επιτυχίας. Ο στόχος είναι να περιγράψετε μια ρεαλιστική και πολύπλευρη εικόνα και να την αντιπαραβάλλετε με τη συνήθως αυτόματα δημιουργούμενη αρνητική βιογραφία στο μυαλό σας. Αυτό θα σας βοηθήσει να δημιουργήσετε μια πιο θετική και βελτιωμένη συνολική εικόνα της προσωπικότητας και της επαγγελματικής σας εξέλιξης. Το εγχειρίδιο «Therapy Tools» με θέμα «Αυτοεκτίμηση» μπορεί να βοηθήσει τα άτομα να ενεργούν με μεγαλύτερη αυτοδιάθεση και να επιδιώκουν τους επαγγελματικούς τους στόχους ανεξάρτητα, παρέχοντας πρακτικές ασκήσεις και τεχνικές που ενισχύουν την αυτογνωσία και την αυτοεκτίμηση. Οι ασκήσεις και τα εργαλεία μπορούν εύκολα να προσαρμοστούν στο επαγγελματικό πλαίσιο, προκειμένου να αναπτυχθούν υλικά για C-VET και I-VET για το DIDACTIVE.
---	---